

učitelská učebnice

divíci

Český jazyk

pro 1. ročník základních škol
analyticko-syntetická metoda

Olga Šulová, Jana Benešová,
Ladislava Whitcroft

2. díl

FRAUS Klett

Olga Šulová, Jana Benešová, Ladislava Whitcroft
Český jazyk – analyticko-syntetická metoda
Učitel'ská učebnice (2. díl)
1. ročník

© Divíci, Český jazyk – analyticko-syntetická metoda, Fraus Klett, s. r. o., Praha 2025
© autorky: Mgr. Olga Šulová, Mgr. Jana Benešová, Mgr. Ladislava Whitcroft, Ph.D.
Všechna práva vyhrazena.

Fraus Klett, s. r. o.

Jičínská 2348/10, 130 00 Praha 3
info@fraus-klett.cz
www.fraus-klett.cz

Ilustrace: Monika Růžová, Zuzana Slánská

Obrazový materiál: Shutterstock

Nahrálo: ADK-Prague, Makovského 1338/18, 160 00 Praha 6

Korektura: Mgr. Hedvika Landová

Odpovědná redaktorka: Mgr. Ladislava Whitcroft, Ph.D.

Grafická úprava, sazba a zlom: Helis, s. r. o., Plavecká 4, 128 00 Praha 2

Tisk: D.R.J. Tiskárna Resl, s. r. o., Sokolská 1341, 547 01 Náchod

Obrázkové symboly použité v pracovní učebnici

ČTI, DÍVEJ SE, POZORUJ

ZKOUMEJ, VYLUŠTI

POVÍDEJ, VYPRÁVĚJ, MLUV

POSLOUCHEJ

PIŠ

NAKRESLI, NAMALUJ, VYBARVI

NALEP SAMOLEPKY

ZAKŘÍŽKUJ, OZNAČ ZNAKEM

ZAKROUŽKUJ, OZNAČ

SPOJ, PŘIŘAĎ K SOBĚ

TVOŘ, VYTVOŘ, VYROB

HRAJ, ZAHRAJ SI

PŘEHRAJ SI NAHRÁVKU

mezipředmětové vztahy (propojení s jinými předměty)

užitečné tipy do výuky

Diferenciace↑: vyšší obtížnost / úkoly pro Ž,
kteří zvládnou cvičení rychleji

Diferenciace↓: nižší obtížnost / podpora poskytovaná U/AP

	strana v pracovní učebnici		strana v pracovní učebnici
Mikulášské čtení	4	Písmenková pohádka V	
Procvičujeme čtení	5	Čtyři podoby V	20
Píšeme <i>ŷ</i> a rozvíjíme čtenářské dovednosti		Píšeme <i>ŵ</i> a rozvíjíme čtenářské dovednosti	
Písmenková pohádka J	6	Čteme slabiky, slova a věty V	21
Písmenkové putování J	7	Teo maluje	22
Čtyři podoby J	8	Píšeme <i>ŷ, j</i> a rozvíjíme čtenářské dovednosti	
Píšeme <i>j</i> a rozvíjíme čtenářské dovednosti		Procvičujeme čtení	23
Čteme slabiky a slova J	9	Písmenková pohádka D	
Písmenková pohádka N		Čtyři podoby D	24
Čtyři podoby N	10	Píšeme <i>d</i> a rozvíjíme čtenářské dovednosti	
Píšeme <i>n</i> a rozvíjíme čtenářské dovednosti		Čteme slabiky, slova a věty D	25
Čteme slabiky a slova N	11	Písmenková pohádka K	
Píšeme <i>m</i> a rozvíjíme čtenářské dovednosti		Čtyři podoby K	26
Čteme trojslabičná slova	12–13	Čteme slabiky, slova a věty K	27
Písmenková pohádka Z		Píšeme <i>ŵ, z</i> a rozvíjíme čtenářské dovednosti	
Čtyři podoby Z	14	Slož si pohádkovou větu	28
Píšeme <i>z</i> a rozvíjíme čtenářské dovednosti		Hravé čtení	29
Čteme slabiky a slova Z	15	Písmenková pohádka R	
Píšeme <i>ŷ</i> a rozvíjíme čtenářské dovednosti		Čtyři podoby R	30
Čtení slov s otevřenou a uzavřenou slabikou	16–17	Píšeme <i>ŵ</i> a rozvíjíme čtenářské dovednosti	
Vánoční čtení	18	Čteme slabiky, slova a věty R	31
Už umím	19	Píšeme <i>ŷ, R</i> a rozvíjíme čtenářské dovednosti	

1. Hledej slova. Piš.

L P
U A

LUPA

L P
Ů

PŮL

2. Čti. K čemu se dá využít osel? Poslouchej.

MÁME TU

Mám a půl .

Mám lupu.

Máme .

Máme i .

Má sílu?

Má sílu. .

Ó!

My se máme!

3. Čti. Zakroužkuj správný obrázek.

Teo má půl

Ela má

4. Co má osel? Povídej.

má

Mikulášské čtení

Párové čtení / dramatizace scénáře

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKK (vyjadřování, porozumění, naslouchání)
- KKU (smysluplnost učení)

CÍLE HODINY

- Ž čte s porozuměním / dramatizuje scénář krátké hry.
- Ž dopíše chybějící část textu.
- Ž vyjadřuje své prožitky z čteného textu.

POMŮCKY

- emotikony/smajlíci (Ž balíček)
- skládací abeceda (U balíček)

Mikuláš

(1.–5. min)

E

Forma: v kruhu

Průběh: U: Podívejte se na obrázky v učebnici.

O čem si asi dnes budeme číst?

Ž si prohlédnou obrázky ve cvičení 2. (U může zaměřit pozornost na kalendář a obrázek Ely a Tea jako anděla s Mikulášem). Povídáme si se Ž na téma Mikuláš. Jak slavíte Mikuláše doma? Jak byste ho chtěli slavit?

Cvičení 1

(6.–10. min)

Forma: v lavici, individuálně / ve dvojicích

Pomůcky: skládací abeceda (tip)

Průběh:

Poskládej z písmenek slova. Slova napiš na prázdné řádky. Jak asi tato slova budou souviset s příběhem?

Ž poskládají slova lupa a půl. Prohlédnou si ještě jednou obrázek k příběhu a usuzují, jak by mohly obrázky souviset s příběhem, který budou číst.

TIP Ž mohou společně vyhledat písmenka ve skládací abecedě.

Cvičení 2

(11.–30. min)

U

Forma: práce ve dvojici (přemýšlej – prodiskutuj – sdílej), práce ve skupině, dramatizace scénky

Pomůcky: nahrávka v el. uč.

Průběh:

Poslouchej a přemýšlej. K čemu asi naši kamarádi využijí osla?

U přečte, nebo pustí nahrávku: *Teo a Ela si pořídili osla. Je to moc milé a užitečné zvíře, které je známé svou silou a vytrvalostí. To se skvěle hodí, protože dnes se slaví Mikuláš. Teo s Elou by chtěli překvapit Natálku s Vítkem. K čemu asi osla využijí?*

Ž sdílí své nápady ve dvojici, pak dobrovolníci či náhodně vybrané skupiny se zbytkem třídy. Ž porovnají své nápady.

Přečtete rozhovor Tea a Ely. Kluci budou číst, co říká Teo. Dívky budou číst, co říká Ela.

Ž si prohlédnou text a obrázky. U se ptá:

O čem si budeme číst? Kolik lidí tu promlouvá? Jak jste to poznali? (U jako nápravu ukáže na řádky, ze kterých je patrné, že promlouvají Teo a Ela.)

Ž čtou rozhovor Tea a Ely nejdřív sborově (chlapci čtou Tea, dívky Elu), pak ve dvojicích. Porovnají svou předpověď s tím, k čemu Teo a Ela osla nakonec použili.

TIP Jelikož se jedná o scénář, mohou ho žáci zdramatizovat. U se ptá, zda již byli v divadle, co se jim líbilo, kdo tam hrál... Při dramatizaci se zaměříme na: *Jak se asi tváří Ela/Teo? Jak toto pronáší? Jaké by u toho mohli dělat pohyby?*

TIP Ž mohou předvádět nějakou scénku z textu, ostatní hádají, o kterou scénku se jedná.

Diferenciace↓: Se Ž, kteří potřebují podporu, čte U, AU či Ž, kterému jde čtení dobře.

Diferenciace↑: Ž se seskupí do čtveřic, vyberou si role (Natálka, Vítek, Teo a Ela) a společně přečtou (zdramatizují) poslední část (setkání všech čtyř hrdinů). Náhodně vybrané čtveřice (nebo dobrovolníci) pak předvedou své ztvárnění scénky. Ž také mohou vymýšlet pokračování rozhovoru Tea a Ely. (Např. *Co si asi říkali na cestě domů?*) Dále mohou dramatizovat rozhovor Natálky a Vítky. (*Co si asi říkali oni, když Teo s Elou odešli?*)

Cvičení 3

(31.–35. min)

Forma: v lavici, práce ve dvojicích

Prohlédni si ještě jednou obrázky v předchozím cvičení.

Připomeň si, co se tam psalo. Pak přečti věty a zakroužkuj správný obrázek.

Ž zakroužkují správný obrázek a přečtou věty.

Cvičení 4

(36.–40. min)

Forma: v lavici, práce ve dvojicích

Přečti a dokonči větu vhodným způsobem. Vzpomeň si, co jsme se o oslovi dozvěděli z příběhu a z poslechu.

Ž ve dvojici vymýšlí dokončení věty: *Osel má...* Dobrovolníci či náhodně vybrané dvojice sdílí své nápady se zbytkem třídy, přidávají se ty dvojice, které přišly ještě na něco jiného.

Diferenciace↓: U ukazuje a dává návodné otázky: *Co je tohle* (U ukazuje na oslí uši.)? *Co se říkalo v komiksu o oslovi?* *Proč mohl nést pytel?* (Měl sílu.)

Diferenciace↑: Ž vymýšlí další řešení. Mohou věty rozvést, např. přidáním přídavného jména (*Osel má obrovskou sílu apod.*).

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: v kruhu

Průběh: Ž se vyjadřují k otázkám. Svá tvrzení zdůvodňují.

Která část se vám líbila nejvíce? Proč?

Připomíná vám příběh něco (co jste někde viděli, zažili...)?

Co byste vzkázali Ele? Teovi? Natálce a Vítkovi?

Procvičujeme čtení

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKK (vyjadřování, porozumění, naslouchání)
- KKU (strategie učení)

CÍLE HODINY

- Ž čte slova a věty s porozuměním.
- Ž spojuje slova s obrázky.
- Ž skládá slova ze slabik.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- karty s obrázky (U balíček)
- mazací tabulka (Ž balíček)

Poznáš slovo?

(1.–6. min)

E

Forma: v kruhu

Pomůcky: karty s obrázky

Průběh: U má připraveno několik obrázků. Ž třídí obrázky dle různých kritérií, např. které ne/začínají na určitou hlásku (slabiku). Vybrané obrázky pojmenují a vytvoří k nim větu.

Cvičení 1

(7.–15. min)

U

Forma: v lavici

Průběh:

Ve sloupečcích jsou napsaná slova. Sloupečky označují naši kamarádi – poznáš je? Poslední sloupeček je nejtěžší a označuje ho moudrá sova. Přečti si slova ve sloupečku. Pod tabulkou je obrázek – najdi k němu správné slovo a zakroužkuj ho.

Ž čtou slova ve sloupečcích. Pro snadnější orientaci jsou sloupečky označeny obličejí našich kamarádů a poslední – nejtěžší – sloupeček je označený moudrou sovou. Po přečtení Ž ve sloupečku vybarví/zakroužkuje slovo, které je na obrázku pod tabulkou.

Pokud Ž přečte sloupeček bez obtíží, vybarví si obrázek, který označuje sloupeček.

Diferenciace ↑: Ž mohou vytvořit větu na vybraná slova ze sloupečku.

Diferenciace ↓: U se Ž přečte první sloupeček nahlas a ukáže, jak najít slovo, které je na obrázku pod sloupečkem.

Cvičení 2

(16.–22. min)

Forma: v lavici (práce ve dvojici)

Pomůcky: skládací abeceda

Průběh:

Přečti si větu a prohlédni si obrázek. Tvým úkolem je do věty dopsat správné slovo, které souvisí s obrázkem.

Vedle věty je nápověda – zpřeházená písmena.

Ž přečtou větu, prohlédnou si obrázky a dopíší slova do vět. U ukáže jednoduchý příklad společně na tabuli. Ž si slova mohou složit ze skládací abecedy.

Diferenciace ↑: Ž mohou skládat další slova ze skládací abecedy.

Diferenciace ↓: U může nejprve pomoci s jedním slovem a pomoci Ž zapsat ho do věty.

Něco visí ve vzduchu

(23.–28. min)

Forma: v kruhu

Průběh: U prstem píše do vzduchu písmenka, slabiky, jednoduchá slova. Ž mají za úkol písmenko přečíst. Čtou ho ze vzduchu, proto něco visí ve vzduchu. (Pozor, U píše zrcadlově, aby Ž správně viděli.)

Cvičení 3

(29.–40. min)

Forma: v lavici, práce ve dvojici

Průběh:

Spoj slabiky do slov. Obrázky ti napoví.

Diferenciace ↑: Ž mohou vymyslet a zapsat více slov, která dokážou složit ze slabik.

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: reflexe na mazací tabulku

Pomůcky: mazací tabulka

Průběh: Ž na mazací tabulku napíší jedno slovo dle zadaných kritérií. (Např. Napiš slovo z 1. sloupce ve cvičení 1. Slovo by mělo začínat na hlásku S atd.).

Ž ukazují palec: nahoru, dolů, v neutrální poloze.

Přečetl jsem všechna/y slova/věty. Škrtl jsem slovo, které nepatřilo do sloupečku.

Na tuto hodinu navážeme:

Písanka *ry*

1. Čti. Hledej slova v tabulce. Zakroužkuj.

				
lama	pila	létá	máma	pes
sele	síto	topí	táta	Teo
lamy	léto	pole	mísí	Ela
mísy	píle	pálí	teta	Ema
tele	mísa	motá	mimi	Ota
				

2. Hledej slova. Piš.

TETA

MOTÁ

T Á M
O

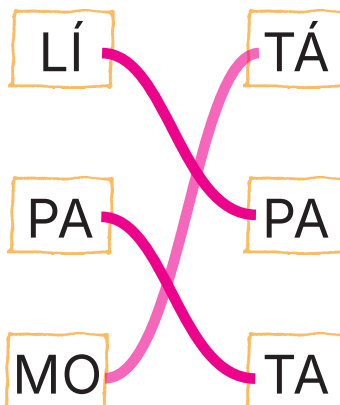
TEO

METE

T E M
E

3. Spoj slabiky do slov.

Písanka

Píšeme *y* a rozvíjíme čtenářské dovednosti

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (sebehodnocení, smysluplnost učení)
- K KU (strategie učení)
- K KT (význam tradic a svátků)

CÍLE HODINY

- Ž uvolňuje ruku a připraví ruku na psaní.
- Ž píše malé psací y.
- Ž upevňuje čtenářské dovednosti.
- Ž sdílí myšlenky a diskutuje na téma advent.
- Ž hodnotí vlastní práci a navrhuje vylepšení.

POMŮCKY

- písanka
- párátka, pastelky
- uvolňovací (grafomotorické) cviky A3 (dle potřeby)
- párátka (pro tip)
- plakát Y (U balíček)
- mazací tabulka (Ž balíček)
- U vybere dle potřeby:
- čtecí karta 9 / knihy s vánoční tematikou, zvyky a tradicemi (viz tipy)

Hádanka

(1.–4. min)

E

Forma: v kruhu

Průběh: U řekne hádanku: *Najdeš mě ve slově ryba a taky ve slově chyba. Nejsem měkké, ale tvrdé, které písmenko to bude?*

Ž poslouchají. Kdo zná řešení hádanky, ten písmeno napíše na mazací tabulku nebo prstem do vzduchu.

TIP Ž zkusí písmeno y vytvarovat z pastelek/párátek na lavici.

Demonstrační plakát

(5.–8. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: plakát k písmenku Y

Průběh: U připomene čtyři grafémy písmene Y na plakátu. Ž si velké tiskací písmeno napíše ve vzduchu prstem.

Uvolňujeme ruku

(9.–14. min)

Foukací balonky

Forma: v kruhu

Pomůcky: uvolňovací (grafomotorické) cviky A3 (dle potřeby)

Průběh: Ž si stoupnou nebo sednou rovně a představí si, že jsou balonky. Pomalu se nadechnou nosem a přitom zvedají ruce nahoru, jako když se balón nafukuje. Když jsou ruce úplně nahoře, nadechnou se naposledy. Pak pomalu vydechují ústy, přitom spouštějí ruce dolů a celé tělo se uvolní, jako by se balón pomalu vyfoukl.

Diferenciace ↓: Ž, kteří potřebují uvolnit ruku, pracují s uvolňovacími cviky A3.

Mačkáme

(15.–20. min)

Forma: v lavici / v kruhu

Průběh: Ž si představí, že drží malý míček (např. kuličku z papíru) a mačkají ho pomalu a silně, pak povolí stisk – jako by míček změkl.

Píšeme y

(21.–29. min)

U

Forma: v lavici

Pomůcky: písanka, mazací tabulka

Průběh: Ž otevře písanku na straně psací y. U napíše na tabuli začínající horní oblouk a vyzve Ž, aby popřemýšleli, které písmeno tímto tvarem začíná (malé psací m). U provede srovnání písmen:

Podívejte se na malé tiskací a malé psací y. Obě písmenka nám sedí krásně na lince a nožku mají dolů.

Ž vyzkouší proměnu tiskacího y na psací na mazací tabulky.

Básnička: Začínáme na dolní tučné lince:

Do kopečka poběžíme, tam se hezky otočíme (nástin horního oblouku). Šikmo dolů pospícháme, pak mističku uděláme (mistička tvrdého y). Do sklepa se podíváme (sjedeme pod linku), zatočíme, klíčku máme (vytvoříme smýčku). Řádek hezky protínáme a ocásek doděláme (protneme řádek a písmeno + doděláme ocásek).

(Nejprve zkusíme s básničkou ve vzduchu, na tabulce.)

Důraz klást na: „mistička“ – vnitřní část písmene není ani široká, ani úzká, po úvodním tahu písmeno u linky netvoří špičku, ale oblouček.

Návazné aktivity

(30.–40. min)

Forma: v lavici, ve dvojici / ve skupině

Pomůcky: čtecí karta 9, knihy s vánoční tematikou

Průběh: U vybere dle potřeb Ž jednu z následujících pomůcek: čtecí karta 9 / knihy s vánoční tematikou, zvyky a tradicemi:

Co nás napadne, když se řekne advent? Jaké poselství v sobě skrývá příběh/pohádka? Které známe vánoční zvyky/koledy/pohádky? Které se nám nejvíce líbí a proč?

TIP Knihy s vánoční tematikou:

Zbyněk Malinský: Vánoční pohádky (sbírka vtipných vánočních pohádek)

Andrea Popprová: Čekání na Vánoce s Luckou, Jendou a Martínkem (knihy obsahují povídky o tradicích a legendách, básně, koledy i recepty)

Petr Horáček: Husa Líza a vánoční hvězda (obrázková knížka, která skrývá poselství o tom, jak je důležité přátelství)

Ludvík Aškenazy: Malá vánoční povídka aneb Jak jsem se ztratil (pohádka o chlapci, který se ztratil a putuje zasněženou Prahou)

Reflexe

(41.–45. min)

R

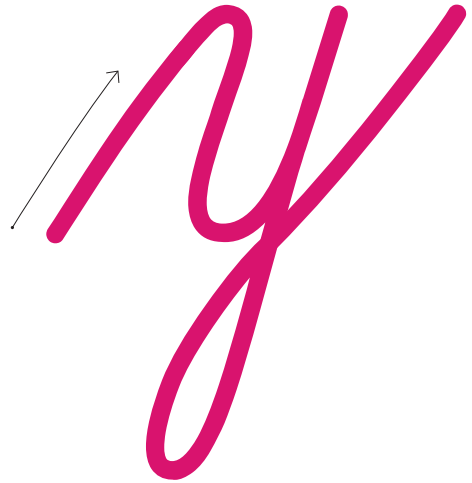
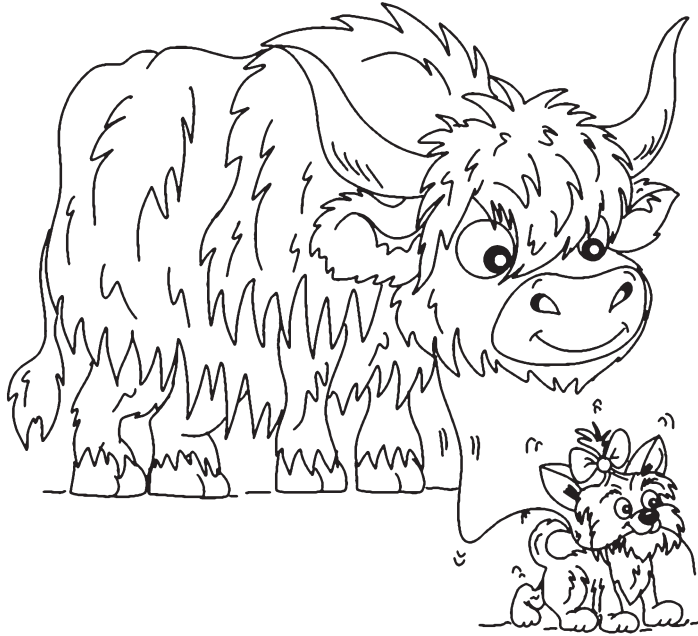
Forma: v kruhu

Průběh: Ž si vzájemně ukazují, co napsali do písanek. Ukazují, co se jim povedlo a co by chtěli vylepšit.

Ž vezmou zelenou pastelku a zakroužkují nejhezčí písmenko, které se jim povedlo.

Y y Y y

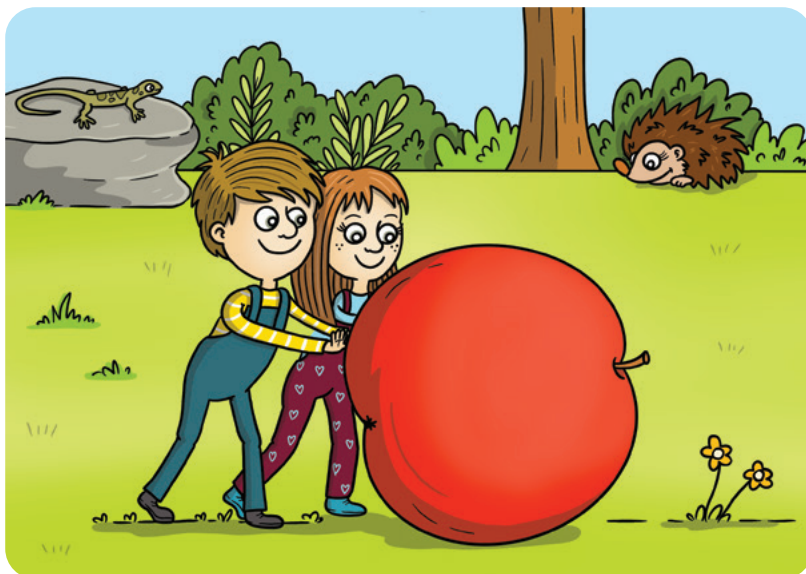

y y y y y y y y

y y y y

y y

Hrátky v dešti

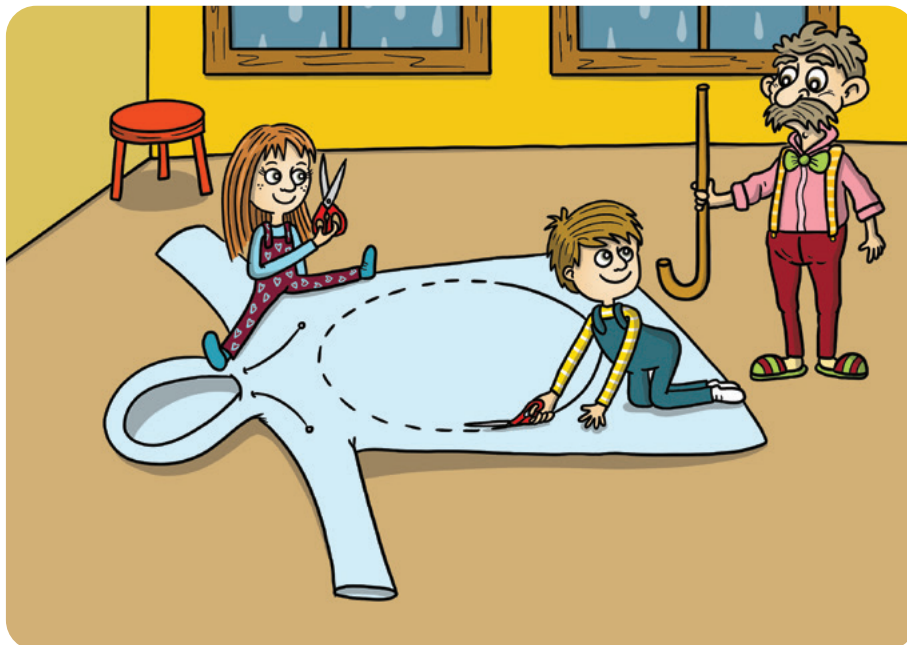

V jedné krásné zahradě bydleli dva skřítkci, Jenda a Ája. Byli to velmi hraví skřítkci a moc rádi si hráli venku. Někdy si kouleli s jablíčky, jindy se honili s ještěrkou a ježkem kolem záhonů. Do domečku chodili jen přespat.

Jednoho večera se zatáhlo a začalo pršet. Pršelo celou noc a celý další den. Jenda s Ájou si zkoušeli hrát doma, ale za chvíli je to přestalo bavit. Nakonec to nevydrželi a rozeběhli se ven. Jenže za chvíli byli celí zmáčení.

„Takhle by to dál nešlo,“ povídá Ája, „to bychom z toho hraní mohli mít taky pořádnou rýmu. Musíme něco vymyslet.“

„Já bych jeden nápad měl," řekl Jenda. „Lidé se před deštěm schovávají pod deštník. Co kdybychom si takový deštník vyrobili?"

„Jo! Jo!" zaradovala se Ája.

„Nejdřív musíme udělat stříšku deštníku. Na tu potřebujeme něco nepromokavého, aby se přes to nedostala voda," navrhně Jenda.

„Podívej, tady někdo nechal starou pláštěnku. Z té tu stříšku vystříhneme."

Skřítkové vystříhli z pláštěnky pěkné kolečko.

„Teď ještě potřebujeme držátko," přemýšlela Ája.

Z křesla skřítky pozoroval dědeček. Přemýšlel, jak by jim poradil. Vtom ho to trkne!

„Ájo, Jendo! Co kdybyste si držátko udělali z mojí staré hůlky?"

„To je nápad!" zvolají skřítkci jedním hlasem.

Jenda vzal hůlku a otočil ji zahnutou stranou dolů.

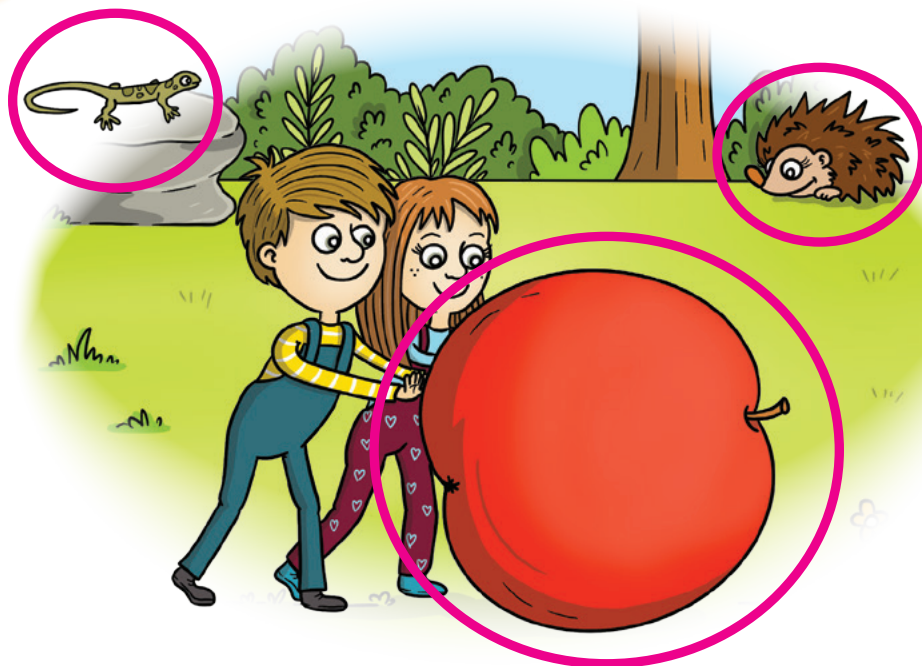
„Jé, teď je z té hůlky krásné držátko," zaradovala se Ája.

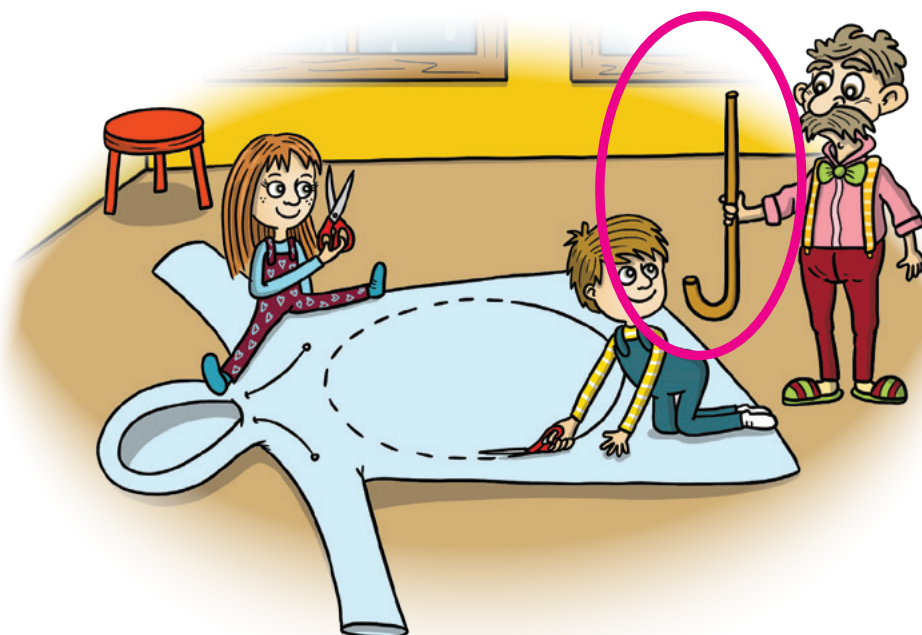
Ája s Jendou připevnili hůlku ke stříšce a deštník byl hotov. Pak ještě deštník pokreslili všemi barvami duhy a vyběhli ven. Všichni kamarádi na zahradě chtěli takový deštník mít. Od té doby si Ája s Jendou hrají venku za každého počasí. Nevadí jim dokonce, ani když leje od rána do večera. Deštník se dá krásně chytit a nikdy jim nevypadne z ruky. To proto, že má pevné držátko, které vypadá jako písmenko J.

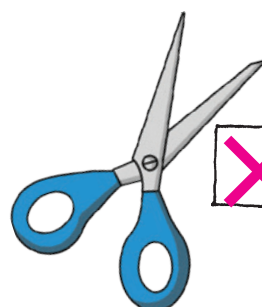
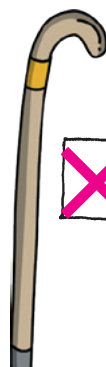
1. Co začíná na **J**? Ukazuj a povídej. Poslechni si pohádku.

2. Co vypadá jako písmeno **J**? Zakroužkuj.

3. Co použili skřítki k výrobě deštníku? Označ.

Písmeno J

Písmenková pohádka J

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KRP (řešení problémů)
- KKK (sdílení, vyjadřování)
- KKK (čtenářské strategie)

CÍLE HODINY

- Ž se seznámí s tiskacím tvarem písmene J.
- Ž poskládá dějové obrázky na základě slyšeného textu.
- Ž sdílí a společně řeší problémový úkol.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- obrázky k pohádce (U balíček)
- pohádka k písmenku J (případně nahrávka pohádky)

Prší

(1.–5. min)

E

Forma: v kruhu / ve dvojicích

Pomůcky: audiozáznam

Průběh: U pustí zvuk deště (vyhledá např. na YouTube).

Nechá Ž hádat, zda tento zvuk poznají.

Diskuse ve dvojicích: U vyzve Ž, ať si povídají o tom, co dělají, když venku prší.

TIP U nechá vytvořit Ž obrázkovou myšlenkovou mapu na téma DÉŠŤ.

Cvičení 1

(6.–11. min)

Forma: ve skupinách

Pomůcky: karty s obrázky, pohádka J (nahrávka)

Průběh:

Prohlédni si obrázek. Co začíná na J? Zakroužkuj obrázky.

Pak zkus předvídat, co se v pohádce stane.

Ž si prohlédnou obrázek a v rámci třídy sdílí, která slova začínají na hlásku J. (jablíčko, ježek, ještěrka)

U říká pravdivé/nepravdivé věty, na pravdivou větu Ž tlesknou:

Skřítki si kutálí s fotbalovým míčem.

Na zahradě jsou dvě zvířátka...

Ž ve skupinách seřadí obrázkové karty podle dějové posloupnosti (jak si myslí, že by měl být děj). Hledají první a poslední kartu příběhu, komunikují o možném ději pohádky. Následně skupiny sdílí, na co přišly, a mohou seznámit třídu se „svou“ verzí pohádky.

U čte pohádku (nebo pustí nahrávku z el. uč.), Ž kontrolují, zda mají obrázky poskládány tak, jak určuje pohádka.

Diskuse:

Co měli Ž jinak?

Překvapilo vás v pohádce něco?

Kdo se nejvíc trefil?

Klíčové věty k posloupnosti obrázku čte U v případě potřeby vždy dvakrát.

Cvičení 2

(12.–17. min)

U

Forma: ve skupinách

Průběh:

Prohlédni si obrázek. Vidíš na něm něco, co vypadá jako písmeno J? Zakroužkuj to.

Ž hledají v obrázku tvar písmene J (hůlka).

Sochy skřítků

(18.–26. min)

Forma: práce ve skupinách

Průběh: Ž se za zvuku písničky (např. Prší, Prší...) procházejí po třídě. Když hudba ustane, U sdělí sochu, kterou mají Ž předvést svým tělem (každý za sebe):

Skřítek si koulí s jablíčkem.

Skřítek mokne a trpí zimou.

Skřítek si vyrábí deštník.

Skřítek se s deštníkem prochází venku.

Když se U dotkne vybraného Ž, ten „ožije“ a pronese nějakou větu, která odpovídá dané „živé soše“.

Cvičení 3

(27.–37. min)

Forma: v lavici

Průběh:

Označ všechny předměty, které skřítkové potřebovali k výrobě deštníku.

U v případě potřeby znovu nahlas přečte část, kde je popsáno, co skřítkové k výrobě deštníku potřebovali.

Reflexe

(38.–45. min)

R

Forma: v kruhu

Průběh: Ž společně sdílí: *Která část příběhu se nám líbila nejvíc a proč? Co všechno v pohádce začínalo na hlásku J? Co bychom vzkázali skřítkům? Jak se dá vyrobit deštník?*

Písmeno J

Písmenkové putování J

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKK (aktivní naslouchání, porozumění, vyjadřování)
- KRP (řešení problémové situace)

CÍLE HODINY

- Ž rozlišuje malou a velkou formu písmene v tiskací podobě.
- Ž třídí obrázky slov dle daných kritérií.
- Ž vypráví o přečteném textu.
- Ž vybarvuje podle diktátu.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- obrázky k pohádce (U balíček)
- mazací tabulka (Ž balíček)
- samolepky (jahoda, ještěrka, jeřabina, maják, vajíčko, hokejka) (Ž balíček)

Poslouchej

(1.–5. min)

E

Forma: pohyb po třídě

Průběh: U na tabuli napíše velké tiskací J a malé tiskací j. Ž říkají slova začínající na hlásku J (např. jaro, Jana, jáma, jahoda...).

Pohybová aktivita: Ž chodí po třídě. U říká slova, která začínají na J nebo ho obsahují.

Když slyší slovo s J, zastaví se a dřepnou.

Ověřujeme porozumění

(6.–15. min)

Forma: v lavici, práce ve skupině

Pomůcky: obrázky k pohádce

Průběh: U se Ž stručně zopakuje příběh pomocí obrázkových kartiček. Ž mohou popsat, co na obrázcích vidí, nebo shrnout, co si z příběhu pamatují. Každá skupina si vylosuje jeden obrázek z pohádky.

První kolo: Každá skupina o svém obrázku řekne jednu větu, která je pravdivá.

Druhé kolo: Každá skupina o svém obrázku řekne dvě věty – jednu pravdivou a jednu nepravdivou. Ostatní skupiny hádají, co je pravda a co lež.

Diferenciace↑: Skupina může vytvořit tři věty (dvě pravdivé a jednu nepravdivou) a ostatní skupiny hádají lež.

Diferenciace↓: U si vylosuje jednu kartičku a ukáže Ž, jak mají tvořit větu.

Cvičení 1

(16.–22. min)

U

Forma: v lavici

Pomůcky: samolepky

Průběh:

Pozorně si prohlédni obrázky na samolepkách a pojmenuj je. Do prvního rámečku nalep samolepky se slovy, která začínají na hlásku J. Do druhého nalep samolepky se slovy, kde slyšíš J uprostřed slova.

Diferenciace↑: Ž nakreslí obrázek věci, která začíná na J.

Diferenciace↓: U pomůže vyhledat jeden obrázek.

Cvičení 2

(22.–26. min)

Forma: v lavici

Průběh:

Tohle je písmenkový deštník. Zdobí ho různá písmena.

Najdi a zakroužkuj všechna písmena j, J.

Diferenciace↓: U pomůže Ž vybarvit jedno j a J v deštníku a pomůže rozpoznat rozdíly mezi J a ostatními písmeny.

Cvičení 3

(27.–30. min)

Forma: v lavici

Průběh:

Obtáhni držátko deštníku. Pak obtáhni a piš J.

TIP U řekne Ž: *Vášim úkolem je ve stanoveném čase nakreslit co nejvíce obrázků slov, které začínají na J. U si může nastavit minutku (2–3 min). Potom Ž sdílí, co nakreslili. Každá skupina řekne, kolik se jim povedlo nakreslit a vymyslet věcí. (Každá skupina může mít jiné písmeno.)*

Cvičení 4

(31.–40. min)

Forma: v lavici

Průběh:

Pojďme si vybarvit duhu. Připrav si pastelky a pozorně poslouchej! Vybarvuj pěkně po pořádku – odshora dolů, od největšího pruhu k nejmenšímu.

Ž vybarvují duhu podle zadání. U čte, nebo pustí audio-nahrávku: *Začneme společně: První pruh nahoře vybarví červenou pastelkou. Další pruh vybarví oranžovou barvou, další žlutou. Pak bude zelený pruh, po něm světle modrý, tmavě modrý a nakonec fialový.* U může na tabuli promítnout obrázek duhy.

Diferenciace↓: U může postupně ukazovat pruhy a barvy opakovat společně s dětmi.

Diferenciace↑: Ž si k jednotlivým barvám mohou domalovat drobný obrázek (např. červené jablko, oranžový pomeranč atd.), nebo dokreslí okolí duhy.

Reflexe

(42.–45. min)

R

Forma: v lavici

Průběh: mazací tabulka

Průběh: Ž na tabulku napíše písmeno, o kterém byla pohádka, a namalují věc, kterou si skřítci vyrobili na ochranu před deštěm.

Ž namalují na tabulku smajlíka podle toho, jak se jim práce dařila.

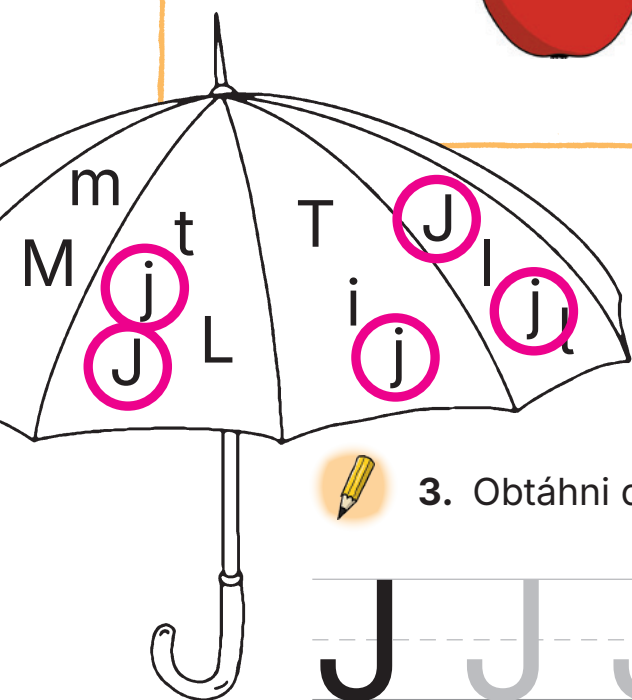
1. Kde slyšíš J? Nalep samolepky na správné místo.

J _ _ _ _

_ _ _ J _ _ _

2. Kde je J, j? Zakroužkuj.

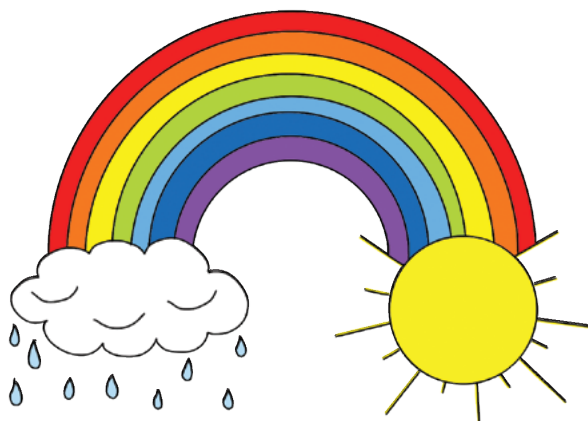

3. Obtáhni držátko deštníku. Piš J.

J J J

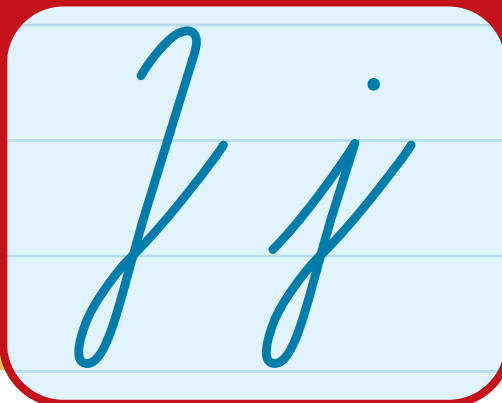

4. Jak vypadá duha? Poslouchej a vybarvuj.

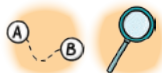
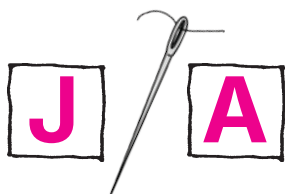

Jj

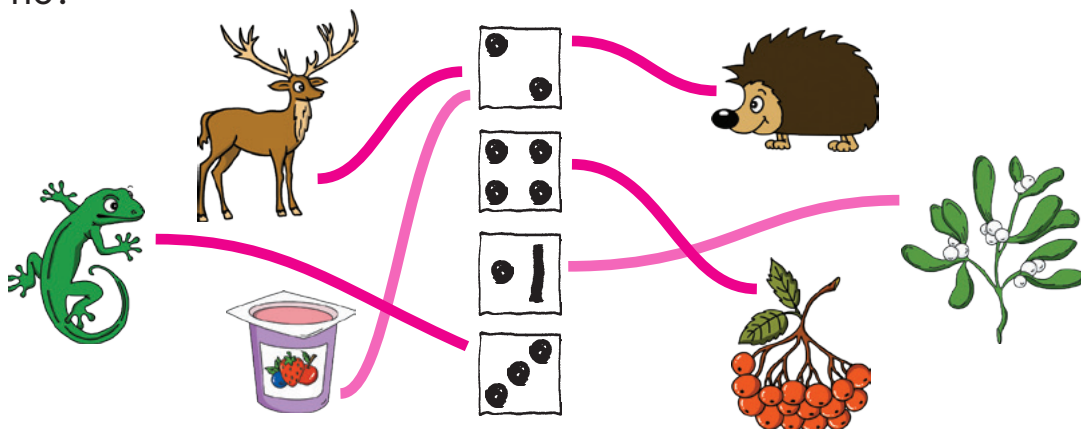
Koho by to napadlo,
z hůlky dělat držadlo?
Ta hůlka ve tvaru J
na deštník nám pasuje.

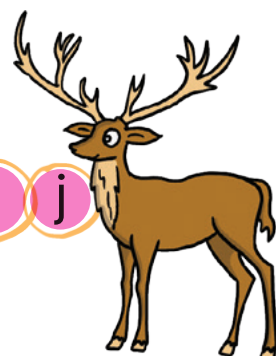
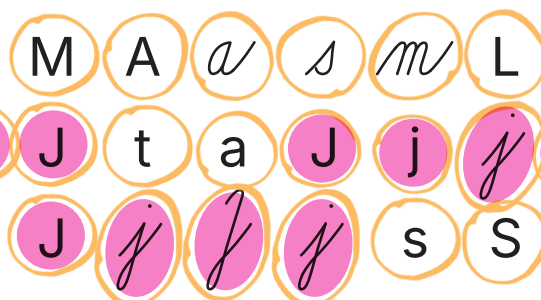
1. Piš první a poslední písmeno.

2. Spoj obrázky se slabikovým záznamem. Co mají slova společné-ho?

3. Hledej cestu. Vybarvuj J, j.

Písmeno J

Čtyři podoby J

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKK (vyjadřování, aktivní naslouchání)
- KKU (strategie učení)

CÍLE HODINY

- Ž rozliší čtyři podoby písmene J.
- Ž napíše velké tiskací J.
- Ž určí první a poslední hlásku slova.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- plakát J (U balíček)
- provázek
- mazací tabulka (Ž balíček)

Co na J je?

(1.–5. min)

E

Forma: v kruhu

Průběh: U postupně se Ž říká básničku: *Jana, Jitka, Julie, co na to J ještě je?* Vždy po odříkání básničky se U výrazně podívá na některého Ž a ten řekne slovo na J. Pokud Ž neví – tleskne.

Demonstrační plakát a horní lišta v učebnici:

(6.–15. min)

Forma: lavice, pohyb po třídě

Pomůcky: plakát J

Průběh: U upozorní na podoby písmene J. U se zeptá Ž, které tvary písmene směřují pod linku, který grafém má nad sebou tečku (upozorní, že tečka je nad špičkou písmene). Ž popisují, co vidí na demonstračním plakátu. Slova, která začínají na J nebo ho obsahují, vytleskají/rozhláskují.

Grafická podoba všech 4 tvarů písmen + básnička

U upozorní na horní lištu, kde jsou všechny 4 tvary písmene J. Společně se třídou přečte U všechny grafémy. Následně U básničku přečte (Ž opakují, dále opakují s pohybem). Ž v básničce kroužkují malé j, velké J.

Cvičení 1

(16.–23. min)

U

Forma: v lavici

Průběh:

Pojmenuj obrázky. Na kterou hlásku začínají a na kterou končí? Dopiš písmena do políček.

U napíše na tabuli dostatečně oddělená písmena J a A. Vysvětlí Ž, že tato písmena představují první a poslední písmeno některého slova. Ž se snaží vymyslet co nejvíce slov začínajících na J a končících na A.

Ž pojmenují obrázky a zapíší první a poslední písmeno obrázku – jablko, jogurt, jmelí, jehla, jehličí, jahoda. Co mají všechny obrázky společného? (začínají na J)

Diferenciace↓: Ž, kteří mají problém s určením první a poslední hlásky, si nejprve slovo rozhláskují. U rozhláskování silou hlasu zdůrazní první a poslední hlásku.

Cvičení 2

(24.–35. min)

Forma: práce ve dvojicích, pohyb po třídě

Průběh:

Pojmenuj obrázky. Co mají slova společného? Vytleskej a spoj se slabikovým záznamem.

Ž pojmenují ve dvojicích obrázky. Určí, co mají společného (začínají na hlásku J). Akceptována jsou všechna logická řešení. Spojují obrázky se slabikovým záznamem.

Která jména začínají na J?

Cvičení 3

(36.–40. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: mazací tabulky

Průběh:

Vítek pozoruje dalekohledem přírodu. Vybarví všechny podoby písmene J a třeba i ty na konci zahlédneš jelena.

U drží v ruce pomyslný dalekohled. Jako „robot“ říká různá písmena a Ž počítají, kolikrát U řekne (vidí v dalekohledu) písmeno J. Můžou zaznamenávat na tabulku.

Ž vybarvují políčka pouze s grafémy J. Pokud Ž postupují dobře, dostanou se k jelenu.

Diferenciace↓: Ž s oslabenou zrakovou percepcí u tabule kroužkují z různé nabídky písmen pouze grafémy J.

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: v lavici, ve dvojici

Pomůcky: provázek

Průběh: Ž z provázku ve dvojici vymodelují velké tiskací J, následně písmenko napíší na tabulku.

Na tuto hodinu navážeme:

Písanka j

Písanka

Píšeme *j* a rozvíjíme čtenářské dovednosti

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (sebehodnocení, smysluplnost učení)
- K KU (strategie učení)

CÍLE HODINY

- Ž uvolňuje ruku a připraví ruku na psaní.
- Ž píše malé psací j.
- Ž upevňuje potřebné čtenářské dovednosti.
- Ž hodnotí vlastní práci a navrhuje vylepšení.

POMŮCKY

- písanka
 - Uvolňovací (grafomotorické) cviky A3 (dle potřeby)
 - plakát J (U balíček)
 - mazací tabulka (Ž balíček)
- U vybere dle potřeby:
- čtecí karta 9 / úryvek z libovolné knihy / hra: Písmenkové trixeso

Hádanka

(1.–4. min)

E

Forma: v lavici, ve dvojicích

Pomůcky: mazací tabulka

Průběh: U řekne hádanku: *Pozor dej a přemýšlej, uši dobře napínej. Když se díváš JOJ či JEJ, tak mě dvakrát uslyšíš.*

Jak se jmenuju, už víš?

Ž poslouchají v kruhu, kdo zná řešení hádanky, ten písmeno napíše na mazací tabulku nebo prstem do vzduchu.

Diferenciace ↓: U básničku doprovodí psaním písmene.

TIP Ž zkusí písmeno J vytvarovat z provázku na lavici.

Demonstrační plakát

(5.–8. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: plakát J

Průběh: U připomene čtyři grafémy písmene J na plakátu. Ž si velké tiskací písmeno napíše ve vzduchu prstem. Ž ukazují na plakátu obrázky, pojmenovávají je, vytleskávají, mohou na ně tvořit věty.

Malujeme ve vzduchu

(9.–14. min)

Forma: v kruhu

Pomůcky: uvolňovací (grafomotorické) cviky A3 (dle potřeby)

Průběh: Ž si představí, že drží v ruce štětec a malují ve vzduchu obrovský obraz: *Namaluj domeček s velkými vraty a dvěma okny. Z komína se kouří.*

TIP Žáci zkoušejí malovat i rukou, kterou běžně nepíší.

Diferenciace ↓: Ž, kteří potřebují uvolnit ruku, pracují s uvolňovacími cviky A3.

Mačkáme

(15.–20. min)

Forma: v lavici

Průběh: Ž si představí, že drží malý míček (např. kuličku z papíru), a mačkají ho pomalu a silně, pak povolí stisk – jako by míček změkl. Zkouší míček přehazovat z jedné ruky do druhé.

Píšeme j

(21.–29. min)

U

Forma: v lavici

Pomůcky: písanka, mazací tabulka

Průběh: Ž otevře písanku na straně psací j. U napíše na tabuli první tah písmene – ostrý obrat – a zeptá se Ž, které písmenko tímto tahem začíná – měkké i. Dále dokončí písmeno j a vyzve Ž, aby našli schovanou jedničku v písmenku. Některý Ž toto číslo ukryté v písmenku na tabuli obtáhne.

Básnička: Začínáme na dolní tučné lince:

Nahoru a pak šup dolů (ostrý obrat). Pod linku a kličku k tomu (čára pod linku – pod linkou se tvoří klička). Křížovátku uděláme a ocásek doděláme (důležité je ukázat bod, kde se protne ocásek písmene).

(Nejprve zkusíme ve vzduchu, na tabulce.)

Důraz klást na: Dělení teček nad každým písmenem hned po napsání písmene.

Návazné aktivity

(30.–40. min)

Forma: v lavici, ve dvojici či ve skupině/ v kruhu

Pomůcky: čtecí karta 9 / úryvek z knihy / hra: Písmenkové trixeso

Průběh: U vybere dle potřeb Ž jednu z následujících pomůcek: čtecí karta 9 / úryvek z libovolné knihy: Aktivita pro rozvoj čtenářství: Ž poslech úryvku ilustrují klíčovými (důležitými dějovými) slovy na mazací tabulku. / hra: Písmenkové trixeso: Ž hrají ve skupinách

Reflexe

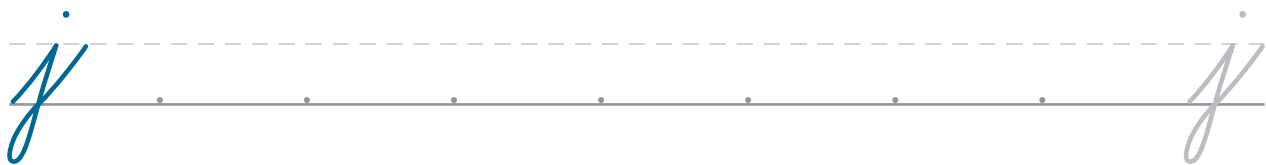
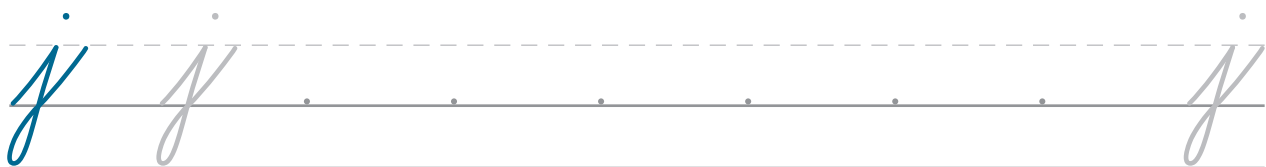
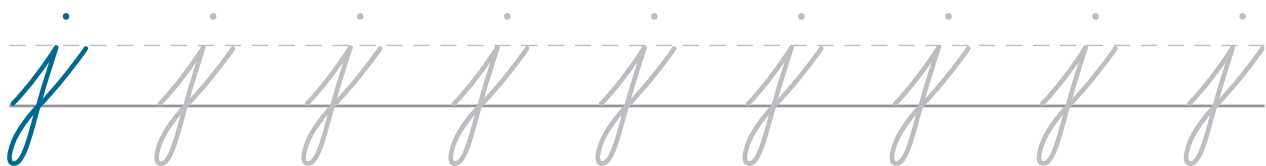
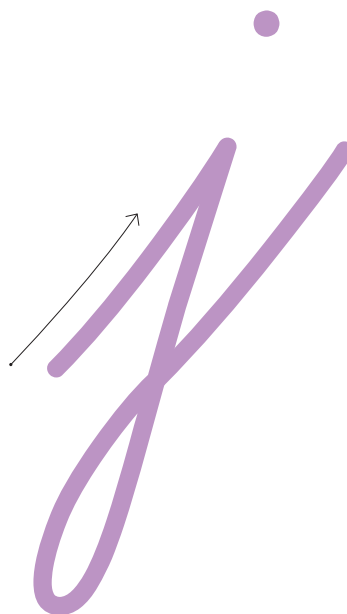
(41.–45. min)

R

Forma: v kruhu

Průběh: Ž si vzájemně ukazují, co napsali do písanek. Ukazují, co se jim povedlo a co by chtěli vylepšit. Ž vezmou zelenou pastelku a zakroužkují nejhezčí písmenko, které se jim povedlo.

J j
J j

Písmeno J

Čteme slabiky a slova J

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

– K KU (strategie učení)

CÍLE HODINY

- Ž rozliší krátké a dlouhé slabiky s J.
- Ž čte a poslouchá s porozuměním.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- karty s obrázky (U balíček)
- mazací tabulka (Ž balíček)

Poznáš slovo?

(1.–6. min)

E

Forma: v kruhu

Pomůcky: karty s obrázky (slov na hlásku J a jiné)

Průběh: U dá doprostřed kruhu několik obrázků (slov na J a jiných). Ž třídí obrázky na obrázky slov na J a obrázky jiných slov.

Cvičení 1

(7.–15. min)

U

Forma: v lavici

Průběh:

Teo drží dvě tabule. Na jedné tabuli jsou slabiky a na druhé slova. Nejdřív čti slabiky na první tabuli a zakroužkuj všechny dlouhé slabiky. Pak se pusť do čtení druhé tabule. Na ní jsou slova. Spoj slova, která k sobě patří.

Diferenciace ↑: Ž píšou/kreslí k vybrané slabice na mazací tabulku nebo na papír slovo/obrázek na danou slabiku.

Cvičení 2

(16.–22. min)

Forma: v lavici (práce ve dvojici)

Průběh:

Ve sloupečcích jsou napsaná slova. Sloupečky označují naši kamarádi – poznáš je? Poslední sloupeček je nejtěžší a označuje ho moudrá sova. Přečti si slova ve sloupečku. Pod tabulkou je obrázek – najdi k němu správné slovo a zakroužkuj ho v tabulce. Až skončíš, přečti si věty pod tabulkami.

Diferenciace ↑: Rychlejší Ž mohou vymýšlet, co oni rádi jedí. Hledají v tabulce slova, která se vyskytují v přečtených větách (jména dětí: Pája, Mája Jola).

Diferenciace ↓: U může nejprve pomoci Ž s jedním slovem.

Něco visí ve vzduchu

(23.–28. min)

Forma: v kruhu / v lavici

Průběh: U prstem píše do vzduchu písmenka (slabiky, jednoduchá slova). Ž mají za úkol písmenko přečíst. Čtou ho ze vzduchu, proto něco visí ve vzduchu. (Pozor, U píše zrcadlově, aby Ž správně viděli.)

Cvičení 3

(29.–40. min)

Forma: v lavici, práce ve dvojici

Průběh:

Prohlédni si obrázky a přemýšlej, jak souvisí s předvánočním časem, kterému se říká advent. Očísluj obrázky podle nápovědy.

U čte, nebo pustí audionahrávku:

Číslo 1 má obrázek, na kterém je kulatý předmět, kterým ozdobíš stromeček.

Číslo 2 napiš k obrázku, na kterém je věc, kterou pečeš s maminkou a moc hezky voní.

Číslo 3 má obrázek, který má holčičí jméno a začíná na písmeno B.

Číslo 4 má obrázek, který voní po jehličí a každou adventní neděli na něm přibývá světlo, má tvar kruhu.

U si se Ž povídá o adventních zvycích. Dne 4. 12. se trhá třesňová větvička – Barborka. Dne 5. 12. chodí Mikuláš s pomocníky. Po celou dobu adventu postupně zapalujeme svíčky na věnci...

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: v kruhu / v lavici

Pomůcky: mazací tabulka

Průběh: Ž na mazací tabulku napíší jedno či více slov, která si zapamatovali z tabulky.

Ž ukazují palec: nahoru, dolů, v neutrální poloze: *Přečti! jsem všechny slova/věty. Správně jsem očíslovala/a obrázky podle poslechu.*

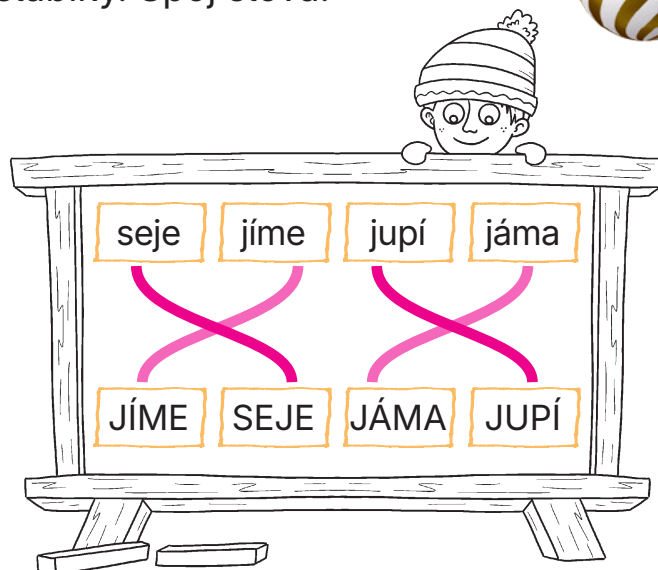
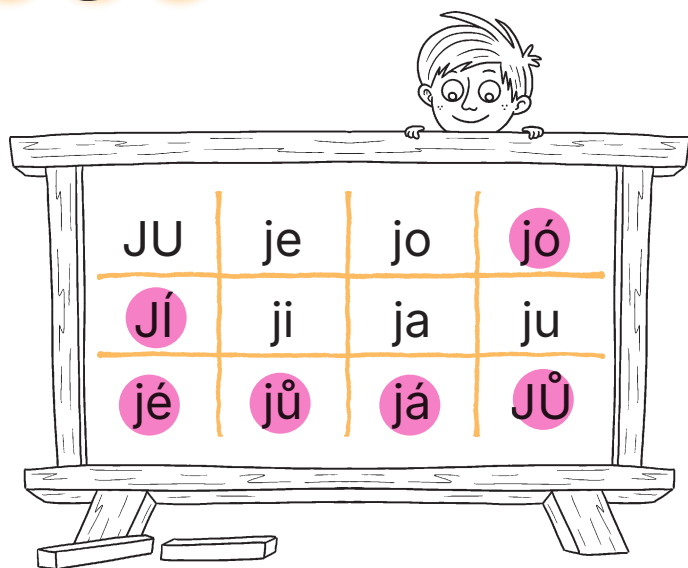

Na tuto hodinu navážeme:

Deník písmen J

1. Čti. Zakroužkuj dlouhé slabiky. Spoj slova.

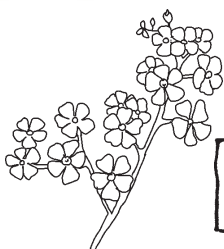
2. Hledej slova v tabulce. Zakroužkuj. Čti.

jáma	Pája	pijí	pes	motel
jeli	Mája	jíme	myl	motyl
myje	sele	jíte	půl	myjete

Pája pije limo. Mája jí . Jola jí .

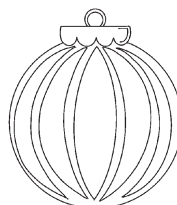
3. Poslouchej a dopiš čísla. Jak obrázky souvisí s adventem?

3

4

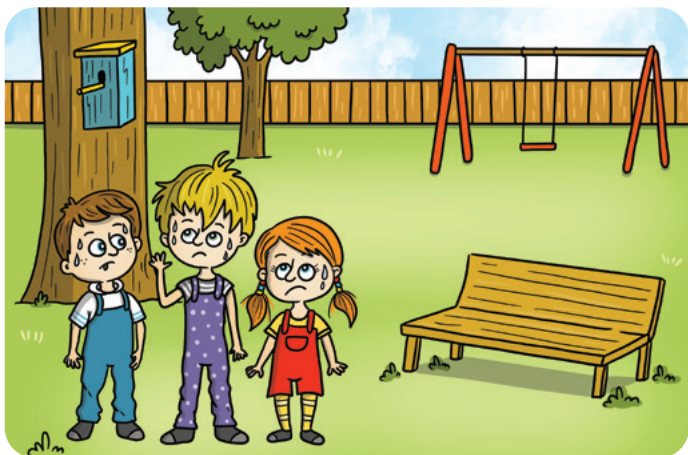
1

2

Altánek pro skřítky

V jedné staré zahradě žili tři skřítkci Tonda, Nela a Šimon. Byli to velcí kutilové. Už v zahradě vyrobili leccos – lavičku, houpačku i ptačí budku.

Jednoho horkého letního dne páliło sluníčko do zahrady tak, že se před ním nebylo kam schovat. A tak Nela povídá: „Chtělo by to zahradní altán. Mohli bychom se v něm schovat do stínu a ochránil by nás i před deštěm.“

„To už je pořádný projekt,“ řekl Tonda.

„A žádá si přesné měření!“ doplnil Šimon a vytáhl skládací metr.

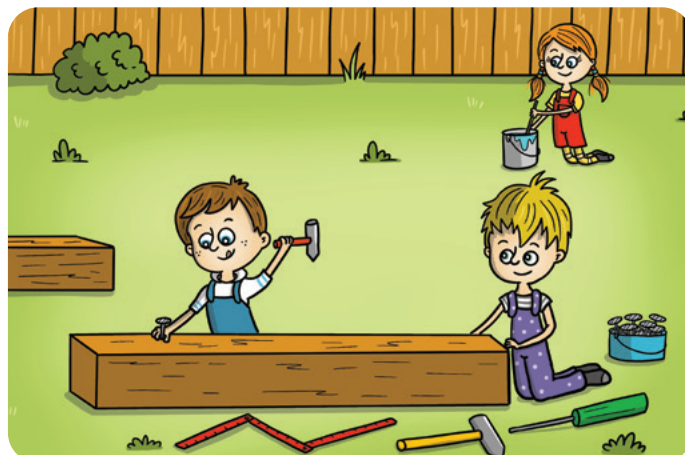

Každý ze skřítků dostal svůj úkol: Tonda řezal prkna, Nela kreslila pláněk altánku na velký list pampelišky a Šimon vše přesně měřil svým skládacím metrem. Metr pořád skládal a rozkládal a zase skládal a rozkládal, až mu z toho šla hlava kolem.

Najednou se zarazí a povídá: „S tím svým metrem můžu psát písmenka, podívejte! Takhle je to I,“ složil metr do tvaru krátké čárky, „a takhle je to jiné písmenko.“ Ohnul metr na tři části. „Ale které?“

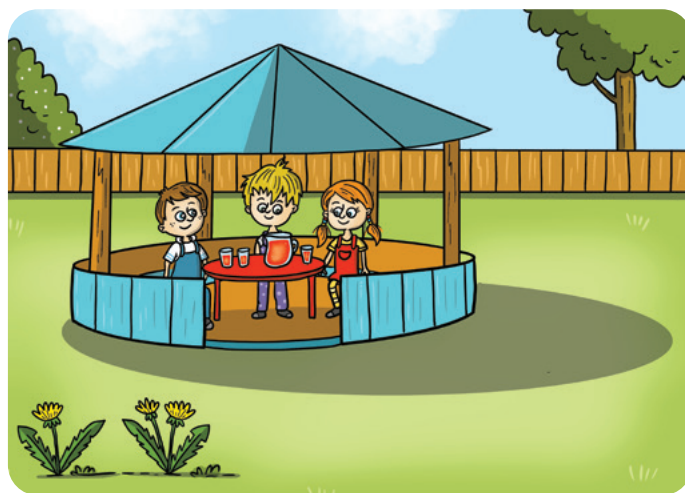
„To je přece písmenko N! Jako Nela!“ smál se Tonda.

Čára dolů, druhá šikmo, třetí rovně do nebe. Jako metr poskládá se písmenko N pro tebe.

Další den začali s prací hned ráno. Šimon přidržoval trámy a Tonda zatloukal hřebíky. Nela chystala barvu na nátěr. Až bude altán postavený, natrou ho nazeleno.

Byla to fuška, ale skřítkci se nevzdávali. Práce jim šla pěkně od ruky. Nakonec altán ještě naposledy přeměřili skládacím metrem, aby se ujistili, že se jim dovnitř vejdou tři zahradní lehátka.

A tak do staré zahrady přibyl zelený altánek. Uvnitř stála tři zahradní lehátka a na nich si hověli tři unavení, ale spokojení skřítkci.

„Tak,“ řekla Nela a blaženě se zavrtila na lehátku, „ted' máme kde se schovat před sluníčkem i před deštěm. Můžeme tu odpočívat nebo promýšlet další plány.“

„A co postavíme příště?“ zeptal se Tonda.

„Určitě něco, kde se bude hodně měřit!“ odpověděl Šimon a zálibně se podíval na svůj skládací metr.

Písmeno N

Písmenková pohádka N

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKU (čtenářské strategie)
- KKK (porozumění, vyjadřování, sdílení)
- KRP (řešení problémové situace, tvořivost)

CÍLE HODINY

- Ž rozliší tiskací tvar písmene N.
- Ž poskládá dějové obrázky na základě slyšeného textu.
- Ž sdílí informace a spolupracuje ve skupině.
- Ž rozvíjí tvořivost a řečové dovednosti.

POMŮCKY

- mazací tabulka (Ž balíček)
- obrázky k pohádce (U balíček)
- párátko/pastelky
- pohádka k písmenku N (případně nahrávka pohádky v el. učebnici)
- emotikony/smajlíci (Ž balíček)

Asociační kruh

(1.–5. min)

E

Forma: v kruhu / ve dvojici

Průběh: U zahájí hodinu slovem „nářadí“.

Ž postupně říkají asociace na dané slovo (např. kladivo, metr, pila, dřevo...).

Následuje diskuse ve dvojicích:

Co všechno se může na zahradě vyrobit?

Co už jste někdy vyrobili vy nebo vaši blízcí?

Diferenciace↓: Ž, kterým dělá potíže vymýšlet slova, mohou vybírat z nabídky na obrázcích.

Diferenciace↑: Rychlejší Ž si mohou vybrat jedno slovo a vymyslet k němu větu.

Skupinová práce:

(6.–20. min)

Forma: ve skupině

Pomůcky: obrázky k pohádce

Průběh: Ž ve skupinách hádají podle obrázků název pohádky. Následně si každá skupina vybere jeden obrázek a vytvoří živou sochu (např. Šimon s metrem, Tonda s pilou...). Ostatní hádají, který obrázek skupina ztvárnila. Skupiny pak společně sestavují obrázky ve správném pořadí.

Diferenciace↓: Skupinám s obtížemi může U poradit první a poslední obrázek.

Diferenciace↑: Rychlejší skupiny mohou vymyslet krátký dialog pro živou sochu.

Poslech pohádky

(21.–35. min)

U

Forma: v kruhu / v lavici

Pomůcky: pohádka k písmenku N (příp. nahrávka)

Průběh: U čte pohádku do věty: *To už je pořádný projekt!* Ž ve dvojicích diskutují: *Jak byste postavili altán vy? Co byste k tomu potřebovali?*

U pokračuje ve čtení do věty: *To je přece písmenko N!*

Ž zkoušejí vytvořit písmeno N ze svých těl nebo pastelek/párátek.

U dočte pohádku a klade otázky:

Jak se asi cítil Šimon, když skládal metr?

Proč byl altán důležitý?

Co by skřítki mohli postavit příště?

Tvar písmene N – tvořivá aktivita

(36.–40. min)

Forma: v lavici, ve dvojici / individuálně

Pomůcky: mazací tabulka / pastelky, párátko

Průběh: U ukáže na tabuli tiskací písmeno N. Ž ho zkoušejí napsat do vzduchu a pak na tabulku. Poté ho tvoří z párátek, pastelek, případně z vlastních těl na koberci. Ž vymýšlí další slova na hlásku N a zapisují je na tabulku.

Diferenciace↓: Ž mohou písmeno N nejdříve obkreslovat.

Diferenciace↑: Vymysli větu, ve které aspoň jednou zazní hláska N.

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: v kruhu

Pomůcky: emotikony (smajlíci)

Průběh: U pokládá otázky, na které Ž odpovídají ANO/NE, případně pohybem (např. kývnutí, zvednutí ruky):

Stavěl altán jenom Šimon? (NE, ostatní mu pomáhali.)

Použil Šimon skládací metr? (ANO)

Udělal Šimon z metru i jiné písmenko než N? (ANO, písmenko I)

Závěr:

Co se vám na pohádce nejvíc líbilo?

Dokázali byste něco vyrobit jako skřítki?

Diferenciace↓: Ž, kteří se obtížně zapojují, mohou odpovídat jen gestem.

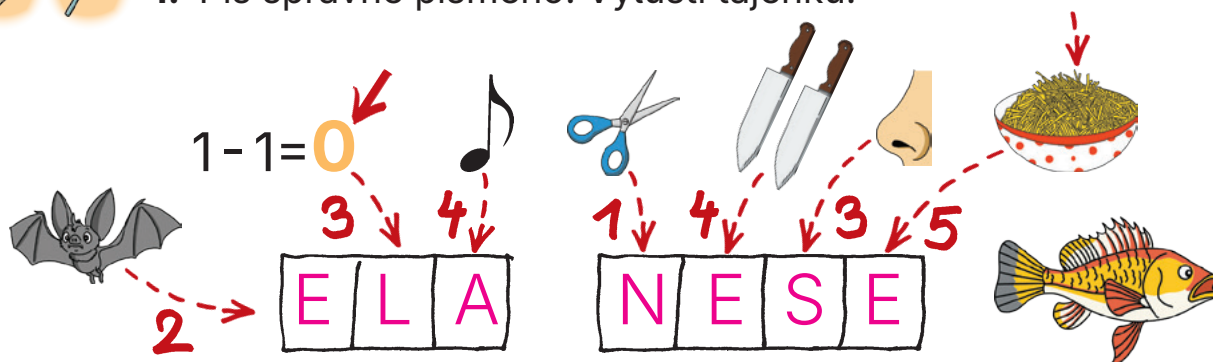
Diferenciace↑: Ž mohou navrhnout další projekt, který by mohli skřítki postavit.

Nn

Čára dolů, druhá šikmo,
třetí rovně do nebe.
Jako metr poskládá se
písmenko N pro tebe.

1. Piš správné písmeno. Vylušti tajenku.

2. Čti. Zakroužkuj správnou odpověď.

Jí se ?

ANO

NE

Je malý?

ANO

NE

Létá ?

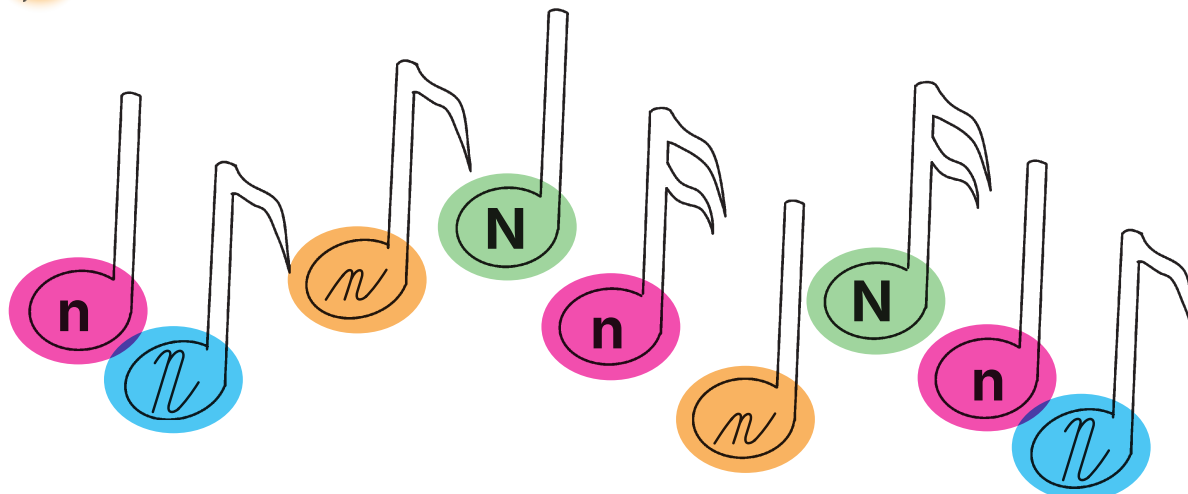

ANO

NE

3. Vybarvi dvojice písmen stejnou barvou. Obtáhni všechna N.

Písmeno N

Čtyři podoby písmene N

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKU (čtenářské strategie)
- KKK (porozumění, vyjadřování, sdílení)
- KRP (řešení problému)

CÍLE HODINY

- Ž rozliší čtyři podoby písmene N.
- Ž napíše velké tiskací N.
- Ž určí pozici hlásky ve slovech.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- plakát N (U balíček)
- karty s obrázky (U balíček)

Slova na hlásku N

(1.–5. min)

E

Forma: v kruhu

Pomůcky: karty s obrázky

Průběh: U rozmístí obrázky (na písmeno N a jiné). Ž třídí obrázky (slova začínající na hlásku N / na jinou hlásku). Může zvolit i jiná kritéria (jedno/dvou/tříslabičná atd.).

Demonstrační plakát

a práce s lištou v učebnici

(6.–15. min)

Forma: lavice, pohyb po třídě

Pomůcky: plakát N

Průběh: U upozorní na podoby písmene N. U se zeptá Ž, zda všechny grafémy sedí na lince, nebo zasahují pod linku. Ž popisují, co vidí na demonstračním plakátu. Slova, která začínají nebo obsahují N, vytleskají/rozhláskují.

TIP Na společnou říkanku se Ž dotýkají nohy, nosu a na slovo nebe ukáží nahoru. (Noha, nos, nebe, zeptám se tebe!) Pak U řekne slovo z plakátu a vybraný Ž slovo rozhláskuje. Hlásku N řekne hlasitěji než ostatní hlásky.

Grafická podoba všech 4 tvarů písmen + básnička

U upozorní na horní lištu, kde jsou všechny 4 tvary písmene N. Společně se třídou přečte U všechny grafémy. Následně U přečte básničku.

(Ž opakují, dále opakují s pohybem.)

Čára dolů, druhá šikmo, (Ž píše čáru dolů a šikmo ve vzduchu.)
třetí rovně do nebe. (Ž ukáží na nebe.)

Jako metr poskládá se (Ž vytleskají po slabikách verš.)
písmenko N pro tebe. (Ž dají dlaně od srdce ku ostatním vpřed.)

Ž v básničce kroužkují malé n, velké N.

Cvičení 1

(17.–23. min)

U

Forma: v lavici

Průběh:

Ted' si vyluštíš tajenku. Piš do políček správné písmeno a pak přečti větu. Pojmenuj obrázky a vyhláskuj si je. Číslo u políčka ukazuje, kolikáté písmeno máš do políčka napsat. Pak přečti, co ti vyšlo.

U napíše na tabuli slovo a prsty ukazuje číslo. Ž říkají právě to písmeno, jehož pořadí U ukazuje na prstech. Ž s U pojmenují obrázky (netopýr, nula, nota, nůžky, nože, nudle) a zapíší správné písmeno obrázku. *Co mají všechny obrázky společného?* (začínají na N)

Ž přečtou tajenku: Ela nese kapra.

Čím věta končí? (tečkou) Které slovo je první ve větě? Jak kapr souvisí s Vánocemi?

Diferenciace: Ž, kteří mají problém s určením správného písmene, pracují s AP či U. Ti napíší na mazací tabulku slovo a ťukají postupně na písmena – Ž hláskují na ťuknutí (snaží se chytout rytmus, nevdá, že neznají všechna písmena, uvědomí si pozici hlásky N).

Cvičení 2

(24.–35. min)

Forma: ve dvojici

Průběh:

Je pravda, co se tady píše? Čti otázky a rozhodni, jestli na ně odpovíš ano, nebo ne. Odpověď zakroužkuj.

Ž zakroužkují v učebnici odpovědi.

TIP Ž mohou ve dvojicích zkusit hru ANO × NE. Jeden z dvojice si myslí obrázek z nabídky cvičení 2, druhý se ptá uzavřenými otázkami.

TIP Ž zkouší NEŘADU. Stoupněte si do řady a zkuste každý z vás postupně říci důrazně (vážavě, smutně) částici NE.

Cvičení 3

(36.–40. min)

Forma: v lavici

Průběh:

Prohlédni si noty. Jsou v nich všechny podoby písmene N. Vybarvi stejnou barvou stejné dvojice.

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: v lavici, individuálně / ve dvojici

Průběh: Ž z pastelek vytvoří na lavici písmeno N.

Za pomoci smajlíků reagují na U, jak v hodině pracovali:

Umím napsat písmeno N.

Umím říci tři slova začínající na písmeno N.

Na tuto hodinu navážeme:

Písanka *W*

Písanka

Píšeme *N* a rozvíjíme čtenářské dovednosti

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (sebehodnocení, smysluplnost učení)
- K KU (strategie učení)

CÍLE HODINY

- Ž uvolňuje ruku a připraví ruku na psaní.
- Ž píše malé psací n.
- Ž upevňuje čtenářské dovednosti.
- Ž hodnotí vlastní práci a navrhuje vylepšení.

POMŮCKY

- písanka
 - uvolňovací (grafomotorické) cviky A3 (dle potřeby)
 - plakát N (U balíček)
 - mazací tabulka (Ž balíček)
- U vybere dle potřeby:
- čtecí karta 10 / diferencovaný pracovní list: Zašifrované vzkazy

Hádanka

(1.–4. min)

E

Forma: v lavici, ve dvojicích

Průběh: U řekne hádanku:

Nos a noc ho mají rádi, s nanukem jsou kamarádi. Čára dolů, druhá šikmo, třetí rovně do nebe. Jako metr poskládá se to písmenko pro tebe.

Ž poslouchají v kruhu, kdo zná řešení hádanky, ten písmenko napíše na mazací tabulku nebo prstem do vzduchu.

Diferenciace↓: U básničku doprovodí psaním písmene.

TIP Ž zkusí písmeno N vytvarovat z pastelek na lavici.

Demonstrační plakát

(5.–8. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: plakát N

Průběh: U připomene čtyři grafémy písmene N na plakátu.

Ž si velké tiskací písmeno napíše ve vzduchu prstem.

Vzdušná malba

(9.–14. min)

Forma: v kruhu

Pomůcky: Uvolňovací (grafomotorické) cviky A3 (dle potřeby)

Průběh: Ž si představí, že drží v ruce štětec a malují ve vzduchu obrovský obraz: *Namaluj nos, nulu a nohu.*

TIP Žáci zkoušejí malovat i rukou, kterou běžně nepíší.

Diferenciace↓: Ž, kteří potřebují uvolnit ruku, pracují s uvolňovacími cviky A3.

Nos

(15.–20. min)

Forma: v lavici

Průběh: Nosu se dotýkáme střídavě pravou a levou rukou.

Vždy tím prstem, který zadá učitel. (Např. palcem pravé ruky, ukazováčkem levé ruky...)

Píšeme *N*

(21.–29. min)

U

Forma: v lavici

Pomůcky: písanka, mazací tabulka

Průběh: Ž otevrou písanku na straně psací n. U napíše na tabuli první tah písmene – horní oblouk – a zeptá se Ž, které písmenko tímto tahem začíná – m. Dále dokončí písmeno n. Vedle písmene psacího n napíše malé psací m a Ž písmena srovnávají. (Které písmeno obsahuje více tahů? V čem jsou si písmena podobná?)

Básnička: *Nahoru a rychle dolů, pofrčíme všichni spolu.*

Stejnou cestu nahoru, pohladíme oblohu (pohladíme po-mocnou linku a zatáčíme doprava). Ještě dolů, už to máme, jen ocásek přiděláme (tah dolů a napojovací ocásek).

Nejprve zkoušíme s básničkou ve vzduchu, na tabulce.

Důraz klást na: Při psaní si mohou Ž rytmicky říkat: *Nahoru – dolů – nahoru – dolů – nahoru*, což pomůže udržet plynulost psaní.

Diferenciace↓: Ž můžou obtahovat velké písmenko mokrou houbou / magnetickou houbou na tabuli (houbu obvykle nezvedají – pracují plynule) nebo mohou několikrát obtahovat na mazací tabulce.

Návazné aktivity

(30.–40. min)

Forma: v lavici, individuálně / ve dvojici

Pomůcky: čtecí karta 10

Průběh: U vybere dle potřeb Ž jednu z následujících pomůcek: čtecí karta 10 / diferencovaný pracovní list: Zašifrované vzkazy

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: v kruhu

Průběh: Ž si vzájemně ukazují, co napsali do písanek. Ukazují, co se jim povedlo a co by chtěli vylepšit. Ž vezmou zelenou pastelku a zakroužkují nejhezčí písmenko, které se jim povedlo.

N n

N n

N V

N V

n n n n n n n n

n

n

Písmeno N

Čteme slabiky a slova N

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKU (strategie učení, smysluplnost učení)
- KKK (porozumění, vyjadřování, sdílení)
- KRP (řešení problému)

CÍLE HODINY

- Ž rozliší krátké a dlouhé slabiky s N.
- Ž čte slova a krátké věty s porozuměním.
- Ž vypráví na téma Vánoce.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- karty s obrázky (učitelský balíček)
- mazací tabulka (žákovský balíček)

Poznáš slovo?

(1.–10. min)

E

Forma: v kruhu

Pomůcky: mazací tabulka

Průběh: U si připraví několik slov, která souvisí s Vánocemi (např. jmelí, dárek, ozdoba, mašle). U vyhlásí slovo, Ž namalují na tabulku slovo. Na pokyn zvedají tabulku nad hlavu, U řekne Ž celé slovo. U se nakonec zeptá, co mají všechna slova společného (Vánoce). Ž si v kruhu vyprávějí o Vánocích. Jako podklad mohou použít uvedená slova (např. *Jaký dárek bych chtěl/a dostat / někomu dát?*).

Varianta: Ž se hlásí a říká slovo. Vybraní Ž se pokusí vyhláskovat slovo pro spolužáky.

Cvičení 1

(11.–20. min)

U

Forma: v lavici

Průběh:

Ela drží dvě tabule. Na jedné tabuli jsou slabiky a na druhé slova. Nejdřív čti slabiky na první tabuli a zakroužkuj všechny krátké slabiky. Pak se pusť do čtení druhé tabule. Na ní jsou slova. Spoj slova, která k sobě patří.

Diferenciace ↑: Ž píšou/kreslí k vybrané slabice na mazací tabulku nebo na papír píší slovo na danou slabiku (např. na – nanuk, ne – netopýr).

Cvičení 2

(21.–28. min)

Forma: v lavici, ve dvojici

Průběh:

Prohlédni si tabulku. Každý sloupeček je označený obličejem jednoho z našich kamarádů. Ten nejtěžší sloupeček poznáš podle moudré sovy. Čti slova. V prvních třech sloupečcích si můžeš pod slabiky dělat obloučky – pomůžou ti číst. Ve čtvrtém a pátém sloupečku jsou obloučky už předkreslené – přejížděj je prstem, pomůže ti to číst plynule.

Pokud Ž přečte sloupeček bez obtíží, vybarví si obrázek, který označuje sloupeček.

V prvních třech sloupečcích si Ž, dle potřeby, dělají pod slabikami obloučky (mističky). Ve čtvrtém a pátém sloupečku si Ž obtahují prstem.

Diferenciace ↓: Ž čtou vlastním tempem. Úkol označený symbolem sova čtou Ž, kteří to zvládnou.

Diferenciace ↑: Ž mohou vymýšlet slova, která obsahují písmeno N.

Cvičení 3

(29.–40. min)

Forma: v lavici, ve dvojici

Průběh:

Čti věty. Pak hledej a zakroužkuj zvýrazněná slova v tabulce, se kterou jsme pracovali v předchozím cvičení.

Ž přečtou věty a zakroužkují zvýrazněná slova v tabulce, která je ve cvičení 2.

Ž vymýslí další podobné věty o sobě a svých kamarádech, mohou přitom používat slova z tabulky.

Obměna: Ž vymýslí ve dvojicích věty o různých dětech ze třetího sloupečku, který obsahuje jména. Vyberou si jedno jméno a střídavě jeden Ž ukazuje na slova a druhý se pokouší vymyslet větu, která obsahuje dané slovo. Snaží se vymyslet co nejvíce vět. Na závěr sdílí nejhezčí věty se zbytkem třídy.

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: reflexe na mazací tabulku, pohyb

Pomůcky: mazací tabulka

Průběh: Ž na mazací tabulku napíše jedno slovo, které si zapamatovali ze slov, která dnes četli, nebo nakreslí obrázek odpovídající slovu.

U si připraví několik vět (souvisejících s Vánocemi) a vysvětlí Ž, že pokud s touto větou souhlasí, tak si s někým vymění místo.

Např. *Místo si vymění ten, kdo má rád perníčky. Místo si vymění ten, kdo má doma ve váze třesňovou větvíčku...*

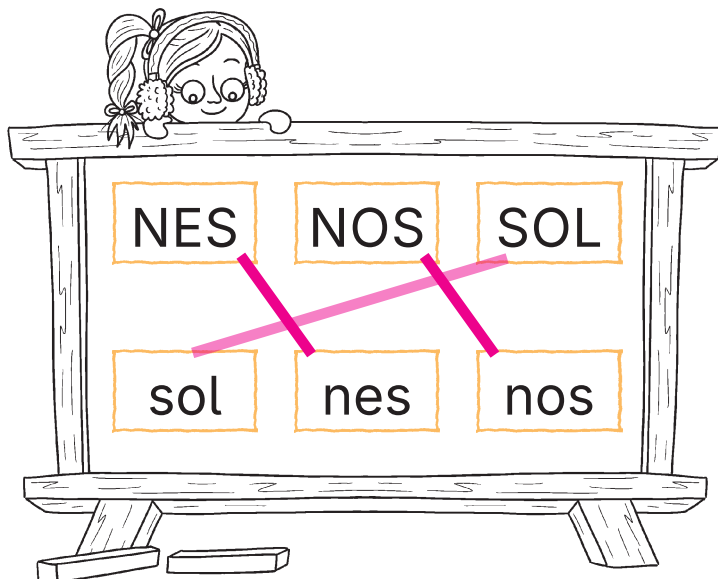
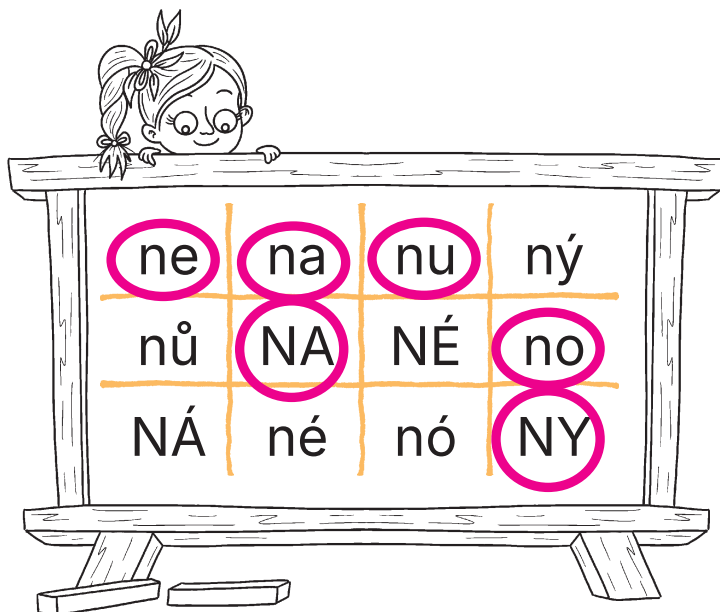
Na tuto hodinu navážeme:

Deník písmen N

Písanka M

1. Čti. Zakroužkuj krátké slabiky.
Spoj stejně znějící slova.

2. Čti slova.

nese	noty	Jana	ano	nanosí
<u>nosí</u>	nula	Léna	ona	nenosí
<u>nosy</u>	jiná	Nela	ono	nemyje
seno	líná	<u>Mína</u>	<u>nos</u>	nesolí
lino	lano	Týna	nes	namele

3. Čti věty. Zakroužkuj zvýrazněná slova v tabulce.

Jana má **nos**. Nela má nos. Jana a Nela mají **nosy**.

Jana **nosí** . **Mína** nosí .

Písanka

Píšeme *M* a rozvíjíme čtenářské dovednosti

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (sebehodnocení, smysluplnost učení)
- K KU (strategie učení)

CÍLE HODINY

- Ž uvolňuje ruku a připraví ruku na psaní.
- Ž píše velké psací M.
- Ž upevňuje čtenářské dovednosti.
- Ž hodnotí vlastní práci a navrhuje vylepšení.

POMŮCKY

- písanka
 - kolíčky na prádlo
 - uvolňovací (grafomotorické) cviky A3 (dle potřeby)
 - plakát M (U balíček)
 - mazací tabulka (Ž balíček)
- U vybere dle potřeby:
– čtecí karta 11 / pracovní učebnice (poslech)

Hádanka

(1.–4. min)

E

Forma: v lavici, práce ve dvojicích

Průběh: U řekne hádanku: *Slovo MÁM si přečti tam i zpátky! Mnou začíná a končí taky. Kdo jsem?*

Ž poslouchají v kruhu, kdo zná řešení hádanky, ten písmeno napíše na mazací tabulku.

Diferenciace ↓: U básničku doprovodí psaním písmene.

TIP Ž zkusí písmeno M vytvarovat z pastelek na lavici.

Demonstrační plakát

(5.–8. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: plakát M

Průběh: U připomene čtyři grafémy písmene N na plakátu.

Ž si velké tiskací písmeno napíše ve vzduchu prstem.

Foukací balonky

(9.–14. min)

Forma: v lavici, ve dvojici

Pomůcky: uvolňovací (grafomotorické) cviky A3 (dle potřeby), kolíček na prádlo

Průběh: Ž mají v ruce kolíčky na prádlo. (V každé ruce jeden kolíček.) S kolíčky v ruce krouží zápěstím, lokty, celou paží. Následně Ž dají mezi jeden kolíček papír a snaží se papír „uchopit“ druhým kolíčkem. Takto si papír předávají z kolíčku do kolíčku.

TIP Ž si předávají papír pomocí kolíčku na prádlo ve dvojicích. (Jeden Ž drží kolíček s papírem, papír si do kolíčku uchopí druhý Ž z dvojice.)

Diferenciace ↓: Ž, kteří potřebují uvolnit ruku, pracují s uvolňovacími cviky A3.

Mačkáme

(15.–20. min)

Forma: v kruhu

Průběh: Každý Ž pantomimicky předvádí ždímání prádla.

Kruhovými pohyby uvolňují Ž zápěstí.

TIP Ž píše na mazací tabulku naučená psací písmena podle diktátu.

Píšeme M

(21.–29. min)

U

Forma: v lavici

Pomůcky: písanka, mazací tabulka

Průběh: Ž otevře písanku na straně psací M. U napíše na tabuli malé a velké psací M. Ž hledají podobnosti a odlišnosti písmen. (Jsou si podobná, ale výška je jiná.)

Básnička: *Nahoru dolů, nahoru dolů, nahoru dolů, písmenko M píšeme spolu. Ocásek mu uděláme, velké M už teďka máme.*

Nejprve zkusíme s básničkou ve vzduchu, na tabulce.

Důraz klást na: Při psaní si mohou Ž rytmicky říkat: *Nahoru, dolů, nahoru, dolů, nahoru, dolů*, což pomůže udržet plynulost psaní. Nožičky jsou stejně široké, nejsou ani moc tlusté, ani moc hubené. Nahoru se vracím vždy po lince, nepřetahovat.

Diferenciace ↓: Ž dostane papír A4 s napsaným velkým písmenem psacím M a Ž písmeno několikrát obtahuje.

Návazné aktivity

(30.–40. min)

Forma: v lavici, ve dvojici

Pomůcky: čtecí karta 11 / pracovní učebnice

Průběh: U vybere dle potřeb Ž jednu z následujících pomůcek: čtecí karta 11 / poslech v pracovní učebnici (str. 12, cv. 4): Ž poslouchají a označují, co si přejí Ela a Teo k Vánocům. Pak sdílí, co by si přáli oni či co by přáli kamarádům.

Reflexe

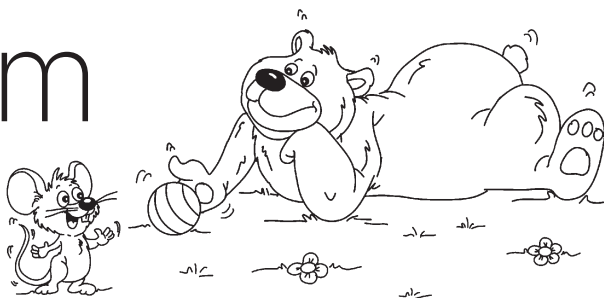
(41.–45. min)

R

Forma: v kruhu

Průběh: Ž si vzájemně ukazují, co napsali do písanek. Ukazují, co se jim povedlo a co by chtěli vylepšit. Ž vezmou zelenou pastelku a zakroužkují nejhezčí písmenko, které se jim povedlo.

M m M m

1 1

1

m m

m m

m m

My

Mája

Milan

Míla

Docvič:

1. Čti.

PIJE

PIJEME

PIJETE

NOSÍ

NOSÍME

NOSÍTE

PÁLÍ

PÁLÍME

PÁLÍTE

2. Skládej slova. Čti.

ne
na > nosí

o
po > solí

na
u > motá

na
u > mele

3. Čti.

Máma **motá** .

My **motáme** .

Máma **mele** .

My **meleme** .

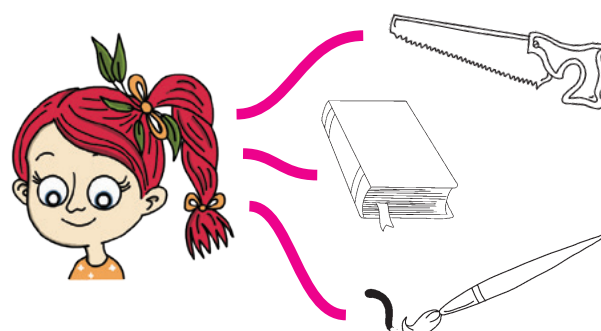
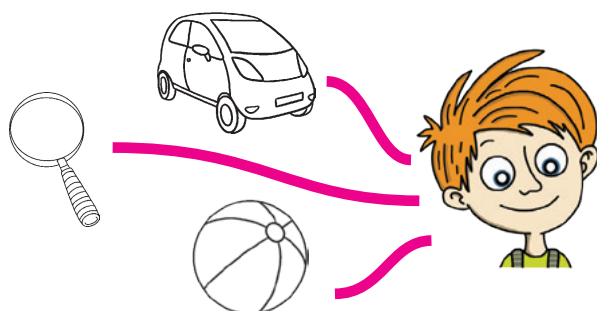
Máma **nosí** .

My **nosíme** .

Máma **solí** .

My **solíme** .

4. Co si přeje k Vánocům Teo a co Ela? Poslouchej a spoj.

Čteme trojslabičná slova

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (strategie učení)
- K KK (porozumění, sdílení)

CÍLE HODINY

- Ž čte s porozuměním trojslabičná slova a věty s trojslabičnými slovy.
- Ž složí slovo ze slabik.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- mazací tabulky (Ž balíček)
- skládací abeceda (pro tip) (U balíček)

Tleskání slabik

(1.–4. min)

E

Forma: v lavici

Průběh: U říká trojslabičná slova (např. panenka, komínky, malinký) a Ž každou slabiku vytleskají. Poté si slovo zopakují nahlas jako celek.

TIP Ž pracují ve dvojicích. Jeden vymýšlí trojslabičné slovo, druhý vytleskává. Pak se role vymění.

TIP Ž zkusí složit libovolné trojslabičné slovo ze skládací abecedy.

Diferenciace↓: U vytleskává slova společně se Ž, nebo nejprve řekne slovo se zřetelným náznakem slabik (např. po-ma-lu), a teprve pak ho Ž vytleská. Cílem je uvědomit si rytmus a počet slabik ve slově.

Cvičení 1

(5.–9. min)

U

Forma: lavice, práce ve dvojici/skupině

Průběh:

Čti sloupečky slov. Všiměj si, co mají slova společného.

Ž čtou sloupečky tří slov, všimají si společné části slova (PIJE, NOSÍ, PÁLÍ). Společná část slov pomáhá plynulému čtení, Ž se soustředí hlavně na dokončovací červenou slabiku. Slova čtou plynule. U může slova PIJE, NOSÍ, PÁLÍ napsat na tabuli a před čtením v pracovní učebnici se Ž slova přečíst a vytleskat.

Cvičení 2

(10.–14. min)

Forma: lavice, práce ve dvojicích

Průběh:

Skládej slova a čti věty.

Ž skládají a čtou vždy dvojici slov. Lze přečíst nejprve slovo a následně ke slovu přidat předložky a vytvořit vždy dvě slova trojslabičná.

TIP Ž poslouchají krátký příběh a pokaždé, když uslyší trojslabičné slovo, zvednou ruku / tlesknou / udělají čárku. Po přečtení zkusí slyšená trojslabičná slova společně zopakovat.

TIP U říká řadu slov vždy s jedním vetřelcem. (Mezi slova trojslabičná zařadí jedno slovo méněslabické.)

Cvičení 3

(15.–19. min)

Forma: v lavici, práce ve dvojicích

Průběh:

Čti věty, které jsou pod sebou. Nejdřív přečti první dvě věty a potom druhé dvě věty. Proč jsou některá slova napsaná modře?

Ž čtou vždy dvojice vět. Slovo trojslabičné v druhé větě mohou pro plynulé čtení doplnit obloučky pod slabiky.

TIP Ž nejprve vypátrají modré společné slovo pro obě věty a napíší na mazací tabulku/tabuli.

Cvičení 4

(20.–25. min)

(toto cvičení lze vynechat, případně zařadit do písankové lekce)

Forma: v lavici

Průběh:

Co si přeji k Vánocům naši kamarádi? Pozorně poslouchej a spojuj obrázky s Teem, nebo s Elou.

U řekne Ž, ať si prohlédnou obrázky. Jsou to dárky, které si k Vánocům přeji Teo a Ela. Ž poslouchají věty a spojí dárky s Teem, nebo s Elou.

Poslech: 1. Teo zkoumá různé malé věci. Aby na ně dobře viděl, přeje si... 2. Ela má ráda různé příběhy, přeje si... 3. Teo sbírá různé modely dopravních prostředků, přeje si... 4. Ela ráda pracuje se dřevem, přeje si... 5. Teo se těší na jaro, až si venku bude házet s Natálkou. Přeje si... 6. Ela ráda kreslí. Přeje si...

Pak Ž sdílí, které dárky by si přáli oni. Mohou např. hodnotit, které z dárek na obrázcích by si vybrali a proč. Přidávat vlastní přání...

Diferenciace↑: Ž mohou psát názvy dárek, které umí napsat (LUPA, PILA). Mohou také vymyslet další dárky a věty k nim.

Diferenciace↓: U může Ž zopakovat náповědu a pomoci s vyhledáváním a spojováním.

Cvičení 1

(26.–30. min)

Forma: v lavici

Průběh:

U každého slova jsou dva obrázky. Čti slova a zakroužkuj obrázek, který odpovídá tomuto slovu.

Ž obloučkují slovo pod obrázky a snaží se plynule číst.

Kroužkují správný obrázek.

Cvičení 2

(31.–34. min)

Forma: v lavici, práce ve dvojicích

Průběh:

Nejprve vytleskej obrázky ve větách. Pak přečti celé věty.

Cvičení 3

(35.–40. min)

Forma: v lavici, práce ve dvojicích / skupinách

Pomůcky: skládací abeceda (tip)

Průběh:

Skládej slova ze slabik, které veze vlak. Pak v každém vagónku podtrhni správné slovo.

Ž ze zadaných slabik složí slovo. Poté slovo vyhledají mezi ostatními ve vagónku a podtrhnou ho. Aktivita slouží k procvičení skládání slov ze slabik a jejich správného čtení.

TIP Ž si mohou slova ve skupinách skládat ze skládací abecedy

Reflexe

(41.–45. min)

Forma: ve dvojici, volný pohyb po třídě

Pomůcky: mazací tabulka

Průběh: Ž ve dvojicích vymyslí a napíší na tabulku

trojslabičné slovo. Slovo společně vytleskají, pak si tabulku vymění s jinou dvojicí a vytleskají i nové, získané slovo. Cílem je uvědomit si rytmus slov a procvičit dělení na slabiky.

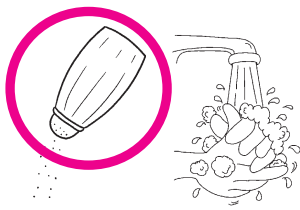
TIP U na tabuli píše slabiky (MA, LO, PE). Ž na tyto slabiky vymýšlejí trojslabičná slova.

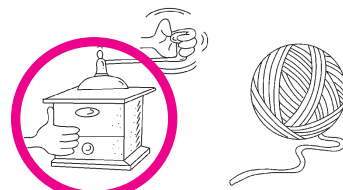
1. Čti. Zakroužkuj správný obrázek.

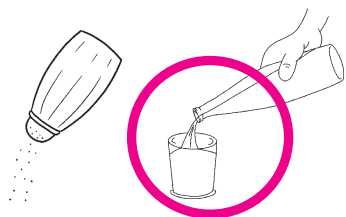
namotá

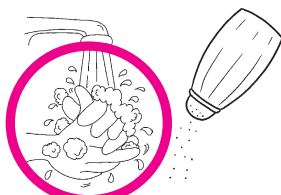
osolí

meleme

nalije

umyla

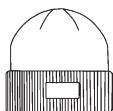

napije

2. Čti.

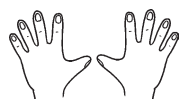
Pepa nosí

Pepa nenasí

Ina si myje

Ina si nemyje

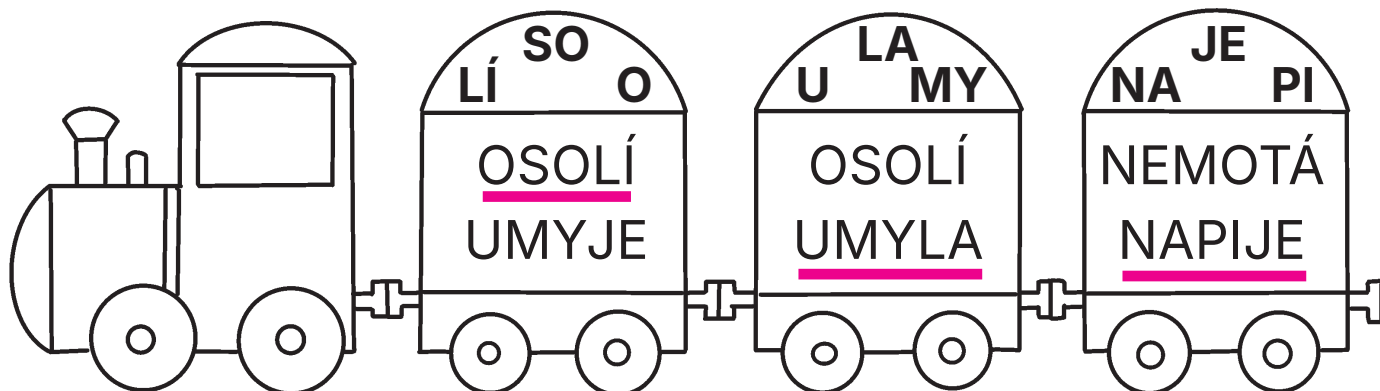
Nela solí

Nela nesolí

3. Slož slovo a podtrhni ho.

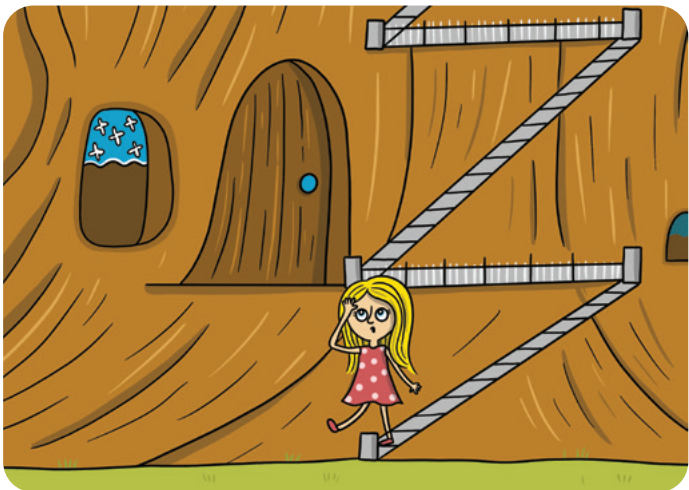

Zapomnětlivá víla Zuzka

Víla Zuzka měla svůj příbytek vysoko v dutině starého dubu. V patrech pod ní bydlely další víly a Zuzka kolem nich každý den procházela po dlouhém schodišti, které se klikatilo od jednoho vílího bytčku ke druhému. Vypadalo, jako by někdo na sebe naskládal několik velkých písmenek Z.

Zuzka byla veselá, zvědavá a kamarádká, ale měla jeden velký problém. Pořád na něco zapomínala.

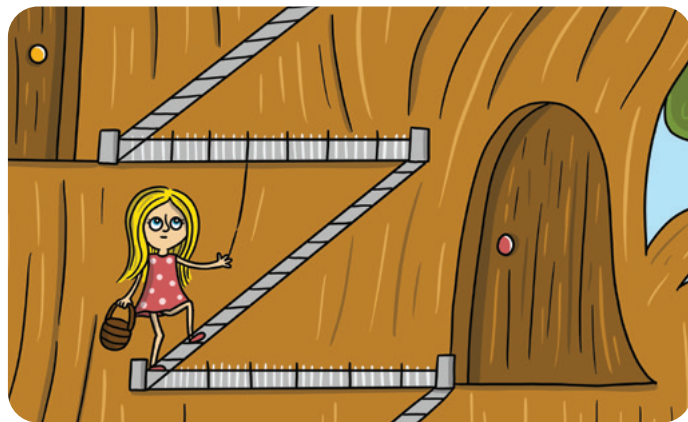

Jednoho rána se rozběhla dolů. Chtěla se vydat do lesa na houby. Ale jakmile došla na poslední schod, zastavila se a vykřikla: „Jéje! Vždyť já jsem úplně zapomněla košík!“

Vyběhla zpátky nahoru. Doma popadla košík a hned zase spěchala dolů – rovně doprava, šikmo dolů po schodech a zase rovně doprava. A tak ještě dvakrát.

Jenže dole si zase vzpomněla: „Ale ne! Vždyť já nemám nožík!“

Leze, leze víla Zuzka
po žebříku tam a zpátky,
až doleze do pohádky.

Vyrazila zpátky nahoru, našla nožík a už se zase hrnula dolů po schodech. Jenže uprostřed schodiště se opět zarazila. Sáhla si na hlavu: „A klobouček? Kde mám klobouček?“

A tak běhala Zuzka nahoru a dolů po schodech ve tvaru Z, až z toho byla celá tumpachová. Nakonec si sedla na poslední schod, dala si hlavu do dlaní a naříkala: „Z toho běhání po schodech mám v hlavě samá písmenka Z. Z – jako zapomínat. Kdyby se tak našlo něco, co by mě toho zapomínání zbavilo!“

A právě v tu chvíli z přízemního okna vyhlédla stará vílí kmotra Pomněnka. „Zuzko, Zuzko,“ pousmála se. „Já jsem víla Pomněnka, ale tobě by měli říkat Zapomněnka. Zapomínat je snadné. Ale jak si věci pamatovat – to je kouzlo.“

Kmotra podala Zuzce malý zápisníček se zlatým Z na deskách.

„Zapiš si do něj vše, na co nechceš zapomenout, a nebudeš muset pořád běhat po schodišti nahoru a dolů.“

Od té doby si Zuzka každé ráno před odchodem otevře zápisník a zapíše si do něj vše, co bude ten den potřebovat. A po schodišti ve tvaru Z už se pro zapomenuté věci vracet nepotřebuje.

Písmeno Z

Písmenková pohádka Z

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKK (vyjadřování, aktivní naslouchání)
- KRP (řešení problémů)
- KOS (porozumění druhým, spolupráce)

CÍLE HODINY

- Ž rozezná velké tiskací písmeno Z.
- Ž usuzuje na základě textu pohádky.
- Ž se orientuje v prostoru (směr cesty).

POMŮCKY

- mazací tabulka (Ž balíček)
- obrázky k pohádce (U balíček)
- provázek nebo špejle
- pohádka k písmenku Z (případně nahrávka pohádky v el. učebnici)
- emotikony/smajlíci (Ž balíček)

Úvod

(1.–5. min)

E

Forma: společná diskuse

Průběh: U promítne nebo ukáže první obrázek z pohádky: *Co vidíte? Kdo asi bydlí v takovém domečku?*

Diferenciace↓: U napoví výběrem ze dvou možností.

Diferenciace↑: Ž mohou vytvořit krátký příběh podle obrázku.

Práce s textem

(6.–25. min)

U

Forma: společná diskuse, pohybová aktivita

Pomůcky: obrázky k pohádce, emotikony, pohádka Z

Průběh: Ž ve dvojicích skládají obrázkovou osnovu příběhu tak, jak si myslí, že by se příběh mohl odvíjet. Pak U přečte text pohádky (příp. pustí nahrávku). Ž porovnají svá řešení s textem.

Otázky se smajlíky (Ano/Ne):

Zuzka zapomněla klobouček. (ANO)

Zuzka šla do lesa hledat poklad. (NE – houby)

Víla Pomněnka dobře poradila Zuzce. (ANO – zápisník)

Víla Zuzka běhala po schodech ve tvaru Z. (ANO)

Navazující diskuze:

Jak se asi cítila Zuzka, když pořád na něco zapomínala? Co jí pomohlo? Co pomáhá vám, abyste nezapomínali na důležité věci?

Ž ukazují Zuzčinu cestu po schodišti prstem ve vzduchu nebo na lavici – napodobují tvar Z (rovně doprava – šikmo dolů – rovně doprava). U promítne nebo nakreslí schodiště ve tvaru Z.

Pohybová aktivita:

Ž chodí po třídě ve směru písmena Z – jako Zuzka, která běhá nahoru a dolů po schodech. Mohou si do ruky vzít obrázek košíku nebo kloboučku.

Tvoření – zápisník pro Zuzku

(26.–40. min)

Forma: v lavici

Průběh: Ž vytvoří pro vílu Zuzku minizápisníček – mohou ho nakreslit nebo složit z papíru. Na obálku nakreslí písmeno Z. Dovnitř si napíší nebo nakreslí tři věci, které by nechtěli zapomenout.

Diferenciace↓: Ž mohou jen kreslit (košík, klobouček...)

Diferenciace↑: Ž napíší celou větu: *Nezapomenu na...*

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: v kruhu

Pomůcky: mazací tabulka

Průběh: *Jakou myšlenku (ponaučení) si z pohádky odnášíte? (U může závěrem společně se Ž shrnout myšlenku: Zapomínat je snadné, ale zapamatovat si důležité věci vyžaduje úsilí – a pomůcky, jako je zápisník.)*

Každý Ž napíše na mazací tabulku písmeno Z a ohodnotí svůj výkon smajlíkem.

Diferenciace↑: Ž vymyslí krátkou větu se slovem na Z.

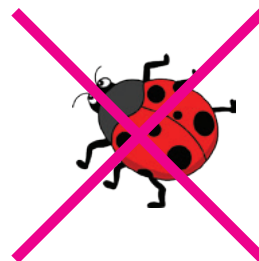

Zz

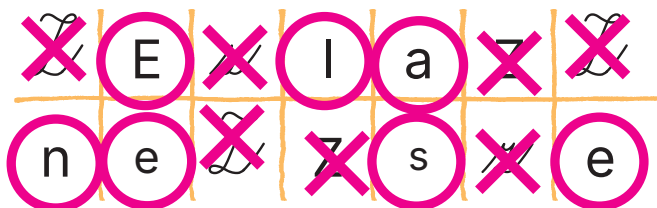
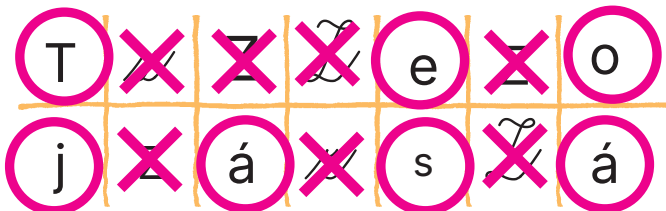
Leze, leze víla Zuzka
po žebříku
tam a zpátky,
až doleze do pohádky.

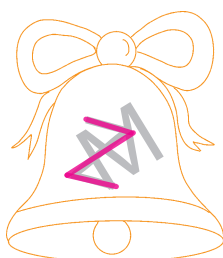
1. Co do řádku nepatří? Škrtni.

2. Škrtni všechny podoby písmene Z. Přečti věty.

3. Hledej a obtáhni Z.

Písmeno Z

Čtyři podoby Z

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (strategie učení)
- KRP (řešení problému)

CÍLE HODINY

- Ž rozliší čtyři podoby písmene Z.
- Ž napíše velké tiskací Z.
- Ž určí slova s hláskou Z.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- kartičky se slabikami (připraví U nebo si Ž napíše)
- plakát Z (U balíček)
- mazací tabulka (Ž balíček)
- karty s obrázky (na Z a jiné) (U balíček)

Živá slova

(1.–5. min)

E

Forma: v kruhu

Pomůcky: kartičky se slabikami

Průběh: Ž sedí v kruhu. Každý Ž dostane kartičku se slabikou – jednu slabiku má více Ž (Ž si mohou na kartičku napsat slabiku sami – vybírají ze tří slabik na tabuli JÍ, MA, JE). U: *Stoupnou si ti Ž, kteří drží slabiku obsaženou ve slově, které řeknu.* (JELITO, JETEL, JÍME, HOJÍ, MÁMA, MASÁŽ, SAMA)

Třídíme obrázky

(6.–10. min)

Forma: v kruhu

Pomůcky: karty s obrázky (na Z a jiné)

Průběh: U dá doprostřed na koberec karty s obrázky, jejichž slova začínají na hlásku Z, a s jinými. Ž třídí obrázky (jednu hromádku obrázky na Z, na druhou ostatní).

T!P Ž mohou na obrázky vymýšlet věty, případně věty, v nichž slova začínají na Z.

Demonstrační plakát a učebnice

(7.–15. min)

Forma: v lavici, pohyb po třídě

Pomůcky: plakát Z

Průběh: U upozorní na podoby písmene Z. U se zeptá Ž, zda jsou si tiskací grafémy podobné. Ž popisují, co vidí na demonstračním plakátu. Slova, která začínají nebo obsahují Z, vytleskají/rozhláskují.

Grafická podoba všech 4 tvarů písmen + básnička

U upozorní Ž na horní lištu, kde jsou všechny 4 tvary písmene Z. Společně se třídou přečte U všechny grafémy. Následně U básničku přečte (Ž opakují, dále opakují s pohybem):

Leze, leze víla Zuzka po žebříku

(Ž naznačují lezení po žebříku.)

tam a zpátky,

(Ž skočí vpřed a vzad snožmo.)

až doleze do pohádky.

(Ž naznačí odemykání klíčem dveře.)

Ž v básničce kroužkují malé z, velké Z.

T!P Jdeme lesem: U jde první, Ž v zástupu za U – ten udává způsob a směr chůze (pohyb ve tvaru Z). Ž napodobují chůzi U. (U jde s tleskáním, skáče po jedné noze, hopsá, jde rychle/pomalou chůzí, po špičkách.)

Cvičení 1

(16.–23. min)

U

Forma: v lavici

Průběh:

Pojmenuj obrázky. Zkus přijít na to, který obrázek do řady nepatří. Ten škrtni. Napadne tě další obrázek, který by v řadě mohl být nakreslený?

Ž škrtnou obrázek berušky (nezačíná na hlásku Z). Akceptujeme i další logická řešení.

T!P Který obrázek souvisí s Vánoci a proč?

Cvičení 2

(24.–35. min)

Forma: v lavici, práce ve dvojicích

Průběh:

Škrtni všechny podoby písmene Z. Pak přečti tajenku.

O který den se asi jedná? Jak jste to poznali? Připomíná vám to něco z vašeho života? (Štědrý den – rozbalují se dárky)

Cvičení 3

(36.–40. min)

Forma: v lavici

Průběh:

Hledej v každém zvonečku písmenko Z a to obtáhni.

Diferenciace↓: Ž písmeno zkouší na mazací tabulku.

U může vytvořit „záchytné body“, které Ž postupně spojují, a tak vzniká písmeno Z.

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: v lavici

Pomůcky: mazací tabulka

Průběh: U stojí před třídou (zády k Ž) a ve vzduchu píše velká tiskací písmena. Když napíše velké tiskací Z, Ž se postaví.

T!P Ž na tabulku navrhnu písmeno Z v zimě. Napíše velké tiskací Z a domalují mu šálu, čepici, zimní rukavice...

Na tuto hodinu navážeme:

Písanka *u*

Písanka

Píšeme *Ů*, rozvíjíme čtenářské dovednosti

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

- KKK (sebehodnocení, smysluplnost učení)
- KKK (strategie učení)

CÍLE HODINY:

- Ź uvolňuje ruku a připraví ruku na psaní.
- Ź píše velké psací A.
- Ź upevňuje čtenářské dovednosti.
- Ź hodnotí vlastní práci a navrhuje vylepšení.

POMŮCKY

- písanka
- uvolňovací (grafomotorické) cviky A3 (dle potřeby)
- plakát A (Ů balíček)
- mazací tabulka (Ž balíček)
- U vybere dle potřeby: čtecí karta 11 / hra: Já mám, kdo má: První slova

Hádanka

(1.–4. min)

E

Forma: v lavici, práce ve dvojicích

Průběh: U řekne hádanku: *Dvakrát jsem ve jméně Anna, dvakrát jsem ve slově dáma. V abecedě první jsem, ať je noc, anebo den.*

Ž poslouchají v kruhu, kdo zná řešení hádanky, ten písmeno napíše na mazací tabulku nebo prstem do vzduchu.

Diferenciace: U básničku doprovodí psaním písmene.

TIP Ź zkusí písmeno A vytvarovat z pastelek na lavici.

Demonstrační plakát

(5.–8. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: plakát A

Průběh: U připomene čtyři grafémy písmene A na plakátu. Ź si velké tiskací písmeno napíše ve vzduchu prstem.

Cvičíme prsty

(9.–16. min)

Forma: lavice/kruh

Pomůcky: uvolňovací (grafomotorické) cviky A3 (dle potřeby)

U společně se Ź předvádí pohybovou rozcvičku:

Prsty Ź kmitají a naznačují: padání sněhu, padání listů, třepotání listu ve větru. U sleduje třídu a může přidat údivné Á.

Diferenciace: Ź, kteří potřebují uvolnit ruku, pracují s uvolňovacími cviky A3.

Siláci

(17.–20. min)

Forma: v lavici / v kruhu

Průběh: Ź proti sobě dají ruce s rozevřenými dlaněmi a tisknou prsty proti sobě. Udělají tak z dlaní stříšku podobnou písmenku A.

Píšeme A

(21.–29. min)

U

Forma: v lavici

Pomůcky: písanka, mazací tabulka

Průběh: Ź otevrou písanku na straně velké psací A. U napíše na tabuli malé a velké psací A. Ź hledají podobnosti a odlišnosti písmen. (Jsou si podobná, ale výška je jiná.)

Básnička (o lenošném psacím A): Začínáme nahoře na lince.

V postýlce se převaluji, (důležitý pohyb na horní lince, kdy čárka hladí linku a jede po ní kousíček doleva) pod postýlku nakukuji (první tah na dolní linku). Pak se trochu převalím, na postýlce pohovím (jedu kousek po lince doprava). Nahoře se ploužím, po snídani toužím (vracíme se k horní lince a tvoříme základní tvar). Hezky bříško pohládím, (tah dolů korespondující se vzniklým tvarem) pro snídani vyrazím. (dotvoříme „ocásek“ písmene)

(Nejprve zkusíme s básničkou ve vzduchu, na tabulce.)

Důraz klást na: Na počátku nesmí být psáno hned směrem dolů, ale tah směřuje krátce po lince (převaluje se v postýlce). Napojovací ocásek sahá do poloviny písmene.

Návazné aktivity

(30.–40. min)

Forma: v lavici, ve dvojici

Pomůcky: čtecí karta 11 / hra Já mám, kdo má, První slova

Průběh: U vybere dle potřeb Ź jednu z následujících pomůcek: čtecí karta 11 / hra Já mám, kdo má: První slova

Reflexe

(41.–45. min)

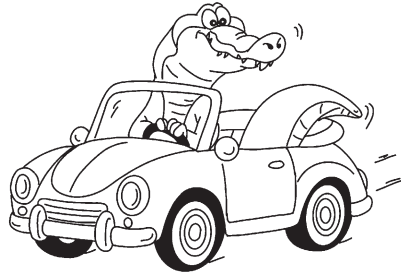
R

Forma: v kruhu

Průběh: Ź si vzájemně ukazují, co napsali do písanek. Ukazují, co se jim povedlo a co by chtěli vylepšit. Ź vezmou zelenou pastelku a zakroužkují nejhezčí písmenka, které se jim povedlo.

A

A a a a

a a

a

A a

Ája

Ale

Alan

Ája solí.

Mája lepí.

Písmeno Z

Čteme slabiky a slova Z

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKK (porozumění, vyjadřování, sdílení)
- KRP (řešení problému)

CÍLE HODINY

- Ž rozliší krátké a dlouhé slabiky se Z.
- Ž čte slova a krátké věty s porozuměním.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- mazací tabulka (Ž balíček)

Uhodneš slovo?

(1.–6. min)

E

Forma: v lavici

Průběh: U říká různé nápovědy a Ž dořikávají věty (příp. mohou i kreslit na mazací tabulku). Např. *Venku je bílo, padá...* (sníh) *Na ruce si navléknu...* (rukavice) *Mrzne až...* (praští) U se nakonec zeptá, co mají všechna slova společného (zimu). U: *Na kterou hlásku slovo zima začíná?*

Varianta: Ž vymýšlí hádanku po spolužáky.

Cvičení 1

(7.–12. min)

U

Forma: v lavici

Průběh:

Budeme číst slabiky na tabuli, kterou drží Ela a Teo, po řádcích nebo po sloupečcích. Krátké slabiky zakroužkuj. V druhé tabulce jsou zašifrovaná slova. Vylušti je.

Diferenciace ↑: Ž vyluští samostatně slova v druhé tabulce.

Diferenciace ↓: U se Ž pojmenuje obrázky v rébusech. Pomůže Ž se čtením.

Cvičení 2

(13.–20. min)

Forma: v lavici, práce ve dvojici

Průběh:

Prohlédni si tabulku. Každý sloupeček je označený obličejem jednoho z našich kamarádů. Ten nejtěžší sloupeček poznáš podle moudré sovy. Čti slova. V prvních třech sloupečcích si můžeš pod slabiky dělat obloučky – pomůžou ti číst. Ve čtvrtém a pátém sloupečku jsou obloučky už předkreslené – přejížděj je prstem, pomůže ti to číst plynule.

V prvních třech sloupečcích si Ž, dle potřeby, dělají pod slabikami obloučky (mističky). Ve čtvrtém sloupečku jsou obloučky vyznačené, Ž si obtahují prstem.

Diferenciace ↑: Ž mohou vymýšlet slova, která obsahují písmeno Z.

Všechno létá, co písmeno Z má

(21.–27. min)

Forma: v lavici nebo v kruhu na koberci

Průběh: U si připraví několik slov, která ne/obsahují písmeno Z. Ž poslouchají, pokud slovo obsahuje Z, např. slovo zima, Ž mávají rukama, pokud slovo písmeno Z neobsahuje, Ž zůstávají stát. U může postupně zrychlovat tempo.

Cvičení 3

(28.–40. min)

Forma: v lavici

Průběh:

Přečti věty. Potom si vezmi tužku nebo oblíbenou pastelku a zakroužkuj všechna písmena Z.

Ž čtou věty s obrázky. Po přečtení Ž zakroužkují všechna písmena Z.

Diferenciace ↑: Ž kroužkují a počítají i další písmena. Ž spočítají, kolik Z našli.

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: reflexe na mazací tabulku

Pomůcky: mazací tabulka

Průběh: Ž na mazací tabulku napíše jedno slovo, které si zapamatovali ze slov, která dnes četli, nebo nakreslí obrázek odpovídající slovu.

Ž nakreslí na tabulku smajlíka podle toho, jak se jim dnes práce dařila.

Přečetl jsem všechny slabiky a slova. Vybarvil jsem dlouhé slabiky.

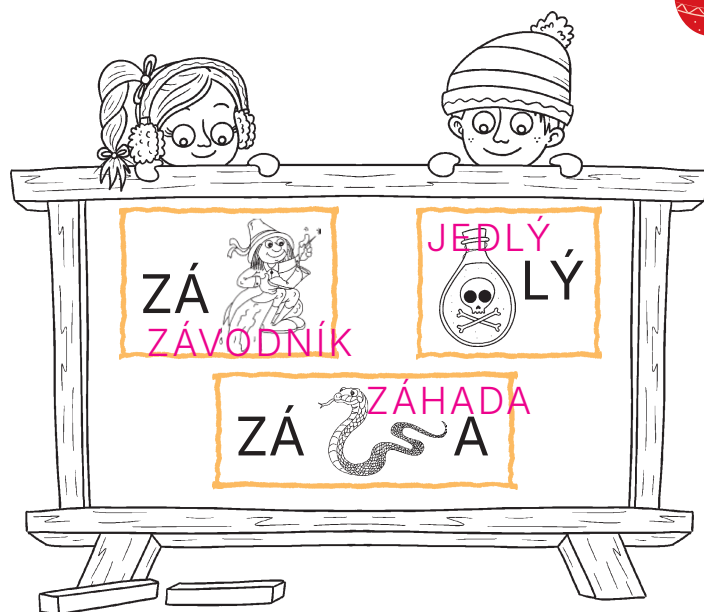
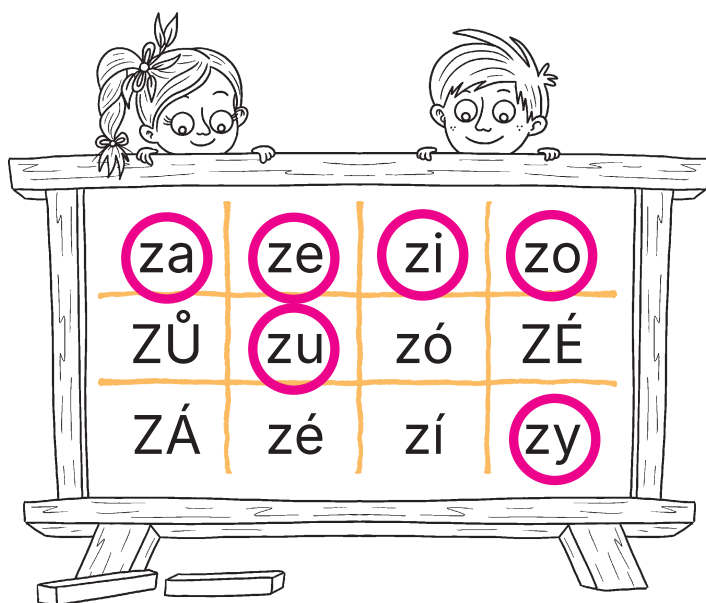
Na tuto hodinu navážeme:

Deník písmen a slabik Z

Písanka *Ů*

1. Čti. Zakroužkuj krátké slabiky. Vylušti slova.

2. Čti slova.

leze	lesy	Zuza	zaseje	nezaseje
lízá	jíme	Líza	neleze	nepoleze
mezi	zelí	Zina	zujeme	nezujeme
meze	mizí	Zita	zametá	nezametá

3. Čti věty. Zakroužkuj Z, z.

Je **z**ima. Na poli je . **Z**ita i táta mají a .
Je jim **z**ima? Ne.

Zita má 3 . Je tu . Má a .

Písanka

Píšeme ů a rozvíjíme čtenářské dovednosti

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (sebehodnocení, smysluplnost učení)
- K KU (strategie učení)

CÍLE HODINY

- Ź uvolňuje ruku a připraví ruku na psaní.
- Ź píše velké psací O.
- Ź upevňuje potřebné čtenářské dovednosti.
- Ź hodnotí vlastní práci a navrhuje vylepšení.

POMŮCKY

- písanka
- uvolňovací (grafomotorické) cviky A3 (dle potřeby)
- plakát O (U balíček)
- mazací tabulka (Ž balíček)
- U vybere dle potřeby: čtecí karta 12 / úryvek z knihy s vánoční tematikou, zvyky či tradicemi / hra: Já mám, kdo má: První slova

Hádanka

(1.–4. min)

E

Forma: lavice – práce ve dvojicích

Průběh: U řekne hádanku: *Napíšeš mě jedním tahem, kutálím se dolů svahe. Dvakrát jsem ve slově kolo, dvakrát jsem ve slově molo.*

Ź poslouchají v kruhu, kdo zná řešení hádanky, ten písmeno napíše na mazací tabulku nebo prstem do vzduchu.

Diferenciace: U básničku doprovodí psaním písmene.

TIP Ź zkouší písmeno O vytvarovat z luštěnin na lavici.

Demonstrační plakát

(5.–8. min)

Forma: lavice

Pomůcky: plakát O

Průběh: U připomene čtyři grafémy písmene O na plakátu. Ź si velké tiskací písmeno napíše ve vzduchu prstem.

Uvolňujeme ruku

(9.–14. min)

Forma: v lavici / v kruhu

Pomůcky: uvolňovací (grafomotorické) cviky A3 (dle potřeby)

Průběh: Ź tvoří z prstů písmeno O. Nejprve z palce a ukazováčku, následně z palce a prostředníčku. Ź se snaží předvádět oběma rukama naráz.

Diferenciace: Ź, kteří potřebují uvolnit ruku, pracují s uvolňovacími cviky A3.

Válíme

(15.–20. min)

Forma: v lavici / v kruhu

Průběh: Ź udělají z papíru „kuličku“ a válí ji mezi dlaněmi, jako by měli balonek. Následně Ź ve vzduchu krouží zápěstím s tužkou v ruce, jako by psali písmeno O. Mohou zkusit oběma rukama současně.

TIP Na mazací tabulku si Ź namalují strom a na něj „píší“ švestky ve tvaru písmena O.

Píšeme O

(21.–29. min)

U

Forma: v lavici

Pomůcky: písanka, mazací tabulka

Průběh: Ź otevrou písanku na straně velké psací O. U napíše na tabuli malé a velké psací O. Ź hledají podobnosti a odlišnosti písmen (jsou si podobná, ale výška je jiná).

Pamatujete si, jak lenošné je malé psací o? I velké psací O moc rádo lenoší a převaluje se v postýlce. Malá i psací písmenka O a A prostě moc rádi lenoší.

Začínáme nahoře na lince.

Básnička: *V postýlce se převaluji*, (důležitý pohyb na horní lince, kdy čárka hladí linku a jede po ní kousíček doleva), *pod postýlku nakukuji* (první tah na dolní linku). *Pak se trochu převalím, na postýlce pohovím* (jednu kousek po lince doprava). *Nahoru se ploužím, po snídani toužím* (vracíme se k horní lince a tvoříme základní tvar). *Do okénka hop* (dolní tah), *do balónu kop* (dotvoříme „ocásek“ písmene). (Nejprve zkusíme s básničkou ve vzduchu, na tabulce.)

Důraz klást na: „O“ na počátku nesmí být psáno hned směrem dolů, ale tah směřuje krátce vodorovně po lince (převaluje se v postýlce). Napojovací ocásek sahá do poloviny písmene.

Návazné aktivity

(30.–40. min)

Forma: v lavici, ve dvojici

Pomůcky: čtecí karta 12 / hra: Já mám, kdo má, První slova / úryvek z knihy

Průběh: U vybere dle potřeb Ź jednu z následujících pomůcek: čtecí karta 12 / hra: Já mám, kdo má, První slova / úryvek z knihy s vánoční tematikou (viz typy: písanka y):

Diskuze a typy: *Co přejeme k Vánocům sobě i ostatním.*

Jaké poselství v sobě skrývá čtený příběh/pohádka?

Převyprávěj koledu svými slovy. Předveď vánoční zvyk a nech ostatní hádat...

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: v kruhu

Průběh: Ź si vzájemně ukazují, co napsali do písanek. Ukazují, co se jim povedlo a co by chtěli vylepšit. Ź vezmou zelenou pastelku a zakroužkují nejhezčí písmenko, které se jim povedlo.

Œ

o o

Œ œ

Œ

Œ

Œ

Œ œ

Œa

Œa

Œin

Œ, my se máme.

1. Dopiš slova.

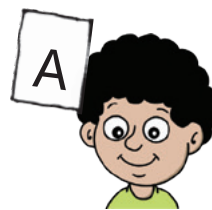
P Á N

P E S

L E S

S A M

2. Skládej věty. Čti.

Pán je < líný.
milý.

Pes je < tety.
táty.

Les je < u pole.
malý.

Sam je < u lesa.
u mámy.

3. Vylušti tajenku. Doplň a přečti větu.

To je .

Neseme tam

SENO.

4. Čti.

len

myl

sel

pil

jelen

nemyl

sysel

napil

Čtení slov s otevřenou a uzavřenou slabikou

Slova typu motýl

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKK (strategie učení)
- KRP (řešení problémů, luštění)

CÍLE HODINY

- Ž čte s porozuměním slova s otevřenou a uzavřenou slabikou.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- mazací tabulka (Ž balíček)
- skládací abeceda (U balíček)

Skládej slovo

(1.–6. min)

E

Forma: v kruhu / individuálně

Pomůcky: skládací abeceda, mazací tabula

Průběh: U napíše na tabuli jednoslabičná a víceslabičná slova (např. LES, PES, KOS, SELE, MÁMA). Ž určí, která slova jsou jednoslabičná. Ta složí společně ze skládací abecedy.

Varianta bez skládací abecedy: Ž píše slova na mazací tabulku. Každý Ž pracuje svým tempem. Po napsání slova dá Ž tichý signál (například zvednutím ruky), že je hotový. U k němu přistoupí, slovo přečte a jedním tlesknutím dá znamení, že je slovo správně napsané. Ž pak pokračuje psaním dalšího slova.

Pokud U při čtení zjistí chybu, zatřese rukou – to je pro Ž signál, že má ve slově chybu a má ji najít a opravit.

Diferenciace↓: Ž slovo vyhláskuje, napíše na mazací tabulku s U/AP.

T!P U napíše na tabuli slabiky (PE, LE, SA, PÁ). Ž se snaží dopsáním jednoho písmene za slabiku vytvořit slovo.

T!P U napíše na tabuli dva sloupce slabik. Ž skládají slova tvořením slabik z prvního a druhého sloupce.

mo len sy sel py tel je týl

Cvičení 1

(7.–11. min)

U

Forma: lavice, práce ve dvojici/skupině

Průběh:

Podívej se na obrázek a pojmenuj ho. Slovo, které k obrázku patří, napiš do připravené mřížky. Písmena uvedená u obrázku ti slouží jako nápověda ke správnému zápisu slova.

Ž složí slovo z písmen nad obrázkem a napíše do mřížky. Ve dvojici slova přečtou.

Diferenciace↓: Ž si obtáhnou postupně písmena nad obrázkem, každé hlasitě přečtou a pak společně s U napíší slovo na tabuli. Toto slovo pak přepíšou do učebnice.

Cvičení 2

(12.–15. min)

Forma: ve dvojici

Průběh:

Skládej věty a čti je.

Ž pracují ve dvojicích. Každá věta je napsaná tak, že ji lze přečíst dvěma způsoby – podle toho, jak je doskládáno určité slovo. Jeden Ž přečte první variantu věty, druhý přečte druhou variantu.

Cvičení 3

(16.–20. min)

Forma: v lavici, ve dvojici / ve skupině

Průběh:

Pojmenuj obrázky a zapiš do křížovky slova. Přečti vzniklou tajenku.

Ž pojmenují obrázek, napíšou ho do křížovky. Odhalené slovo (seno) napíšou na příslušnou linku.

Diferenciace↓: Ž psané slovo hlasitě před psaním vyhláskují. Určí první a poslední hlásku.

Cvičení 4

(21.–24. min)

Forma: v lavici

Průběh:

Čti slova, která jsou pod sebou. Co mají společného?

U napíše na tabuli černě slovo **len** a pod ním naznačí obloučkem jeho slabiku. Ž slovo přečtou. Poté U červeně připiše před slovo **len** slabiku **je** a také pod ni nakreslí oblouček.

Ž nejprve přečtou červenou slabiku **je**, potom celé nové slovo **jelen**. Ž čtou dvojice slov ve sloupečku. Snaží se o plynulé čtení. Slova v druhém řádku lze rozobloučkovat.

Cvičení 1

(25.–30. min)

Forma: v lavici, ve dvojici / ve skupině

Průběh:

U každého obrázku jsou napsaná dvě slova. Přečti je. Pak zakroužkuj slovo, které odpovídá obrázku.

Ž přečtou slova u obrázku a vhodné slovo zakroužkují.

Diferenciace ↓: Ž společně s U zakroužkují nejprve uzavřené slabiky slov, ty přečtou a pak přečtou slovo jako celek.

Cvičení 2

(26.–30. min)

Forma: ve dvojici/skupině

Průběh:

Skládej slova a čti je.

Ž pracují ve dvojicích. Na střídačku čtou možná slova složená z předložky a uzavřené slabiky.

Cvičení 3

(31.–35. min)

Forma: v lavici

Průběh:

Nejprve si přečti slabiku napsanou nahoře na každém pytli. Potom si postupně přečti všechna slova uvnitř pytlů. Podtrhni ta slova, která označují zvířata.

Ž čtou společně slabiky/slova a následně individuálně podtrhávají všechna slova označující zvířata.

Cvičení 4

(36.–40. min)

Forma: v lavici

Průběh:

Čti věty. Obrázky nejdříve pojmenuj, vytleskej a pak se pusť do čtení.

Ž čtou obrázkové věty.

Reflexe

(41.–45. min)

Forma: ve dvojici, v kruhu

Pomůcky: mazací tabulka

Průběh: Ž pracují ve dvojicích. Společně se pokusí na tabulku napsat všechna zvířata, která si pamatují z obrázkového čtení ve 4. cvičení na straně 16. Nejde o přesnost pořadí, ale o snahu vybavit si a správně zapsat co nejvíce slov.

Otázky ke sdílení v kruhu:

Jedno slovo, které mi dnes zůstalo v hlavě.

Jedna věc, která mě dnes při čtení potěšila.

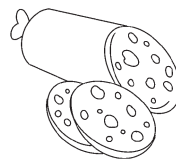

1. Čti. Zakroužkuj správné slovo.

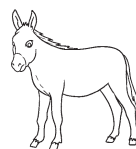
motýl
sysel

jelen
salám

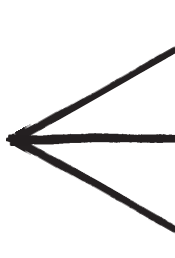

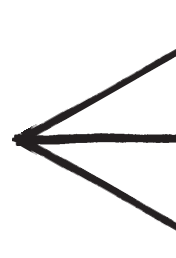
pytel
salát

osel
olej

2. Skládej slova. Čti.

na lep
nos
pij

po lep
sol
syp

3. Čti. Podtrhni názvy zvířat.

na
najel
nalil

je
jelen
jetel

ne
nemyl
nepil

mo
motýl
motám

u
upil
ujel

sy
sysel
sypat

4. Čti.

Osel má . Jelen má . Motýl má .

1. Hledej slova. Jak tato slova souvisí s Vánoci?

A M
I Z

Z I M A

L S
Á A T

S A L Á T

2. Čti.

MÁME

!

Je zima. Ela a Teo mají . Teo jí salát. Ela jí .

U máme !

Já mám jelena a .

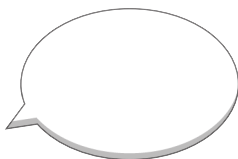
Já mám sele a .

Máme malé zoo.

3. Povědej.

4. Co je špatně? Škrtni.

Ela a Teo mají

Vánoční čtení

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKK (vyjadřování, aktivní naslouchání, porozumění, smysluplnost učení)
- KRP (řešení problémů, kreativita)
- KOS (porozumění druhým, spolupráce)

CÍLE HODINY

- Ž čte s porozuměním / dramatizuje scénář krátké hry.
- Ž sestavuje věty ze slov, vybere správnou odpověď.
- Ž vyjadřuje přání, pocity ze čteného textu.

POMŮCKY

- pracovní učebnice

Úvod

(1.–5. min)

E

Forma: v kruhu

Průběh: Ž si prohlédnou obrázky na stránce. U se ptá:

O čem by mohl být náš dnešní příběh?

Co vás napadne, když se řekne Vánoce?

Co si kdo přeje k Vánocům?

(Ž mohou slova předvádět pantomimou, ostatní hádají.)

Cvičení 1

(6.–10. min)

U

Forma: v lavici, ve dvojicích

Průběh:

Z písmenek poskládej slova. Jak tato slova souvisí s Vánoci?

Cvičení 2

(11.–30. min)

Forma: čtení ve dvojicích / dramatizace

Průběh:

Přečtete rozhovor mezi Teem a Elou. Kluci budou číst, co

říká Teo. Dívky budou číst, co říká Ela.

TIP Před čtením se U ptá: *Jak mluví někdo, kdo je překvapený dárkem? Jak byste zahráli, že někdo nemá dárek? Co by řekl?*

Ž čtou rozhovor Tea a Ely nejdřív sborově (kluci čtou Tea, holky Elu), pak ve dvojicích. Náhodně vybrané dvojice (nebo dobrovolníci) pak předvedou své ztvárnění scénky.

Diferenciace ↓: Slabší čtenáři mají oporu v dospělém nebo silnějším čtenáři.

Diferenciace ↑: Ž vymýšlí pokračování rozhovoru.

Cvičení 3

(31.–35. min)

Forma: práce v lavici, ve dvojicích

Průběh:

Prohlédni si obrázky. Co asi říká Teo a co říká Ela? Přehrajte si ve dvojici jejich rozhovor.

Ž si přehrají podle obrázků rozhovor mezi Teem a Elou. Dobrovolníci či náhodně vybrané dvojice sdílí se zbytkem třídy.

Cvičení 4

(36.–40. min)

Forma: práce ve dvojicích

Průběh:

Přečti si začátek věty a prohlédni si obrázky. Vzpomeň si, jak Teo a Ela rozbalovali dárky. Nebo si znovu přečti, co při tom rozbalování říkali. Pak škrtni, co je špatně.

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: v kruhu

Co byste popřáli k Vánocům svým kamarádům?

Co dostali Teo a Ela pod stromeček? Co říkali, když rozbalovali dárky? Zkusíte to předvést?

Co byste si vybrali vy?

Už umím

Už umím písmena A–Z

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKU (smysl a cíl učení)
- KKK (porozumění)

CÍLE HODINY

- Ž skládá slova z nabízených písmenek.
- Ž čte krátký text s porozuměním.
- Ž zakončí větu a vypráví na základě obrázku.
- Ž provádí sebehodnocení.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- karty s obrázky (U balíček)
- mazací tabulka (Ž balíček)

Sebehodnocení

(40.–45. min)

R

Forma: v kruhu

Průběh: Ž si zvolí obrázek smajlíka v dolní liště podle své úspěšnosti a vybarví ho. V kruhu pak sdílí s ostatními Ž, co jim nešlo: *Dobře jsem zvládl/a... Moc mi nešlo, protože... Nejvíce mě bavilo...*

Ukaž písmeno

(1.–10. min)

E

Forma: v kruhu / ve dvojicích

Pomůcky: karty s obrázky, mazací tabulka

Průběh: U ukazuje obrázky. Ž na mazací tabulku napíše písmeno, na které začíná dané slovo (U volí probraná písmena). U střídá obrázky. Pak Ž k písmenům ve dvojicích vymýšlejí další slova nebo případně i věty.

Diferenciace↑: Ž vymýšlejí celé věty. U ukáže: LLM – Lev láká myš.

Cvičení 1

(11.–16. min)

U

Forma: v lavici, individuálně / ve dvojici

Průběh:

Písmenka se promíchala. Zkus v nich najít slova. Tato slova pak napiš na prázdné řádky.

Ž spojí písmena a vytvoří slova podle obrázků: S E S Y L

(sysel) S E L O (osel)

O T O P L (topol) Í P L A (lípa)

Diferenciace↑: Ž vymýšlejí krátké věty s těmito slovy.

Diferenciace↓: U ukáže první slovo jako vzor.

Cvičení 2

(17.–31. min)

Forma: kruh, společná práce

Průběh:

Přečti si krátký text. Pak čti otázky a zakroužkuj správnou odpověď.

Diferenciace↑: Ž vymýšlejí další otázky.

Cvičení 3

(32.–39. min)

Forma: v lavici, práce ve dvojicích

Průběh:

Prohlédni si obrázky zvířat. Pak přečti začátek vět. Každou větu dokonči. Zkuste ve dvojici vymyslet co nejvíce možností, jak by se věty daly zakončit.

Ž ve dvojici vymýšlejí co nejvíce možností, jak by se věty daly dokončit (Co vše má sysel/osel? Co vše umí?) Dobrovolníci sdílí se zbytkem třídy, ostatní přidávají své nápady.

Rozšíření: Každý Ž řekne větu o některém zvířeti podle vzoru: *Motýl má ..., Motýl umí ...*

Diferenciace↑: Ž vytvářejí věty s těmito slovy.

Diferenciace↓: U pomáhá Ž s prvním slovem.

1. Hledej slova. Piš.

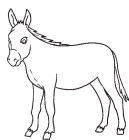
E S S
L Y

SYSEL

O L
S E

OSEL

P O T
L O

TOPOL

A Í
L P

LÍPA

2. Čti. Zakroužkuj správnou odpověď.

U LESA

U lesa je topol. Je tam tele. Je tam i Jana.

Je u lesa tele?

ANO

NE

Je u lesa sele?

ANO

NE

Je u lesa Zuzana?

ANO

NE

Je u lesa Jana?

ANO

NE

3. Čti. Povídej.

Sysel

má

umí

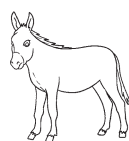
Osel

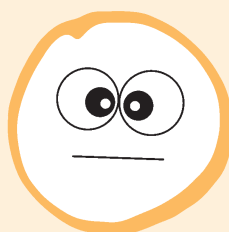
má

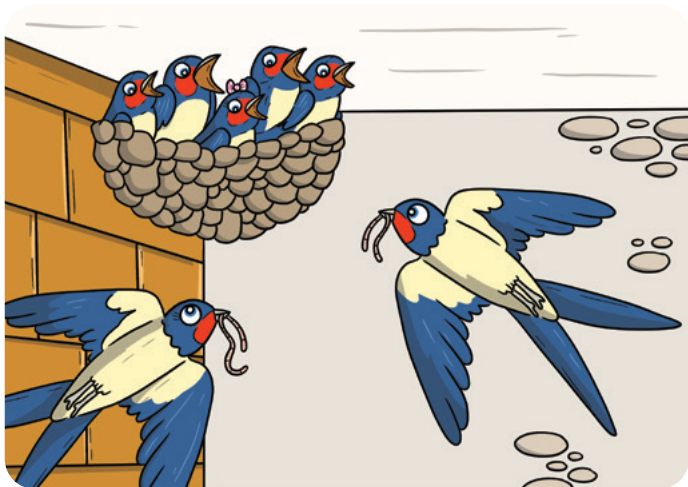
umí

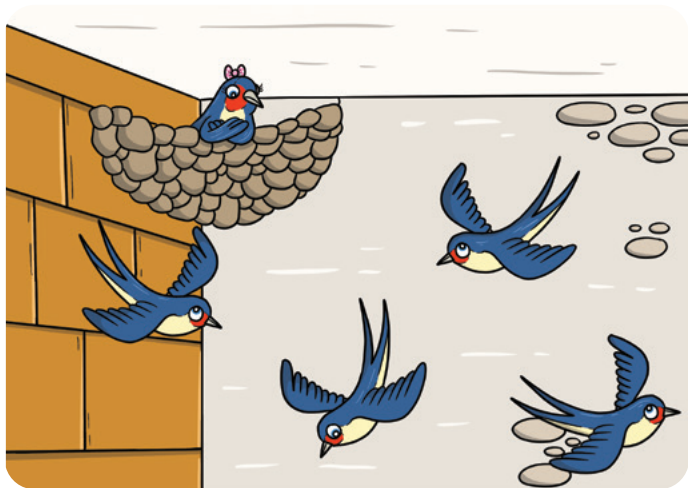
Jak ti to dnes šlo? Vybarvi.

Vendulčina cesta

Za teplého jarního dne se pod střechu staré stáje vrátily vlaštovky. Přiletěly z dalekých krajů, kde strávily zimu v teple. Jeden pár vlaštovek si hned postavil nové hnízdo z bláta a slámy a za pár týdnů se mu z vajíček vyhlilo pět malých opeřených kuliček. Mezi nimi také malá ptačí holčička Vendulka. Byla roztomilá, zvědavá... a trochu líná.

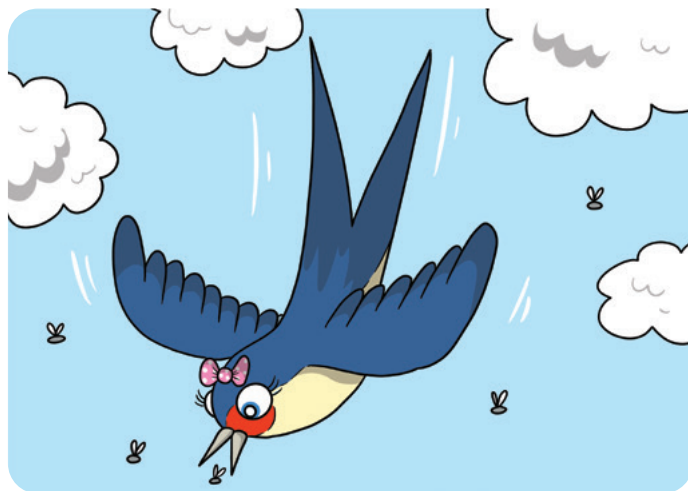

Zatímco její sourozenci už trénovali létání, Vendulka zůstávala v hnízdě. „Proč bych létala, když je tu tak útulno?“ říkala.

„Vendulko,“ varovala ji maminka, „na podzim nás čeká dlouhá cesta na jih. Kdo se nenaučí létat, nezvládne ji.“

„Na jih? A co tam je?“ zvědavě se zeptala Vendulka. „Slunce, teplo, dobrodružství... a spousta mušek k večeri,“ usmál se tatínek.

Šikmo dolů, šikmo vzhůru,
velké V jsme napsali.
V – jak ocas vlaštoviček,
které letí do dáli.

To Vendulku zaujalo. Od toho dne začala pilně trénovat. Nejprve jen hopsala po trávu, pak se odvážila sklouznout vzduchem a nakonec... létala! Nejvíce ji bavilo prudce klesat střemhlav dolů a v letu chytat moučky.

Jak rostla a sílila, její ocásek se protáhl do dvou ostrých špiček – vypadal jako písmeno V, stejně jako u všech silných a rychlých vlaštovek.

Když pak v září přišel chladný vítr, Vendulka byla konečně připravená. Věděla, že ji čeká dlouhá, krásná a dobrodružná cesta... a že ji zvládne.

Až uvidíš na podzim hejno vlaštovek mířících na jih, vzpomeň si na Vendulku a popřej jí a jejím kamarádům šťastnou cestu.

Písmeno V

Písmenková pohádka V

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKU (čtenářské strategie)
- KKK (porozumění, vyjadřování, sdílení)
- KRP (tvořivost)

CÍLE HODINY

- Ž se seznámí s tiskacím tvarem písmene V.
- Ž vyvozuje informace na základě obrázků.
- Ž prokáže porozumění příběhu (odpovídá na otázky k příběhu).

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- obrázky k pohádce (U balíček)
- pohádka k písmenku V (případně nahrávka pohádky v el. učebnici)
- obrázek vlaštovky na IT tabuli
- emotikony/smajlíci (Ž balíček)

Vlaštovky

(1.–3. min)

E

Forma: v kruhu

Pomůcky: obrázek vlaštovky

Průběh: U promítne obrázek vlaštovky. Ž popisují, co vidí. Vedeme rozhovor: Kam vlaštovky odlétají? Proč? Co připomíná tvar jejich ocásku? U na závěr ukáže písmeno V – porovnání s ocasem vlaštovky.

Diferenciace↑: Ž nabídneme encyklopedii s obrázky stěhovavých ptáků.

Práce s kartičkami k příběhu

(3.–12. min)

Forma: v lavici, práce ve dvojici

Pomůcky: obrázky k pohádce

Průběh: Ž si prohlédnou čtyři obrázky k příběhu. U pokládá otázky typu: Co vidíte na obrázcích? Co se tam asi děje? Jak by mohly jít obrázky za sebou?

Práce s posloupností: U čte první část pohádky do věty: Mezi nimi také malá ptačí holčička Vendulka. Byla roztomilá, zvědavá... a trochu líná.

Ž ve dvojici určí, který obrázek zachycuje začátek příběhu, a položí ho jako první.

U pokračuje čtením do věty: To Vendulku zaujalo. Od toho dne začala pilně trénovat.

Ž hledají obrázek k dalšímu ději – tréninku létání – a položí ho jako druhý.

U čte do věty: Když pak v září přišel chladný vítr, Vendulka byla konečně připravená.

Ž vyberou odpovídající obrázek jako třetí.

U se ptá: Co myslíte, jak to skončí? Kam asi Vendulka pole-
tí?

Ž vyberou čtvrtý obrázek. U dočte zbytek pohádky.

Diferenciace↓: U nebo AP pracuje s menší skupinou Ž – postupně jim obrázky ukazuje, čte kratší úseky a pomáhá jim chronologicky řadit.

Diferenciace↑: Ž nabídneme, aby podle obrázků sami pře-
vyprávěli příběh vlastními slovy nebo si vymysleli, co by se
mohlo stát dál.

Vlaštovky

(13.–19. min)

U

Forma: v lavici, pohybová aktivita

Průběh: Ž si z barevných pastelek na lavici zkusi sestavit písmeno V. Poté si ve skupinkách zkusi vytvořit hejno vlaštovek ve tvaru V a „letět“ po třídě – rukama napodobují pohyb křídel, zvolna pohupují tělem.

Diferenciace↓: U ukazuje tvar V pomocí provázku na zemi, Ž podle něj sestaví písmeno V z pastelek.

Diferenciace↑: Skupina navrhne choreografii vlaštovčího letu s přidáním otoček, změny rychlosti apod.

Dramatizace

(20.–34. min)

Forma: skupinová práce

Průběh:

Dramatická výchova

Každá skupina připraví vybranou scénku z pohádky, příp. U určí (např.:

Skupina 1: Vendulka nechce létat. Skupina 2: První let. Skupina 3: Odlet)

Diferenciace↓: U připraví jednoduché věty pro Ž – mohou se připojit pohybem nebo zvukem. (Vendulka: „Mně se nechce, je tu pohodlí.“ Maminka: „Ale musíme odletět na jih.“ Tatínek: „Musíš trénovat křídla.“...Vendulka smutně mává rukama, ostatní jí povzbuzují: „To zvládneš!“)

Tichá pošta

(35.–39. min)

Forma: zástupy Ž

Průběh: U pošeptá poslednímu Ž v zástupu slovo nebo krátkou větu, která souvisí s příběhem. Ž v druhém zástupu pošeptá U jinou větu. Na pokyn START si Ž šeptem předávají slovo/větu. Ž, který je na konci, řekne slovo/větu nahlas. Hru 2–3× zopakujeme.

Reflexe

(40.–45. min)

R

Forma: v kruhu

Pomůcky: emotikony/smajlíci

Průběh: U se ptá: Jak se cítila Vendulka, když se jí nedařilo létat? Kdy jste vy sami něco překonali nebo se něco naučili? Jaký tvar má let vlaštovky? Co připomíná?

Ž zvedají smajlíky podle toho, jak se jim dnešní hodina líbila.

Diferenciace↓: Učitel pomůže dětem s vyjádřením pocitu výběrem smajlíka.

Diferenciace↑: Děti mohou nakreslit na tabuli svůj zážitek nebo krátce popsat, co se jim nejvíc líbilo.

Šikmo dolů, šikmo vzhůru,
velké V jsme napsali.
V – jak ocas vlaštoviček,
které letí do dáli.

  1. Čti. Zakroužkuj správnou možnost.

Jí se to.

Mizí to na

Létá to.

Nelétá to.

  2. Poslouchej. Označ správný obrázek. Obtáhni V.

VÁZA

VILA

VLAK

VLÁSKY

VÁHA

VÍLA

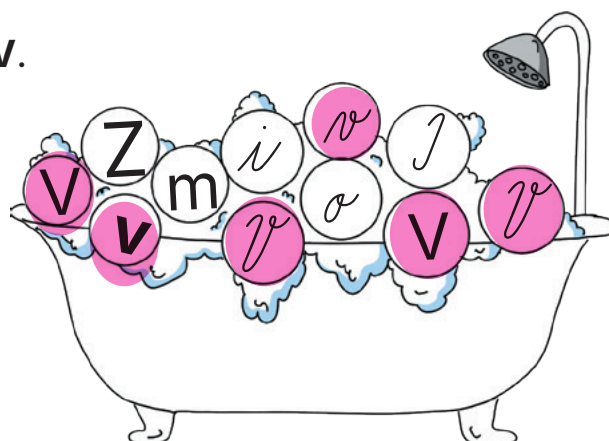

VLEK

VRÁSKY

 3. Vybarvi všechny podoby V.

Písmeno V

Čtyři podoby písmene V

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKU (čtenářské strategie)
- KKK (porozumění, vyjadřování, sdílení)
- KRP (řešení problému)

CÍLE HODINY

- Ž rozliší čtyři podoby písmene V.
- Ž napíše velké tiskací V.
- Ž rozkládá slovo na hlásky.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- plakát V (U balíček)

Vetřelec

(1.–4. min)

E

Forma: v kruhu

Průběh: U říká věty. Úkolem Ž je vždy odhalit v každé větě vetřelce = slovo, které nezačíná na V.

Věty: *Vašek vrtá vrtačkou díru. Velká vodní nádrž vyhlídla vodu. Vozí vlak taky vajíčka? Hodná velryba vozí Vendelína.*

Demonstrační plakát

(5.–15. min)

Forma: v lavici, pohyb po třídě

Pomůcky: plakát V

Průběh: U upozorní na podoby písmene V. Vybídne k hledání podobností jednotlivých písmen. Ž popisují, co vidí na demonstračním plakátu. Slova, která začínají nebo obsahují V, vytleskají/rozhláskují.

T!P Veverka skáče po slovech:

U řekne tři slova z DP. Úkolem Ž je si slova zapamatovat a postupně ve správném pořadí skočit na každé slovo z plakátu = Ž plácne postupně na obrázky rukou.

T!P U zakryje 1 až 3 obrázky na plakátu (např. kusem čtvrtky, Ž pak kreslí obrázky na tabulku).

Grafická podoba všech

4 tvarů písmen + básnička

U společně se třídou přečte všechny grafémy v liště. Následně U přečte básničku (Ž opakují, dále opakují s pohybem):

*Šikmo dolů, šikmo vzhůru,
(Ž naznačují psaní čar.)
velké V jsme napsali.
(Ž napíší ve vzduchu V.)
V – jak ocas vlaštoviček,
(Ž naznačí pomocí rukou létání.)
které letí do dále.
(Ž skočí snožmo vpřed.)*

Ž v básničce kroužkují malé V, velké v.

Cvičení 1

(16.–23. min)

U

Forma: v lavici, ve dvojicích

Průběh:

Čti věty. U každé věty jsou dva obrázky. Vyber a zakroužkuj vždy ten obrázek, který odpovídá větě.

Ž pojmenují obrázky. Vytleskají slova. Najdou dopravní prostředky/zvířata / pomocníky v domácnosti. Ž přečtou větu a určí pravdivost obrázkových odpovědí. Zakroužkují správné obrázky. Tolerovaná je každá logická odpověď.

Diferenciace ↓: Ž, kteří mají problém se čtením, můžou číst v textu slabiky, které jim U barevně zakroužkuje.

Cvičení 2

(24.–35. min)

Forma: v lavici, ve dvojici

Průběh:

V učebnici jsou vždy dva obrázky pod sebou. Poslouchej. Uslyšíš vždy dvě slova. Označ správný obrázek podle toho, co uslyšíš. Pak ve slovech obtáhni písmenko V.

U říká slova (nebo pustí nahrávku): *váha, víla, vlek, vlásy.* Ž označí správný obrázek. Následně obtáhnou v každém slově písmeno V.

T!P Ozvěna: U říká slova z horního řádku, Ž potichu (jako ozvěna) odpovídají slovem z dolního řádku.

Cvičení 3

(35.–40. min)

Forma: v lavici

Průběh:

Vana je plná parádních bublin. To se to bude koupat. Vybarvi všechny bubliny, ve kterých je písmenko V. Hledej všechny podoby písmenka.

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: v lavici, ve dvojici

Průběh: Ž z pastelky vytvoří na lavici písmeno V.

Jeden Ž vytleská slovo na V, druhý kontroluje a určí počet slabik a naopak.

Na tuto hodinu navážeme:

Písanka *W*

Písanka

Píšeme *v* a rozvíjíme čtenářské dovednosti

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (sebehodnocení, smysluplnost učení)
- K KU (strategie učení)

CÍLE HODINY

- Ž uvolňuje ruku a připraví ruku na psaní.
- Ž píše malé psací *v*.
- Ž upevňuje čtenářské dovednosti.
- Ž hodnotí vlastní práci a navrhuje vylepšení.

POMŮCKY

- písanka
- uvolňovací (grafomotorické) cviky A3 (dle potřeby)
- plakát *V* (U balíček)
- mazací tabulka (Ž balíček)
- U vybere dle potřeby: čtecí karta 12 / skládací abeceda (U balíček)

Hádanka

(1.–4. min)

E

Forma: v lavici, práce ve dvojicích

Průběh: U řekne hádanku: *Šikmo dolů, šikmo zpět, písmenko tu máme hned. Je ve slově vláček a ve slově váček.*

Ž poslouchají v kruhu, kdo zná řešení hádanky, ten písmeno napíše na mazací tabulku nebo prstem do vzduchu.

Diferenciace ↓: U básničku doprovodí psaním písmene.

TIP Ž zkusí písmeno *V* vytvarovat z pastelek na lavici.

Demonstrační plakát

(5.–8. min)

Forma: lavice

Pomůcky: plakát *V*

Průběh: U připomene čtyři grafémy písmene *V* na plakátu. Ž si velké tiskací písmeno napíše ve vzduchu prstem.

Uvolňujeme ruku

(9.–14. min)

Forma: v lavici / v kruhu

Pomůcky: uvolňovací (grafomotorické) cviky A3 (dle potřeby)

Průběh: Ž drží v ruce pastelku, tuhou vzhůru. Zkouší na lavici několikrát napsat písmeno *V* dominantní rukou, následně druhou rukou a kdo si troufá, uchopí dvě pastelky a zkusí souběžně. Ž doprovází básničkou: „Šikmo dolů, šikmo zpět, písmenko tu máme hned.“

Diferenciace ↓: Ž, kteří potřebují uvolnit ruku, pracují s uvolňovacími cviky A3.

Kapky

(15.–20. min)

Forma: v lavici

Průběh: Ž říká básničku a ťukají prsty o lavici, prsty střídají. *Malinkaté kapičky, přirostly jim nožičky, běhaly si tam a zpátky, až doběhly až do pohádky.*

Píšeme *v*

(21.–29. min)

U

Forma: v lavici

Pomůcky: písanka, mazací tabulka

Průběh: Ž otevře písanku na straně psací *v*. U napíše na tabuli malé psací tvrdé *y*. Povídá příběh o písmenku psacím *y*, ze kterého se stalo psací malé *v* – obtahuje postupně písmenko, následně se odpojí a vytvoří napojovací ocásek. *Malé psací tvrdé y nemělo rádo studenou vodu. Bálo se, že si do ní namočí nožičku. Proto vytáhlo nožičku nahoru (stáčíme písmeno a děláme ocásek) a natáhlo se ke sluníčku. A najednou z toho strašpytle, co se bojí studené vody, vzniklo písmenko psací *v*.*

Ž vyzkouší proměnu tiskacího *V* na psací na mazací tabulky.

Básnička: Začínáme na dolní tučné lince:

Kopeček si uděláme (horní oblouk), dole linku polaskáme (točíme písmenko).

Nahoru zas stoupáme (vracíme se k pomocné lince) a do důlku koukáme (vratka do žlábků).

Pak ocásek přiděláme a písmenko už tu máme (zakončení ocáskem).

Nejprve zkusíme s básničkou ve vzduchu, na tabulce.

Důraz klást na: Písmenku se nerozjíždí „žlábek“.

Návazné aktivity

(30.–40. min)

Forma: v lavici, ve dvojici / v kruhu

Pomůcky: čtecí karta 12 / skládací abeceda

Průběh: U vybere dle potřeb Ž jednu z následujících pomůcek: čtecí karta 12 / skládací abeceda: U vybere naučená písmena a zadá Ž složit z těchto písmen co nejvíce slov. (Případě si Ž vzájemně mohou zadávat slova ke složení.)

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: v kruhu

Průběh: Ž si vzájemně ukazují, co napsali do písanky. Ukazují, co se jim povedlo a co by chtěli vylepšit.

Ž vezmou zelenou pastelku a zakroužkují nejhezčí písmenko, které se jim povedlo.

v

V

V

V

v

v v v v v v v v v

v v

v v

ve vi

va vo

Docvič:

Písmeno V

Čteme slabiky, slova a věty V

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKU (strategie učení)
- KKK (porozumění)

CÍLE HODINY

- Ž rozliší krátké a dlouhé slabiky s V.
- Ž čte slova a krátké věty s porozuměním.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- mazací tabulka (Ž balíček)

Piš první a poslední písmeno (1.–5. min)

Forma: v lavici

Průběh: U si připraví několik slov, např. víla, váza, ananas atd. U: *Řeknu vám slovo, zapište na tabulku písmeno, kterým slovo začíná, a písmeno, kterým slovo končí.* Na pokyn zvedají Ž tabulku nad hlavu.

E

Cvičení 1

(6.–12. min)

Forma: v lavici

Průběh:

Ela a Teo drží dvě tabule. Na jedné tabuli jsou slabiky a na druhé slova. Nejdřív čti slabiky na první tabuli a zakroužkuj všechny krátké slabiky. Pak vyluští slova na druhé tabulce.

Ž čtou slabiky, po přečtení podtrhnou krátké slabiky.

Diferenciace↑: Ž vyluští slova na druhé tabuli. Ž vymýšlejí slova na různé slabiky z tabulky.

Diferenciace↓: U znovu čte se Ž slabiky, dlouhou slabiku zdůrazní hlasem (protáhne). Na krátkou slabiku Ž tlesknou. U podtrhne se Ž několik krátkých slabik.

U

Cvičení 2

(13.–25. min)

Forma: v lavici, ve dvojici

Průběh:

Prohlédni si tabulku. Každý sloupeček je označený obličejem jednoho z našich kamarádů. Ten nejtěžší sloupeček poznáš podle moudré sovy. Čti slova. V prvních třech sloupečcích si můžeš pod slabiky dělat obloučky – pomůžou ti číst. Ve čtvrtém a pátém sloupečku jsou obloučky už předkreslené – přejížděj je prstem, pomůže ti to číst plynule.

Ž čtou slova. Po přečtení sloupečků Ž hledají v tabulce slova dle zadání U, slova mohou označovat číslem (např. 1. vosa, 2. váza, 3. sova).

V prvních třech sloupečcích si Ž, dle potřeby, dělají pod slabikami obloučky (mističky). Ve čtvrtém a pátém sloupečku jsou obloučky vyznačené, Ž si obtahují prstem.

Diferenciace↑: Ž mohou vymýšlet věty se slovy z tabulky.

Poslouchej slova

(26.–32. min)

Forma: v lavici nebo v kruhu

Průběh: U si připraví několik slov, která (ne)obsahují písmeno V. Ž poslouchají, pokud slovo obsahuje V, např. slovo Věna, Ž si stoupnou na místě, pokud slovo písmeno V neobsahuje, Ž udělají dřep. U může postupně zrychlovat tempo.

Cvičení 3

(33.–40. min)

Forma: v lavici, ve dvojici

Průběh:

Přečti si věty a prohlédni si obrázky. Podtrhni vždy tu větu, která odpovídá obrázku.

Ž čtou věty s obrázky. Pak podtrhnou správnou větu.

Diferenciace↑: Ž mohou kroužkovat a počítat písmena V.

Diferenciace↓: U pomáhá se čtením, pojmenováním obrázků. (U ukáže na první obrázek: *Co je tady? Je to vila? Je to víla?*)

Reflexe

(41.–45. min)

Forma: reflexe na mazací tabulku

Pomůcky: mazací tabulka

Průběh: Ž na mazací tabulku napíše jedno slovo, které si zapamatovali ze slov, která dnes četli.

Ž nakreslí na tabulku smajlíka podle toho, jak se jim dnes práce dařila.

Přečetl jsem všechny slabiky a slova. Podtrhl/a jsem krátké slabiky. Označil/a jsem správné věty podle obrázků.

R

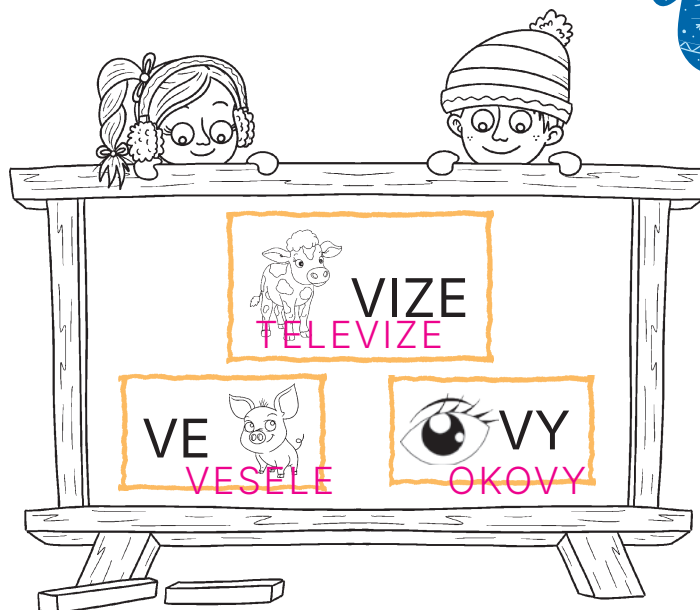
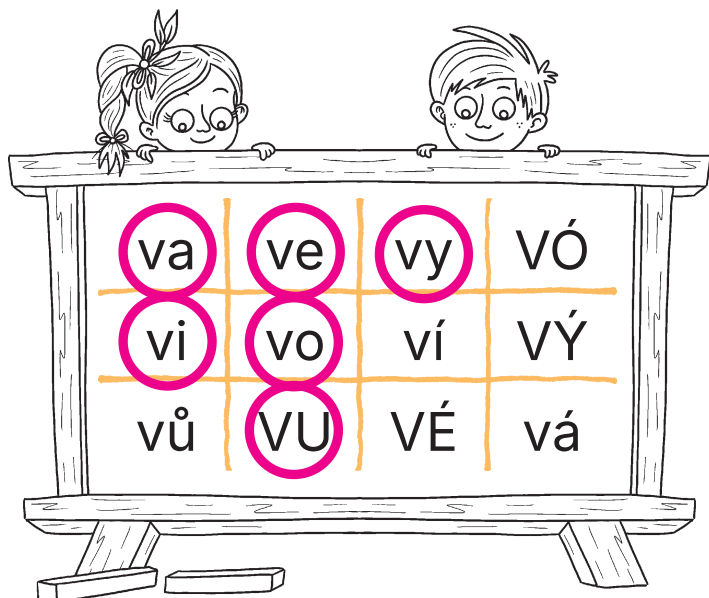

Na tuto hodinu navážeme:

Deník písmen a slabik V

1. Čti. Zakroužkuj krátké slabiky. Vylušti slova.

2. Čti slova.

veze	válí	Véna	donese	u Vény
zívá	vila	Iva	doveze	u Víta
vozí	váza	Vít	vyválí	u Evy
víla	vosa	Eva	vyleze	u Ivy

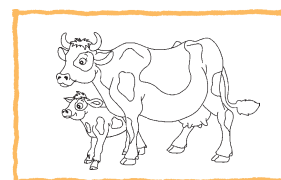

3. Čti. Podtrhni správnou větu.

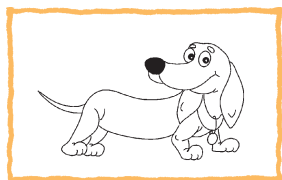
Je to vila.
Je to víla.

Tele je samo.
Tele a máma.

Je to pes.
Je to ves.

Je to váza.
Je to vosa.

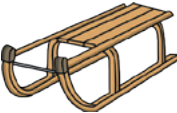
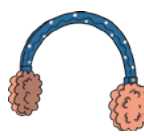

1. Čti. Co namaloval Teo? Označ správný obrázek.

TEO MALUJE

Teo je veselý. Má nové . Teo jásá.

Má a maluje. Namaluje Elu.

Ela je u lesa. Veze . Je jí zima. Ela má , ale nemá .

2. Vylušti tajenku. Namaluj obrázek.

Je Z I M A. Namaluj zimu.

3. Čti.

loví
vyloví
u**lo**ví

lije
nalije
nelije

motá
umotá
namotá

Teo maluje

Čtecí hodina

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKU (čtenářské strategie)
- KKK (porozumění, vyjadřování, sdílení)
- KRP (řešení problémové situace, tvořivost)

CÍLE HODINY

- Ž čte s porozuměním.
- Ž analyzuje slova.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- karty grafémů (U balíček)
- mazací tabulka (Ž balíček)
- krabice (sáček)

Box

(1.–5. min)

E

Forma: v lavici

Pomůcky: zavřená krabice (sáček), uvnitř červená pastelka

Průběh: U drží v ruce krabici. Ž se snaží odhalit na základě U vět, který předmět se v krabici nachází. Ž znající odpověď nevykřikují – tiše si stoupají.

Předmět v krabici denně využíváte ve škole. Není těžký. Máte ho uložený v penálu. Když ho používáte, uchopíte ho do ruky mezi palec a ukazováček. Když na předmět tlačíte, může se ulomit špička tuhy. Předmět je červený. (červená pastelka) Pokud Ž stále nevědí, U prozradí první slabiku PA = pastelka.

TIP Co vše je ve třídě červené? (sdílení ve dvojicích)

Náhled do textu

(6.–10. min)

Forma: volný pohyb

Průběh: Ž předvádějí živé obrazy (sochy ze svých těl) dle zadání U: *Jsi veselá/ý... Maluješ... Vezeš sáně... Je ti zima.*

Cvičení 1

(11.–20. min)

U

Forma: v lavici

Pomůcky: karty grafémů

Průběh:

Přečti, co namaloval Teo. Pak rozhodni, který ze dvou obrázků je ten správný. Označ správný obrázek.

Ž hledají v textu slovo začínající na písmeno T. (U ukáže grafém T a Ž najdou a přečtou slovo začínající tímto písmenem = Teo.)

TIP Zkus najít v textu slovo dvouslabičné.

TIP Ž zkusí spočítat počet vět, které cvičení obsahuje. Následně Ž přečtou text a vyberou k textu správný obrázek. Shrnou, v čem se obrázky liší.

Cvičení 2

(21.–33. min)

Forma: v lavici, ve dvojicích

Průběh:

Pojmenuj obrázky, vyhláskuj je a napiš slova do křížovky. Nakonec namaluj obrázek podle toho, co ti vyjde v tajence.

Ž pracují a sdílejí ve dvojicích. Pojmenují a napíší slova do křížovky. Cílem cvičení je odhalit tajenku.

Diferenciace↓: Ž určují první a poslední hlásku obrázků ze cvičení. U/AP napíše slovo na mazací tabulku – Ž slovo hláskuje a zároveň maže prstem na mazací tabulce. (Např. slovo váza – U napíše na tabulku VÁZA – Ž hláskuje – u vyslovené hlásky Ž toto písmeno smaže na mazací tabulce.)

Diferenciace↑: Ž tvoří věty s obrázky z tohoto cvičení.

Cvičení 3

(34.–39. min)

Forma: v lavici

Pomůcky:

Čti slova po sloupcích. Všiměj si společných částí slov.

Diferenciace↑: Na tabulku vymysli slova obsahující společnou část PIJE.

Reflexe

(40.–45. min)

R

Forma: v kruhu

Průběh: Ž sedí v kruhu a mění si místa ti, kteří:

Vědí, jak se jmenuje skřítek, který dostal pastelky. Umí vyhláskovat slovo ZIMA.

Ž zvedají palec nahoru/dolů (určují správnost výroků):

Ela namalovala Tea.

Teo namaloval Elu.

Ela měla rukavice.

Na tuto hodinu navážeme:

Písanka J, j

Písanka

Píšeme velké *J, I*

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKU (sebehodnocení, smysluplnost učení)
- KKU (strategie učení)

CÍLE HODINY

- Ž uvolňuje ruku a připraví ruku na psaní
- Ž píše velké psací J, I.
- Ž upevňuje čtenářské dovednosti.
- Ž hodnotí vlastní práci a navrhuje vylepšení.

POMŮCKY

- písanka
 - uvolňovací (grafomotorické) cviky A3 (dle potřeby)
 - plakáty J, I (U balíček)
 - mazací tabulka (Ž balíček)
- U vybere dle potřeby:
- čtecí karta 13 / úryvek z knihy

Hádanky

(1.–4. min)

E

Forma: lavice – práce ve dvojicích

Průběh: U řekne hádanky:

1. *Ted'ka dobře poslouchej. Když se divíš JOJ či JEJ, v těch slovech jsem dvakrát, jáje, a jednou ve slově jedle. (J)*
2. *Já jsem dříve byla čárka, chtěla jsem být písmenkem. Písmenko se stalo ze mě a teď dělám radost všem. Jestli- pak víš, kdo já jsem? (I)*

Ž poslouchají v kruhu, kdo zná řešení hádanky, ten písmenko napíše na mazací tabulku nebo prstem do vzduchu.

Diferenciace: U básničku doprovodí psaním písmene.

TIP Ž zkusí písmenka I a J vytvarovat z provázku.

Demonstrační plakát

(5.–8. min)

Forma: lavice

Pomůcky: plakát k písmenku I, J

Průběh: U připomene čtyři grafémy písmen I, J na plakátu. Ž si velké tiskací písmeno napíše ve vzduchu prstem.

Foukací balonky

(9.–14. min)

Forma: v kruhu

Pomůcky: uvolňovací (grafomotorické) cviky A3 (dle potřeby)

Průběh: Ž si stoupnou nebo sednou rovně a představí si, že jsou balonky. Pomalu se nadechnou nosem a přitom zvedají ruce nahoru, jako když se balón nafukuje. Když jsou ruce úplně nahoře, nadechnou se naposledy a pak pomalu vydechují ústy, přitom spouštějí ruce dolů a celé tělo se uvolní, jako by se balón pomalu vyfoukl.

Diferenciace: Ž, kteří potřebují uvolnit ruku, pracují s uvolňovacími cviky A3.

Opakujeme

(15.–20. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: mazací tabulka

Průběh: Ž píše na tabulku všechna naučená písmena, na která si vzpomenu. Nejpovedenější zakroužkují.

Píšeme J, I

(21.–29. min)

U

Forma: v lavici

Pomůcky: písanka, mazací tabulka

Průběh: Ž otevrou písanku na straně psací I, J. U napíše na tabuli velké psací J.

Písmenko velké psací J a I byli velcí kamarádi. Chodili v písance a zpívali si: My jsme dobří přátelé, zpíváme si vesele. Jeden kličku, druhý háček máme, my jsme totiž firmy zná-mé. (Učitel demonstruje barevně obě písmena.)

Básnička I: Začínáme kousek pod linkou:

Nahoru a otočíme, dolů šupem, zatočíme. Písmeno I vykoulíme.

Básnička J: Začínáme kousek pod linkou:

Nahoru a otočíme, ničeho se nebojíme. Šupem dolů pod linku, tam je krásně, holenku. Potom kličku vykoulíme, ocáskem ji zakončíme.

Nejprve zkusíme s básničkou ve vzduchu, na tabulce.

Důraz klást na: správný sklon písmene, každé písmeno začíná stejně daleko pod horní linkou.

Omlouváme se za chybu v písance. Přepis písmene r zvládnou Ž až po následující lekci. I písmenko J se dětem chtělo ukázat dřív, než ho píšou. Děkuje za pochopení.

Návazné aktivity

(30.–40. min)

Forma: v lavici / v kruhu, ve dvojici / ve skupině

Pomůcky: čtecí karta 13

Průběh: U vybere dle potřeb Ž jednu z následujících pomůcek: čtecí karta 13 / úryvek z libovolné knihy: Tip: Ž říkají, která slova je zaujala (která jsou důležitá pro děj), mohou je skládat ze skládací abecedy. Ž určují, která část příběhu je rozesmála (nebo je jinak zaujala), a zdůvodňují proč. Odpovídají na otázky k textu, vymyslí otázky, které by chtěli položit někomu z hrdinů...

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: v kruhu

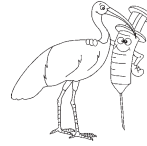
Průběh: Ž si vzájemně ukazují, co napsali do písanek. Ukazují, co se jim povedlo a co by chtěli vylepšit.

Ž vezmou zelenou pastelku a zakroužkují nejhezčí písmenko, které se jim povedlo.

J

I i

J i

J J J J J J J J J J

J i

Ida

Iva

Ina a Ivo

J r M d I v A y

J .

J

J j

J j

J J J J J J J J J J

J j

Jana

Jula

u Jendry

u Jany

Jan

Jola

Procvičujeme čtení

U lesa

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKK (porozumění, vyjadřování, sdílení)
- KRP (řešení problémů)

CÍLE HODINY

- Ž čte slova a věty s porozuměním.
- Ž spojuje části slov do celku.
- Ž kreslí podle písemného zadání.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- emotikony/smajlíci (Ž balíček)
- karty s obrázky (U balíček)
- mazací tabulka (Ž balíček)

Písmenková honička

(1.–6. min)

E

Forma: pohyb po třídě

Pomůcky: karty s obrázky

Průběh: Po třídě je rozmístěno několik obrázků z minulých hodin.

U: Řeknu písmeno (např. „M“). Zahrajeme si hru Čáp ztratil čepičku. Vybereme jednoho hráče, který představuje čápa a jehož úkolem je chytat ostatní. Všichni říkáme říkanku a klapeme přitom nataženými rukama před sebou (představují čápův zobák). Říkanka zní takto: „Čáp ztratil čepičku, měla něco na M...“ U řekne písmeno. Úkolem Ž je co nejrychleji věc/obrázek najít a dotknout se (stačí jedním prstem). Jakmile se dotknou, jsou v bezpečí před čápem. Dokud se však nedrží, může je čáp chytit. Koho chytne jako první, vystřídá si s ním místo a stává se čápem pro další kolo.

Cvičení 1

(7.–13. min)

U

Forma: v lavici

Průběh:

Přečti si věty a spoj správnou větu s obrázkem.

Ž čte věty a hledá odpovídající větu k obrázku.

Diferenciace↑: Po spojení věty s obrázkem si vyber jednu větu a nakresli k ní svůj obrázek.

Diferenciace↓: U nejprve přečte věty nahlas, Ž je může zopakovat.

Hádkanky se slovy

(14.–20. min)

(hru lze vynechat, příp. zařadit do písankové hodiny)

Forma: ve dvojici

Pomůcky: karty s obrázky

Průběh: Po třídě jsou rozmístěny různé obrázky z minulých hodin.

U: Rozhlédni se po třídě a vyber si jedno slovo, které vidíš kolem sebe. Můžeš použít obrázky i různé věci kolem sebe. Na svou tabulku napiš první a poslední písmeno ze slova, které sis vybral, a mezi ně podtržítka pro zbývající písmena. U ukáže příklad na tabuli. Například: T _ _ _ _ E (tabule). Poté ve dvojici hádejte. Tvůj spolužák se tě zeptá: Kolik písmen má slovo? Kterým písmenem začíná a končí? Ty odpovíš a spolužák se snaží uhodnout slovo. Pak si role vyměníte.

Diferenciace↑: Napište dvě slova a nechte spolužáka vybrat, které chcete hádat jako první.

Diferenciace↓: U může dát několik nápověd (např. Vyber si předmět, který máš na lavici.)

Cvičení 2

(21.–27. min)

Forma: v lavici, ve dvojici

Průběh:

Spoj slabiky do slov. Dvě ze slov jsou na obrázcích jako nápověda.

Diferenciace↑: Po spojení slov vymyslete větu, ve které jedno ze slov použijete.

Diferenciace↓: U nejprve přečte slovo nahlas a Ž ho najde ve slabikách.

Cvičení 3

(28.–34. min)

Forma: v lavici, ve dvojici

Průběh:

Pomalů si přečti každou větu. Přemýšlej, co se v ní říká.

Zakroužkuj obrázek, který k větě patří.

Ž si přečtou věty a zakroužkují správný obrázek.

Diferenciace↑: Ž vymyslí vlastní větu pro spolužáky.

Cvičení 4

(35.–40. min)

Forma: v lavici

Průběh:

Přečti si věty a prohlédni si obrázek. Která věta nebo které věty odpovídají obrázku? Podtrhni.

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: emotikony/smajlíci

Průběh: Dařilo se mi / nedařilo se mi:

U postupně říká věty a Ž zvedají kartičky. Dařilo se mi: Skládat slova ze slabik. Číst a spojovat věty s obrázky. Vymýšlet a řešit hádkanky.

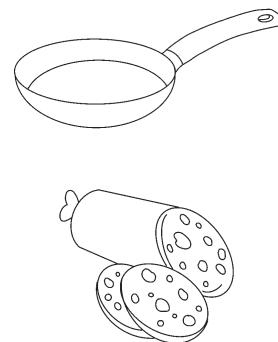
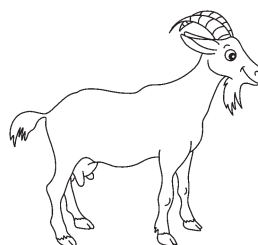
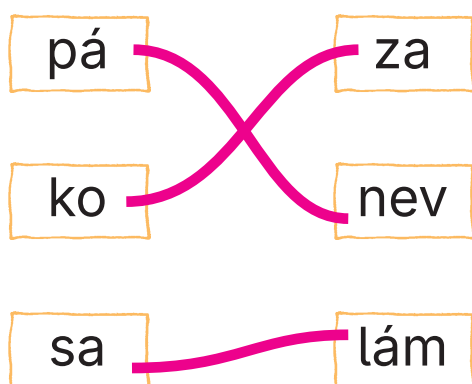

1. Čti. Ke které větě patří obrázek? Spoj.

Můj táta topí.
Ola si maluje.
Véna zívá.
Véna jí víno.
Ája myje mísu.

2. Spoj slabiky do slov. Obrázky napoví.

3. Čti. Zakroužkuj správný obrázek.

Teo jí víno.

Ela má vázu.

4. Čti. Podtrhni správné věty.

U LESA

U lesa je lípa.

U lípy je Ela.

Tele se pase.

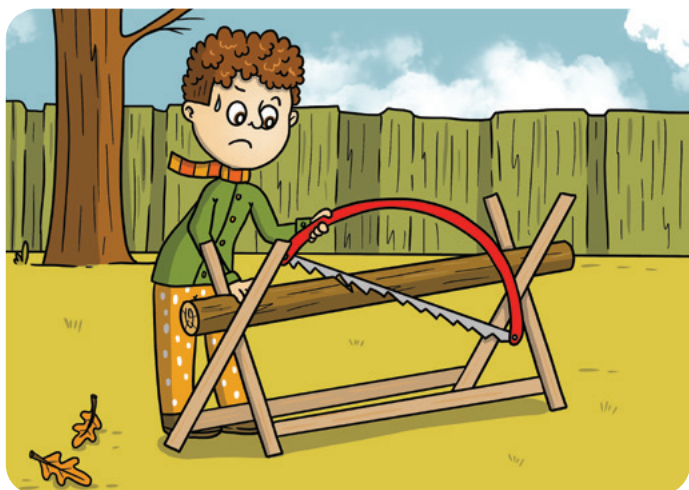
Pila pro dva

Skřítek David měl před chaloupkou velkou hromadu dřeva. Zima se blížila a z velkých kmenů bylo potřeba nařezat polínka do kamen.

„Musím se do toho rychle pustit, nebo v prosinci zmrznu!“ řekl si pro sebe David.

Z kůlny vytáhl velkou pilu. Měla ostré zuby a velký obloukový rám. Vypadala úplně jako velké písmeno D. David si nachystal kmínek, popadl pilu a pustil se do práce.

Řezal, tahal, funěl... ale šlo to pomalu.

„Pche... ta pila vůbec neposlouchá!“ povzdechl si. „A ten kmen je tvrdý jako kámen.“

Pila se mu pořád zasekávala ve dřevě, nešlo táhnout tam ani zpátky. David si sedl na špalek a utřel si čelo.

Vtom se zpoza kůlny objevila sousedka Linda.

D je jako velká pila,
co má obloukový rám.
Řežu dříví s kamarádkou,
neporadil bych si sám.

„Co to tu vyvádíš?“ zasmála se.

„Řežu dříví na zimu, ale moc mi to nejde...“ povzdychl si David.

Linda se podívala na pilu a řekla:

„Vždyť je to pila pro dva! Podívej – dá se chytit z obou stran. A tohle opravdu není práce pro jednoho.“

Chytila druhý konec pily. „Zkusme to spolu! Nejdřív zatáhneš k sobě – a pak zatáhnu já.“

A opravdu – když každý tahali na svou stranu, pila se bez potíží zakusovala do dřeva a vše šlo hladce jako po másle. Za chvíli bylo první polínko na světě. Pak druhé, třetí...

„Každý chvilku tahá pilku,“ zpívali David s Lindou vesele při práci.

Večer měli dřeva plnou kůlnu. „Dobrá práce!“ Skřítkovi si samou radostí pláclí a pyšně pozorovali výsledek společného úsilí.

David přemýšlel, jak by Lindě za pomoc poděkoval. Jaký dárek by Lindě udělal radost?

Moc dlouho přemýšlet nemusel. „A zítra půjdeme chystat dříví na zimu ke mně,“ navrhla Linda. „Jen si nesmíš zapomenout tu svoji pilu pro dva, co vypadá jako písmeno D,“ smála se.

Písmeno D

Písmenková pohádka D

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKU (čtenářské strategie)
- KKK (porozumění, vyjadřování, sdílení)
- KRP (tvořivost)

CÍLE HODINY

- Ž rozliší tvar písmene D.
- Ž vyvozuje informace na základě obrázkové osnovy.
- Ž prokáže porozumění příběhu (odpovídá na otázky k příběhu).

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- obrázky k pohádce (U balíček)
- pohádka k písmenku D (případně nahrávka pohádky v el. učebnici)
- emotikony/smajlíci (Ž balíček)
- kousek provázku nebo modelína

Místo si vymění

(1.–5. min)

E

Forma: pohybová aktivita

Průběh: U říká věty a Ž si mění místa, pokud souhlasí. U říká např.: *Místo si vymění, kdo má rád zimu... Kdo někdy pomáhal s řezáním dřeva... Kdo už viděl velkou pilu.*

Poslední věta: *Místo si vymění, kdo si myslí, že práce jde lépe, když spolupracujeme.*

Dnes si přečteme pohádku o skřítkovi Davidovi a jeho pile.

Pila vypadá jako jedno písmenko – poznáte které?

Diferenciace ↑: Ž navrhuje vlastní věty do hry.

TIP Tuto aktivitu lze využít i na zjišťování různých informací (sourozenci, sport, co tě baví ve škole...). Poté, co si Ž různě vyměňují místa, se U zeptá: *Co jste při hře zjistili o spolužákovi? Apod.*

Práce s kartičkami k příběhu

(6.–12. min)

U

Forma: v lavici, práce ve dvojici

Pomůcky: obrázky k pohádce, pohádka D (příp. nahrávka v el. uč.)

Průběh: Ž si prohlédnou obrázky a tipují, co se v příběhu asi stane. Pokusí se obrázky seřadit podle pravděpodobného sledu.

U čte první část pohádky (nebo pustí audionahrávku) do věty: *David si nachystal kmínek, popadl pilu a pustil se do práce.*

Ž kontrolují, jestli mají první obrázek správně.

Čtení pokračuje do věty: *Zkusme to spolu!*

Kontrola druhého obrázku.

Čtení končí větou: „...nesmíš zapomenout tu svoji pilu pro dva...“

Kontrola zbytku osnovy, úpravy pořadí.

U se ptá: *Co dělali skřítki? Šlo to Davidovi samotnému dobře? Jaký tvar má pila? (D)*

Diferenciace ↓: U čte kratší úseky, pomáhá otázkami.

Diferenciace ↑: Ž vymýšlejí, co by se stalo, kdyby David dál pracoval sám.

Pila

(13.–19. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: provázek/modelína

Průběh: Ž si znovu prohlédnou poslední obrázek. U se zeptá Ž, co vidí na obrázku a které písmenko vypadá jako pila.

Ž vymodelují z provázku nebo z modelíny písmeno D.

Dramatizace a diskuse

o hlavní myšlence

(20.–39. min)

Forma: skupiny, pohybová dramatizace

Průběh: Skupiny si zvolí jednu scénu z příběhu (např. David řeže sám, přichází Linda, spolupráce).

Sehrání scénky beze slov (pantomima), ostatní hádají část příběhu.

Poté diskuse:

Co se změnilo, když pracovali dva?

Jaký byl výsledek spolupráce?

Zažili jste někdy situaci, kdy vám pomohl kamarád?

Diferenciace ↓: Jednodušší scéna k dramatizaci, pomoc U s nápady.

Diferenciace ↑: Vymyslí alternativní konec pohádky – např. Jak by příběh pokračoval dál?

Reflexe

(40. –45. min)

R

Forma: v kruhu / v lavici

Pomůcky: mazací tabulky

Průběh: *Které písmeno pila připomíná? Co se Davidovi nejvíc povedlo? Co vám přišlo legrační? Co byste vzkázali skřítkům?*

Ž nakreslí nebo napíše na tabulku písmeno D nebo to, co si z pohádky zapamatovali.

Na závěr: palec nahoru / do strany / dolů – jak se mi dnes dařilo?

Diferenciace ↑: Ž shrnou pomocí slov či krátké věty, co si z příběhu zapamatovali. Slova/věty napíší.

Dd

D je jako velká pila,
co má obloukový rám.
Řežu dříví s kamarádkou,
neporadil bych si sám.

D d

1. Obtáhni **D**. Čti.

umí létat.
má sílu.
je zelený.
nese jelito.

2. Obtáhni správně napsaná **D**. Zakroužkuj správně napsaná **d**.

D

D

D

D

D

D

D

d

d

b

d

b

d

b

d

3. Čti. Co mají společného obrázky?

Zita nese

Pája posílá

Jana umí na

To je můj

Písmeno D

Čtyři podoby písmene D

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKU (strategie učení)
- KKK (porozumění, vyjadřování, sdílení)

CÍLE HODINY

- Ž rozliší čtyři podoby písmene D.
- Ž napíše velké tiskací D.
- Ž určí slova na D.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- plakát D (U balíček)

Dárek

(1.–5. min)

Forma: v kruhu

Průběh: Ž sedí v kruhu, odpovídají na otázky. Sdílí se spolužáky po levici/pravici.

Jaký dárek (začínající hláskou D) by udělal radost babičce/kamarádovi?

Jaký dárek by sis přál ty?

TIP Jedeme, jedeme, dárek vezeme: U říká opakující se říkanku. Po dokončení říkanky se podívá na některého Ž ve třídě, který má za úkol říci nějaký předmět – dárek na D. Pokud neví, tleskne.

Demonstrační plakát

(6.–15. min)

Forma: v lavici, pohyb po třídě

Pomůcky: plakát D

Průběh: U upozorní na podoby písmene D. Zeptá se, zda všechny grafémy sedí na lince, nebo zasahují pod linku, kam směřuje břicho velkého a malého tiskacího D, d. Ž popisují, co vidí na demonstračním plakátu. Vytleskají/rozhláskují slova, která začínají na D nebo D obsahují.

Další práce s demonstračním plakátem:

HRA: Co dětem písmeno D připomíná?

(Např. velký kopec, pilu bez zubů, velké břicho...)

TIP Ž zkusí na mazací tabulku namalovat obrácený kopec, na kterém stojí dům.

Grafická podoba všech 4 tvarů písmen + básnička:

U upozorní na horní lištu, kde jsou všechny 4 tvary písmene D. Společně se třídou přečte U všechny grafémy. Následně U básničku přečte (Ž opakují, dále opakují s pohybem):

D je jako velká pila,

co má obloukový rám.

(Ž rukou udělají ve vzduchu oblouk.)

Řežu dříví s kamarádkou,

(Ž drží pilu a naznačují řezání.)

neporadil bych si sám.

(Ž si potřesou rukou s kamarády.)

Ž v básničce kroužkují malé d, velké D.

Cvičení 1

(16.–22. min)

Forma: v lavici

Průběh:

Podívej na toho draka. Je v něm schované písmenko D. Najdi ho a obtáhni. Pak přečti, co se tu o drakovi říká.

U napíše na tabuli písmeno D, postupně dokresluje dračí nohy, ocas, hlavu. Ž, kteří poznají pohádkovou postavu, si stoupnou. Ž se podívají na obrázek draka v učebnici. Najdou v něm schované písmeno D, které několikrát obtáhnou. Pak přečtou čtyři věty, první slovo tvoří obrázek draka. Slovo létat obsahuje otevřenou a uzavřenou slabiku, proto je zřetelně podpořeno správným nácvikem čtených slabik. Třída může toto slovo před čtením vět vytleskat / zapsat do dlaně.

Diferenciace ↑: Ž mohou vymýšlet další věty o pohádkových dracích.

Cvičení 2

(23.–33. min)

Forma: ve dvojicích, pohyb po třídě

Průběh:

Obtáhni správně napsaná velká D v prvním řádku a zakroužkuj správně napsaná malá d v druhém řádku.

Diferenciace ↓: Ž se zaměří na směřování „bříška“ písmene. U na tabuli napíše velké D a malé d, každé jinou barvou.

Ž nabídne zřetelnou barevnou oporu.

TIP Pohybová hra „DŮM, DUB, DRAK“. U střídá náhodně slova, Ž předvádí na každé slovo příslušný pohyb (dům – střecha z rukou, dub – stát rovně jako strom, drak – naznačit létající křídla draka).

Cvičení 3

(34.–40. min)

Forma: v lavici

Průběh:

Čti věty. Co mají společného obrázky?

Ž čtou ve dvojicích. Určí, co mají společného obrázky (začínají na hlásku D). Akceptujeme i další logická řešení.

Diferenciace ↓: Ž nejprve věty poslouchá ve slyšené formě od U/AP.

Reflexe

(41.–45. min)

Forma: v lavici, práce ve dvojici

Průběh: Ž komunikují ve dvojicích a střídají se v říkání slov na hlásku D. Snaží se co nejdéle udržet nepřerušovaný „děčkový mluvný vodopád“, který U určí časově (např. 30 vteřin).

Na tuto hodinu navážeme:

Písanka *d*

Písanka

Píšeme d

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKU (sebehodnocení, smysluplnost učení)
- KKU (strategie učení)

CÍLE HODINY

- Ž uvolňuje ruku a připraví ruku na psaní.
- Ž píše malé psací d.
- Ž upevňuje čtenářské dovednosti.
- Ž hodnotí vlastní práci a navrhuje vylepšení.

POMŮCKY

- písanka
- uvolňovací (grafomotorické) cviky A3 (dle potřeby)
- provázek (pro tip)
- plakát D (U balíček)
- mazací tabulka (Ž balíček)
- U vybere dle potřeby:
- čtecí karta 13 / obrázky k pohádce V (Ž balíček) / skládací abeceda (U balíček)

Hádanka

(1.–4. min)

E

Forma: v lavici, práce ve dvojicích

Průběh: U řekne hádanku: *Bříško já mám kulaté, písmenko jsem buclaté. Dvakrát jsem ve slově dudy, jednou jsem ve slově chudý.* Ž poslouchají v kruhu, kdo zná řešení hádanky, ten písmeno napíše na mazací tabulku nebo prstem do vzduchu.

Diferenciace ↓: U básničku doprovodí psaním písmene.

Tip: Ž zkusí písmeno D vytvarovat z provázku.

Demonstrační plakát

(5.–8. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: plakát D

Průběh: U připomene čtyři grafémy písmene V na plakátu.

Ž si velké tiskací písmeno napíše ve vzduchu prstem.

Uvolňujeme ruku

(9.–14. min)

Forma: v lavici / v kruhu

Pomůcky: uvolňovací (grafomotorické) cviky A3 (dle potřeby)

Průběh: Ž píše písmeno D prstem do dlaně. Pak v kruhu píše písmena na záda spolužákovi – nejdřív pravou, potom levou rukou.

Diferenciace ↓: Ž, kteří potřebují uvolnit ruku, pracují s uvolňovacími cviky A3.

Kreslicí etuda

(15.–20. min)

Forma: v lavici

Průběh: Nejprve předvede U. Ž zkouší dle U říkanku s doprovodným obrázkem, ze kterého vznikne písmenko D. *Kruh namaluj rychle teď. Pak ho rozpul, máš to hned. Vidiš v něm to písmenko? Obtáhni ho malinko.*

Píšeme D

(21.–29. min)

U

Forma: v lavici

Pomůcky: písanka, mazací tabulka

Průběh: Ž otevrou písanku na straně psací d. U napíše na tabuli malé psací a: *Malé psací a je ospalé písmenko. To už víte. A jak tak pořád leží a převaluje se v postýlce, čte jednu knížku za druhou. Nejvíce písmenko zaujala kniha o drakovi létajícím vysoko v oblacích. Stouplo si na špičky, koukalo se do nebe, natahovalo ruku, dál a dál do nebe, až se z něj pomalu stalo písmenko d.*

Básnička: Začínáme na dolní tučné lince:

V postýlce se převaluji, (důležitý pohyb na lince, kdy čárka hladí linku a jede po ní kousíček doleva) pod postýlku nakukuji. (první tah dolů) Linku pěkně pohladím, (jednu kousek po lince doprava), pak se vzhůru vypravím. Vyletím až nahoru, tam pozdravím oblohu. (tah k horní lince) Pak pospíchám dolů zpět, ocásek a máš mě hned. (dotvoříme „ocásek“ písmene)

Nejprve zkusíme s básničkou ve vzduchu, na tabulce.

Důraz klást na: Při prvotním tahu písmene chvíli jet „po lince“, při tahu nahoru se na pomocné lince dvě čáry potkají.

Návazné aktivity

(30.–40. min)

Forma: v lavici, individuálně / ve skupinách

Pomůcky: čtecí karta 13 / obrázky k pohádce V, skládací abeceda

Průběh: U vybere dle potřeb Ž jednu z následujících pomůcek: čtecí karta 13 / obrázky k pohádce V: Ž si vyberou obrázek a popíše ho (jeden Ž popisuje, druhý hádá) / vymýšlí k obrázku slova a skládají je ze skládací abecedy.

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: v kruhu

Průběh: Ž si vzájemně ukazují, co napsali do písanek. Ukazují, co se jim povedlo a co by chtěli vylepšit. Ž vezmou zelenou pastelku a zakroužkují nejhezčí písmenko, které se jim povedlo.

d

D

d

D d

d d d d d d d d d

d d

d d

dy du

do od

Docvič:

Čteme slabiky, slova a věty

Výlet do Lesné

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKK (porozumění, vyjadřování, sdílení)
- KRP (řešení problémů)

CÍLE HODINY

- Ž rozliší krátké a dlouhé slabiky s D.
- Ž čte slova a krátké věty s porozuměním.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- emotikony/smajlíci (Ž balíček)
- karty s obrázky (U balíček)
- mazací tabulka (Ž balíček)

Úvodní aktivita: Poznáš slovo? (1.–6. min)

Forma: v lavici / v kruhu

Průběh: U má připraveno několik slov (domek, dárek, voda, sudy, dým...):

Vyhláskuji slovo, pokuste se slovo napsat/nakreslit na mazací tabulku.

Až řeknu *TEĎ*, zvednete tabulku nad hlavu, zkontrolujeme si.

Varianta: Ž se hlásí a říkají slovo, vybraní Ž ho vyhláskují pro spolužáky.

Ž, kteří potřebují podporu, mohou pracovat ve dvojici se spolužákem, který jim pomáhá (zopakuje – vyhláskuje slovo).

E

Cvičení 1

(7.–12. min)

Forma: v lavici

Průběh:

Teo drží dvě tabule. Na jedné tabuli jsou slabiky a na druhé slova. Nejdřív čte slabiky na první tabuli a zakroužkuje všechny krátké slabiky. Pak na druhé tabulce spojuje slova se správným obrázkem.

Diferenciace↑: Ž píše/kreslí k vybrané slabice slovo (např. do – domek...).

Diferenciace↓: U pomáhá Ž, kteří potřebují podporu, znovu čte slabiky a zdůrazňuje dlouhé zvuky.

U

Cvičení 2

(13.–24. min)

Forma: v lavici (možno práce ve dvojici)

Průběh:

Přečti slova ve sloupečcích, po přečtení si můžeš vybarvit obrázek ve sloupečku.

Ž čtou slova ve sloupečcích. Pokud Ž přečte sloupeček bez obtíží, může si vybarvit symbol označující sloupeček. U zadává slova, která mají Ž najít, případně si Ž ve dvojici zadávají slova vzájemně.

Diferenciace↑: Ž tvoří věty s vybranými slovy.

Hra s pohybem

(25.–30. min)

Forma: volný pohyb po třídě

Průběh: Ž chodí volně po třídě. Na pokyn STOP se zastaví a poslouchají slovo, které U říká. Ž se pokusí slovo předvést pohybem. Např. dárek (podávání), duch (strašidelné pohyby), dům (ruce nad hlavou jako střecha), dupe – Ž dupou nohama, dribluje – naznačují driblování míčem, dřepuje – dělají dřepy jako žabka.

Cvičení 3

(31.–40. min)

Forma: v lavici

Průběh:

Přečti si krátký příběh. Vedle věty je prázdná váza, dokresli do ní květiny, které teta dostala.

Ž si přečtou věty. Potom dokreslí tulipány do vázy.

Diferenciace↓: U může přečíst větu nahlas a Ž ji přečte (zopakuje). Zvýraznění klíčových slov: Ž mohou podtrhnout nebo vybarvit důležitá slova (např. „váza“, „tulipány“, „voda“).

Diferenciace↑: Ž mohou věty rozšířit, např. „Teta nalévá do vázy vodu, aby tulipány dlouho vydržely.“ Ž mohou zkusit vytvořit jinou větu se stejným významem (např. „Tulipány dává teta do vázy.“). **Vymysli pokračování:** Co se stane dál? Jak výlet pokračuje?

TIP Ž mohou pomocí gest znázorňovat činnosti ve větách (např. ukázat jízdu autem, nalévání vody).

Reflexe

(41.–45. min)

Forma: reflexe na mazací tabulku

Pomůcky: mazací tabulka

Průběh: Ž napíše/nakreslí jedno slovo, které si zapamatovali.

Ž ukazují palec: nahoru, dolů, v neutrální poloze.

Přečetl/a jsem všechna slova. Víím, o kom byl příběh Výlet do Lesné.

R

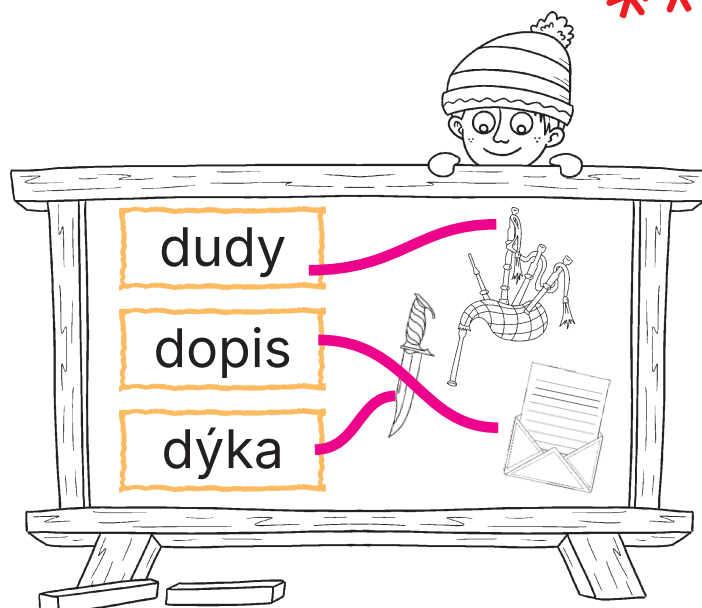
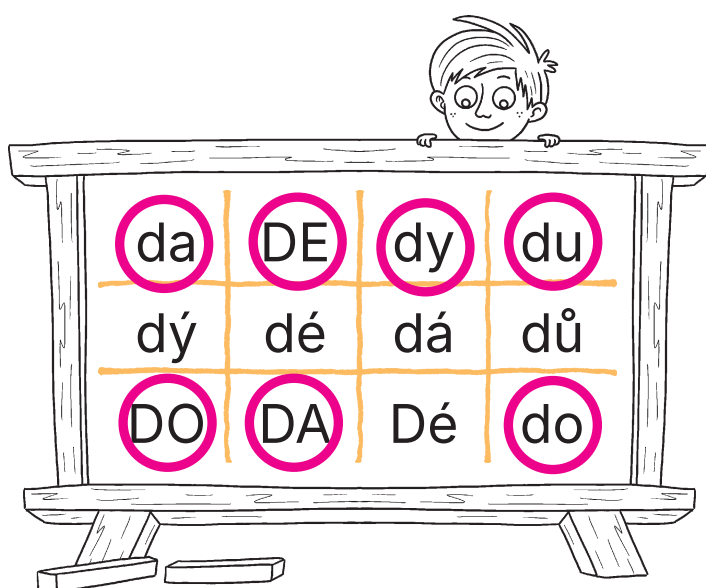

Na tuto hodinu navážeme:

Deník písmen a slabik D

1. Čti. Zakroužkuj krátké slabiky. Spoj slovo s obrázkem.

2. Čti slova.

dudy	voda	den	do lesa	dojedeme
doma	soda	dům	do domu	donešeme
půda	dává	led	do vázy	domyjeme
nuda	dupe	jed	do vany	do pijeme

3. Čti. Co bude ve váze? Dokresli obrázek.

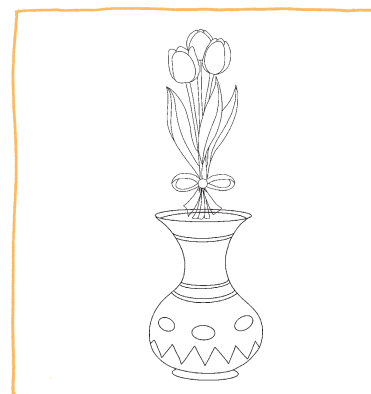
VÝLET DO LESNÉ

Jedeme na výlet do Lesné. Jedeme za .

My jedeme v . Táta jede na .

Vezeme tulipány. Teta má tulipány .

Teta naleje do vázy vodu. Teta dá tulipány do vázy.

Kamarádi ze zahrady

Na jedné krásné zahradě žil skřítek Kulík. Vedle králikárny si postavil útulný domeček, ve kterém se mu moc hezky bydlelo. Trápilo ho jen jediné – chyběl mu kamarád nebo kamarádka.

Jednou se na zahradě objevila skřítkovská holčička Karolínka.

„Ahoj,“ přivítal ji Kulík. „Budeme si spolu hrát? Můžeme třeba jezdit na kole!“

Kulík nečekal, co mu Karolínka odpoví. Nasedl na kolo a dupl do pedálů.

Jezdil rychle a ještě rychleji... Až nakonec v té rychlosti nevybral zatáčku. Bum, Kulík naboural a rozplácl se na zemi. Přitom narazil do Karolínky, která se rozplácla hned vedle.

„Au, au, to bolí!“ vzlykala Karolínka a hladila si odřené koleno.

„Mňau, ty jsi ale koumák,“ ušklíbla se kočka, která to celé pozorovala ze stromu. „Takhle se s Karolínkou neskamarádíš. Vždyť ses jí ani nezeptal, jestli si s tebou chce hrát.“

Hru si spolu zahrajeme,
písmenko K předvedeme.
Ruku vzhůru a krok vpřed,
písmenko K máme teď!

Kulík se zastyděl. Pomohl Karolínce ze země a hezky se jí omluvil: „Karolínko, promiň, moc mě to mrzí. Chtěla by sis se mnou hrát?“

„Já ti tedy odpouštím, když ses tak hezky omluvil,“ povídá Karolínka. „Ježdění na kole mě moc nebaví, ale mohli bychom si zahrát třeba Hádej, hádači. Já něco předvedu a ty budeš hádat, co to je. Dívej.“

Karolínka si klekla a dala ruce na zem. Pak se připlížila ke Kulíkovi a otřela se mu o nohu.

„Jé, to je kočka!“ zavolal Kulík. „Teď předvádím já.“

„Co bych tak mohl předvést?“ přemýšlel Kulík. „Udělám si malou rozcvičku a třeba mě něco napadne. Nejdřív si protáhnu nohy a ruce.“

Kulík udělal krok dopředu. Pak před sebe natáhnul ruce a začal je pomalu zvedat. Vtom ho Karolínka zastavila: „Jé, že ty předvádíš písmenko K? Na to začíná moje jméno!“

„A to moje taky!“ zaradoval se Kulík.

„Kulík a Karolínka, to zní hezky,“ usmála se Karolínka.

„Zní to přímo krásně,“ souhlasil Kulík.

A tak si Kulík s Karolínkou hráli až do večera. Večer už z nich byli ti nejlepší kamarádi.

Písmeno K

Písmenková pohádka K

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKU (čtenářské strategie)
- KKK (porozumění, vyjadřování, sdílení)
- KRP (tvořivost)

CÍLE HODINY

- Ž se seznámí s tiskacím tvarem písmene K.
- Ž vyvozuje informace na základě obrázků.
- Ž prokáže porozumění příběhu (odpovídá na otázky k příběhu).

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- obrázky k pohádce (U balíček)
- pohádka k písmenku K (případně nahrávka pohádky v el. učebnici)
- emotikony/smajlíci (Ž balíček)
- kousek vlny (lze nahradit pastelkami)
- mazací tabulka (Ž balíček)
- skládací abeceda (U balíček)

Všechno lítá, co na K začíná (1.–3. min)

Forma: v kruhu

Průběh: U: *Budu říkat slova, která začínají i nezačínají na písmenko K. Létat (naznačovat rukama) budeme jen u slov, která na K začínají.* Např. kočka, miska, papoušek, Karolínka, klubičko, provázek, kolo...

E

Práce s kartičkami k příběhu (4.–12. min)

Pomůcky: obrázky k pohádce, pohádka K

Forma: ve skupině

Průběh: Ž si prohlédnou obrázky k příběhu. U se ptá: *Co vidíte na obrázcích? Co se tam asi děje? Jak budou obrázky za sebou?*

Ž se pokusí najít první obrázek k příběhu.

U čte část pohádky do věty: *„Konečně budu mít kamarádka. Musím jí ukázat, jaký jsem pašák,” pomyslel si.*

Ž se ve dvojici poradí a zkusí odhadnout, jak bude příběh pokračovat. Za první obrázek položí druhý obrázek.

U čte další část pohádky do věty: *„To se dělá tak, že...”*

Ž se ve dvojici poradí a zkusí odhadnout, jak bude příběh pokračovat. Za druhý obrázek položí třetí obrázek. U čte další část pohádky do věty: *„Je to kočka!” zavolal Kulík.*

„Ted’ předvádím já.” Ž se ve dvojici poradí a zkusí odhadnout, jak bude příběh pokračovat. Za třetí obrázek položí poslední obrázek. U se ptá Ž: *Co by mohl předvést Kulík? Jaký máte nápad?*

U dočte pohádku.

TIP U může zařadit průběžně otázky vedoucí k porozumění děje (např. *Proč byl Kulík smutný? Co se stalo, když Kulík jezdil na kole? Jak se skřítek omluvil?*).

Pantomima

(13.–29. min)

Forma: ve skupině

Průběh: U si společně se Ž znovu projde obrázky k pohádce. U každého obrázku si řeknou a předvedou, jak by část pohádky šla ztvárnit beze slov – pantomimou. U upozorní, že se zaměří na neverbální komunikaci (mimika, gesta, pohyb).

Ž se rozdělí do čtyřech skupin. Každá skupinka si připraví předvedení jedné scény – jednoho obrázku z pohádky. Prezentace před třídou. Ostatní hádají, kterou část skupinka předváděla.

Písmenko K

(30.–35. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: vlna/pastelky

Průběh: Ž vytvoří písmenko K z kousku vlny nebo z pastelek. Mohou zkusit vytvořit K ze svého těla jako Kulík.

Vymýšlejí slova

(36.–40. min)

Forma: v kruhu

Pomůcky: skládací abeceda

Průběh: U: *Vaším úkolem je vymyslet co nejvíce slov, která začínají na hlásku K. Slova složte ze skládací abecedy.*

Reflexe

(41.–45. min)

Forma: v kruhu

Průběh: *Jak se Kulík cítil, když byl sám? Jak se cítíme my, když nemáme kamaráda?*

Co udělal Kulík špatně a jak to napravil?

Jak se my omlouváme, když někoho omylem zraníme nebo mu ublížíme?

Kterou hru byste Kulíkovi a Karolínce doporučili?

VV:

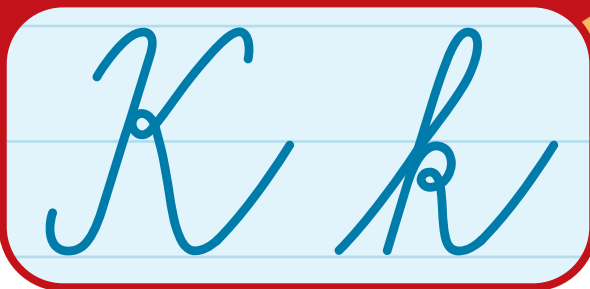
Ž mohou nakreslit vlastní ilustraci k pohádce, vytvořit skřítku Kulíka z papíru, látek nebo přírodnin.

R

U

Hru si spolu zahrajeme,
písmenko K předvedeme.
Ruku vzhůru a krok vpřed,
písmenko K máme teď!

1. Čti. Co mají společného obrázky?

U pole se pase a . Létá tu . Je tu i .

2. Čti. Co je správně? Podtrhni.

má vosy
sůl
les

zametá zem
mapu
pole

zalévá eso
domy
tulipány

nosí sele
sító
korunu

3. Škrtni všechna K, k. Přečti slovo.

~~k~~ N ~~k~~ ~~K~~ O ~~k~~ ~~K~~ T ~~k~~ ~~k~~ A

4. Obtahuj a piš K.

Písmeno K

Čtyři podoby písmene K

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKU (čtenářské strategie)
- KKK (porozumění, vyjadřování, sdílení)
- KRP (řešení problému)

CÍLE HODINY

- Ž rozliší čtyři podoby písmene K.
- Ž určí pozici písmene ve slovech.
- Ž rozšiřuje logické řady.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- plakát K (U balíček)
- míč (vršky od nápojů)
- párátko
- karty s obrázky (U balíček)
- skládací abeceda (U balíček)

Třídíme karty

(1.–5. min)

E

Forma: v kruhu

Pomůcky: karty s obrázky

Průběh: U dá do kruhu obrázky slov, z nichž některé začínají na hlásku K. Ž společně třídí obrázky (*Která slova (ne)začínají na K?*)

Diferenciace↑: Ž hledají obrázky slov, která končí na hlásku K (mají K uprostřed).

Demonstrační plakát

(6.–15. min)

Forma: v lavici a pohyb po třídě

Pomůcky: plakát K

Průběh: U upozorní na podoby písmene K. Zeptá se, zda všechny grafémy sedí na lince, nebo zasahují pod linku. Ž popisují, co vidí na demonstračním plakátu. Slova, která začínají nebo obsahují K, vytleskají/rozhláskují.

Grafická podoba všech 4 tvarů písmen + básnička:

U upozorní Ž na horní lištu, kde jsou všechny 4 tvary písmene K. Společně se třídou přečte U všechny grafémy. Následně U básničku přečte (Ž opakují, dále opakují s pohybem):

Hru si spolu zahrajeme, (Ž vyskakuje na místě.)

písmenko K předvedeme. (Ž tleskají.)

Ruku vzhůru a krok vpřed, (Ž předvedou písmenko dle písmenkové pohádky.)

písmenko K máme teď! (Ž tesknou a pokloní se.)

Ž v básničce kroužkují malé k, velké K.

Cvičení 1

(16.–22. min)

U

Forma: v lavici

Průběh:

Přečtěte si ve dvojici, co se tu píše. Pak přemýšlejte.

Co mají společného obrázky?

Ž ve dvojicích přečtou věty a určí, co mají obrázky společného (začínají na hlásku K). Akceptujeme i další logická řešení.

Diferenciace↑: Ž rozvíjí příběh, přičemž se snaží zapojovat další slova na hlásku K. (*Co by ještě mohlo být u pole?*)

TIP

Logické řady: U řekne dvě logické řady a zeptá se, co mají slova společného. (triko, sukně, kravata, ponožky = oblečení, lego, panenka, autíčko, stavebnice = hračky)
Ž ve dvojicích vymýšlejí svoji „logickou“ řadu, kterou představí ostatním.

Které další slovo byste mohli doplnit do řad?

Cvičení 2

(23.–29. min)

Forma: práce ve dvojicích

Pomůcky: párátko

Průběh:

Čti slova a prohlédni si obrázky. U každého obrázku máš na výběr ze tří možností. Podtrhni, co se k obrázku hodí.

Ž pracují ve dvojicích. „Podtrhnou“ nejprve párátkem či pastelkou. Po společné kontrole předpřipravené práce si Ž podtrhnou správná slova pastelkou. U se ptá: *Co mají společného obrázky?* (začínají na k) Akceptována jsou všechna logická řešení.

Cvičení 3

(30.–34. min)

Forma: v lavici

Průběh:

Škrtni všechny podoby K. Přečti slovo, které zbylo po vyškrtání písmen.

Ž škrtnou všechna písmena K a přečtou slovo (NOTA).

Cvičení 4

(35.–40. min)

Forma: v lavici

Průběh:

Obtahuj a piš K.

Diferenciace↓: Ž, kteří mají potíže s osvojením tvaru, si napíší několikrát / nebo obtáhnou písmeno K na mazací tabulku.

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: v kruhu

Pomůcky: skládací abeceda

Průběh: Ž ze skládací abecedy skládají slova ze cvičení 2.

Slova si vzájemně zadávají a kontrolují.

Písmenko K

Čteme slabiky, slova a věty

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKK (porozumění, vyjadřování, sdílení)
- KRP (řešení problému)

CÍLE HODINY

- Ž rozliší slabiky s K.
- Ž čte s porozuměním slova a krátké věty.
- Ž rozpozná slova s hláskou K.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- mazací tabulka (Ž balíček)

Vymysli slovo

(1.–5. min)

E

Forma: v lavici

Průběh: U na tabuli napíše slabiky s písmenem K (ka, ke, ku, ky, ko, ká, ké, ký, kó, ků). Ž společně přečtou slabiky, potom na slabiky vymýšlejí slova. Např. KO – kout, KY – kytara. Slova mohou kreslit na tabulku.

Diferenciace↓: Ž, kteří znají více písmenek, mohou slova psát.

Cvičení 1

(6.–12. min)

U

Forma: v lavici, práce ve dvojicích

Průběh:

Ela a Teo drží dvě tabule. Na jedné tabuli jsou slabiky a na druhé na tebe čeká detektivní luštění. Nejdřív čti slabiky na první tabuli. Pak vylušti slova na druhé tabulce.

Ž čtou slabiky v tabulce. Vzájemně si zadávají úkoly: *Najdi slabiku KA, KŮ, najdi dlouhou slabiku...* (U nejdříve předvede.)

Diferenciace↑: Ž vyluští slova na druhé tabuli. Ž píšou/ kreslí k vybrané slabice na mazací tabulku nebo papír slovo, které obsahuje danou slabiku (např. ko – kobyly, ky – kytara).

Diferenciace↓: U předvede zadávání a ukazování slabik. Vyzkouší se Ž.

Cvičení 2

(13.–25. min)

Forma: v lavici (práce ve dvojici)

Průběh:

Přečti slova ve sloupečcích. Po přečtení si můžeš vybarvit obrázek, který je nahoře ve sloupečku. Ve třetím sloupečku si zakroužkuj první písmenka ve slovech. Písmenka dopiš do věty, větu přečti.

Ž čtou slova ve sloupečcích. Pro snadnější orientaci jsou sloupečky označeny obličejí našich kamarádů a poslední – nejtěžší – sloupeček je označený moudrou sovou. Ve třetím sloupečku si Ž zakroužkují první písmena ve slovech ve třetím sloupci. Písmena dopíšou do věty.

Diferenciace↑: Ž si vymýšlejí vlastní větu se slovy z tabulky.

Diferenciace↓: U pomůže Ž určit třetí sloupec. (*Kde jsou sloupce a kde řady? Spočítáme si to: toto je první, toto druhý sloupec...*).

Písmenko nás probudí

(26.–31. min)

Forma: v kruhu / v lavici

Průběh: Ž poslouchají slovo, které U říká. Pokud slovo obsahuje písmeno K (nemusí na něj začínat), Ž vyskočí a opět si sednou. Pokud slovo písmeno K neobsahuje, zůstávají sedět.

Cvičení 3

(32.–40. min)

Forma: v lavici (práce ve dvojici)

Průběh:

Přečti si nahlas nebo potichu otázky.

Přemýšlej, zda je odpověď ANO, nebo NE.

Označ správnou odpověď.

Ž si ve dvojici přečtou otázky a zakroužkují ANO/NE.

Diferenciace↑: Ž mohou vymyslet další otázky.

Diferenciace↓: U přečte otázky se Ž. Přemýšlí nahlas (*Jak vypadá kos? Myslíš, že má loket?*)

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: reflexe na mazací tabulku

Pomůcky: mazací tabulka

Průběh: Ž na mazací tabulku napíše, kam jede Pepík.

Ž ukazují palec: nahoru, dolů, v neutrální poloze.

Přečetl jsem všechna slova. Vyluštil jsem slovo do věty.

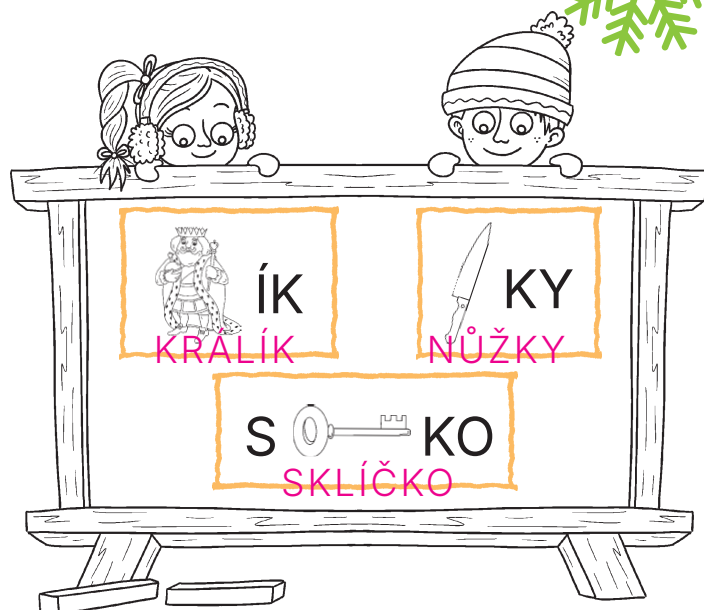
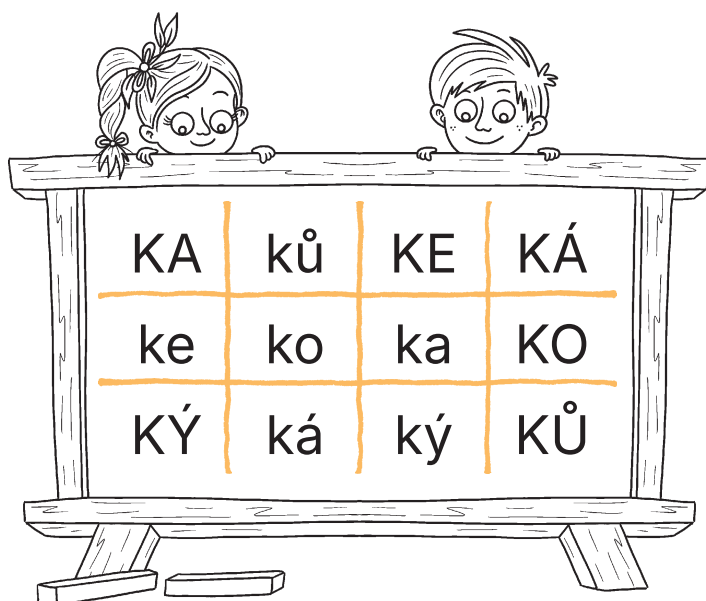
Na tuto hodinu navážeme:

Deník písmen a slabik K

Písanka U, Y

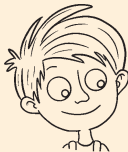
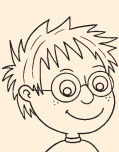

1. Čti. Vylušti slova.

2. Čti. Dopiš větu. Použij první písmena slov ze třetího sloupce.

PEPÍK JEDE KE KINU.

				
káva	kov	KUKÁ	ke Kamile	kupuje
Kája	kus	INA	ke Kolínu	lakuje
veka	kos	NANUK	ke kinu	zakuká
deka	mák	UKOVE	ke Kájovi	nekuká

3. Čti. Zakroužkuj ANO, nebo NE.

Má kos loket?

ANO

NE

Kupuje se sůl?

ANO

NE

Mele se mák?

ANO

NE

Má dům komín?

ANO

NE

Písanka

Píšeme velké *U, Y* a rozvíjíme čtenářské dovednosti

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (sebehodnocení, smysluplnost učení)
- K KU (strategie učení)

CÍLE HODINY

- Ž uvolňuje ruku a připraví ruku na psaní.
- Ž píše velké psací Y, U.
- Ž upevňuje čtenářské dovednosti.
- Ž hodnotí vlastní práci a navrhuje vylepšení.

POMŮCKY

- písanka
- uvolňovací (grafomotorické) cviky A3 (dle potřeby)
- plakáty P, R (U balíček)
- mazací tabulka (Ž balíček)
- U vybere dle potřeby: čtecí karta 14 / úryvek z knihy / obrázky k pohádce Y či U (U balíček) / skládací abeceda (U balíček)

Hádanky

(1.–4. min)

E

Forma: v lavici, ve dvojici

Průběh: U řekne hádanky:

1. Najdeš ho ve slově ryba a taky ve slově chyba. Není měkké, ale tvrdé, které písmenko to bude? (Y)

2. V trubce je krátce, dlouze v údolí.

Kdo neví, ať řekne si, čím začíná úterý? (U)

Ž poslouchají v kruhu, kdo zná řešení hádanky, ten písmenko napíše na mazací tabulku nebo prstem do vzduchu. U může básničky doprovodit psaním písmene.

Demonstrační plakát

(5.–8. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: plakát k písmenku Y, U

Průběh: U připomene čtyři grafémy písmene Y, U na plakátu. Ž si velké tiskací písmeno napíše ve vzduchu prstem.

Prsty se zdraví

(9.–14. min)

Forma: v kruhu

Pomůcky: uvolňovací (grafomotorické) cviky A3 (dle potřeby)

Průběh: Koneček palce jedné ruky se postupně dotýká konečků všech prstů druhé ruky = všechny prsty palec postupně pozdraví, pak se ruce prostřídají.

Diferenciace: Ž, kteří potřebují uvolnit ruku, pracují s uvolňovacími cviky A3.

Řada písmen

(15.–20. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: mazací tabulka

Průběh: Ž na mazací tabulku zapisují rytmicky se opakující řadu z velkých psacích písmen U a Y podle vlastního výběru. Například: Y, U, Y, U, Y, U. Cílem je vnímat rytmus, upevnit tvar písmen a procvičit jejich psaní.

Píšeme

(21.–29. min)

U

Forma: v lavici

Pomůcky: písanka, mazací tabulka

Průběh: Ž otevře písanku na straně psací Y, U. U napíše na tabuli velké psací U: *Písmenko U pořád něco objevovalo a u toho obdivně volalo: úúúúúú a ýýýýýýýý. Jednou slyšelo divné zvuky ozývající se ve sklepě pod linkou, strčilo tam hlavu a co to? Jak usilovně volalo ýýýýýýýý, já vidím mýýýýýýýýš, stalo se z něj písmenko velké tvrdé Y. (U demonstruje na tabuli.)*

Básnička U: Začínáme pod horní linkou:

Nejdřív kopec, pak d'olíček. (složený zátrh začínající pod linkou se zúžením) Po lince se vrátím, ocásek si zkrátím. (dokončení písmene)

Básnička Y: Začínáme pod horní linkou:

Nejdřív kopec, pak d'olíček. (složený zátrh začínající pod linkou se zúžením) Po lince se vrátíme, pak do sklepa frčíme. Klička vlevo, ocásek vpravo, ypsilon už máme, bravo! (dokončení písmene)

Nejprve zkusíme s básničkou ve vzduchu, na tabulce.

Důraz klást na: Správný sklon písmene, zúžení zátrhu by mělo být všude stejné.

Omlouváme se za chyby v písance, dva poslední řádky U vody a U domu zvládnou Ž napsat až po následující lekci psaní d. Děkujeme za pochopení.

Návazné aktivity

(30.–40. min)

Forma: v lavici, individuálně / ve dvojici / ve skupině

Pomůcky: čtecí karta 14 / obrázky k pohádce Y či U / úryvek z knihy

Průběh: U vybere dle potřeb Ž jednu z následujících pomůcek: čtecí karta 14 / úryvek z libovolné knihy (do výběru zapojíme Ž nebo U předčítá ze své oblíbené knihy). Po přečtení úryvku U klade otázky, např. *Která část příběhu se vám nejvíce líbila a proč? Připomíná vám příběh něco (co jste zažili, četli...)? Co byste poradili/vzkázali (některému z hrdinů)?* / práce s obrázky k pohádce Y či U (skládací abecedou): Ž vyberou jeden obrázek, skládají či píší slova/věty podle toho, co na obrázku vidí (např. veverka).

Reflexe

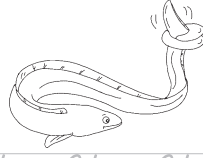
(41.–45. min)

R

Forma: v kruhu

Průběh: Ž si vzájemně ukazují, co napsali do písanek. Ukazují, co se jim povedlo a co by chtěli vylepšit. Ž vezmou zelenou pastelku a zakroužkují nejhezčí písmenko, které se jim povedlo.

U U u u u u u u

U U U U U U U U

U i

U lesa.

U domu.

U vody.

Docvič:

Y Y y y Y y

Y Y Y Y Y Y Y Y

Y i

Yveta

Yvona

Yes!

Docvič:

Hravé čtení

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (strategie učení)
- KKK (porozumění)
- KRP (řešení problému)

CÍLE HODINY

- Ž píše slova s písmenem K.
- Ž čte slabiky a slova s porozuměním.
- Ž skládá slova z písmen.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- karty s obrázky (U balíček)
- mazací tabulky (Ž balíček)
- skládací abeceda (U balíček)

Poznáš slovo?

(1.–6. min)

E

Forma: v lavici, na koberci

Pomůcky: mazací tabulka

Průběh: U si připraví několik slov, která obsahují písmeno K. (Např. kolo, koza, víko, kope...). U hláskuje slovo. Ž zapíše slovo na tabulku. Na pokyn zvedají tabulku nad hlavu, U řekne Ž celé slovo. U se nakonec zeptá, co mají všechna slova společného – obsahují písmeno K.

Varianta: Ž se hlásí a říká slovo. Vybraní Ž se pokusí vyhláskovat slovo pro spolužáky.

Cvičení 1

(7.–13. min)

U

Forma: v lavici, samostatně / ve dvojicích

Průběh:

Přečti slova a doplň vhodné slovo do věty.

Ž si přečtou věty ve cvičení a doplňují do nich vhodná slova z nabídky.

Diferenciace↑: Ž vymyslí další větu.

Diferenciace↓: První cvičení udělá U se Ž (ukazuje a přemýšlí nahlas). Tady je obrázek paní, vidím, že myje vázu. Správné slovo tedy bude myje (Paní myje vázu). To dává ve větě smysl.

Cvičení 2

(14.–24. min)

Forma: v lavici

Průběh:

Prohlédni si podkolenky. Jsou na nich věty, ale slova jsou napsaná dohromady, chybí mezi nimi mezery. Rozděl slova tužkou.

Ž pracují s dlouhými podkolenkami slov, která jsou napsaná bez mezer. Jejich úkolem je slova správně oddělit a přepsat je na linku.

Diferenciace↑: Ž mohou sami vytvořit vlastní větu z vybraných slov v prvním cvičení.

Diferenciace↓: U přečte větu v první podkolence se Ž. Ukáže si s nimi, jak oddělit první slova.

Najdi slovo

(25.–32. min)

Forma: ve skupině

Pomůcky: skládací abeceda

Průběh: U: Najděte si písmena: A, E, I, O, U, M, L, S, T, P, J, N, K. Z písmen tvořte slova a zapisujte je na tabulku. Můžete použít čárky nad písmeny. Písmena se mohou opakovat. Po 5 minutách STOP a U zapisuje slova na tabuli, Ž diktují. Např. máma, malá, sele, tele, teta...

Cvičení 3

(33.–39. min)

Forma: v lavici

Průběh:

Spoj stejně znějící slova k sobě.

Ž spojí dvojice slov.

Diferenciace↑: Ž si vymyslí ke slovům věty.

Diferenciace↓: Ž spojí jen první dvojici. Spojování s psací podobou je obtížnější.

Reflexe

(40.–45. min)

R

Forma: v lavici

Průběh: Ž na mazací tabulku napíše alespoň jedno slovo ze cvičení 1.

Ž nakreslí na tabulku smajlíka podle toho, jak se jim dnes práce dařila.

Doplň/a jsem do vět vhodná slova. Složil/a jsem alespoň 3 slova.

Omlouváme se za zatoulaný list. Následující s. 28 využijete v písmkové lekci u písmen P, R. Děkujeme za pochopení.

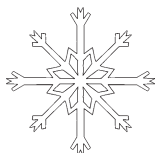
1. Čti. Které slovo se hodí do věty? Vyber a napiš.

MÁMA

MYJE

VÁZU.

myje
nemyje

PADÁ

padá
vypadá
opadá

TÁTA

KOPE

JÁMU.

kope
zakope
nekope

ELA

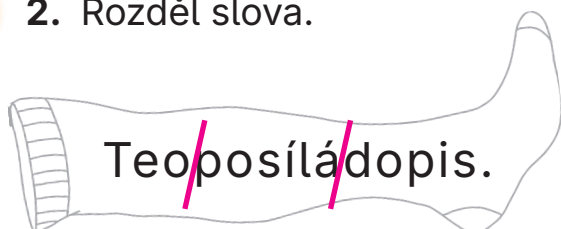
DÁVÁ

DO VÁZY TULIPÁN.

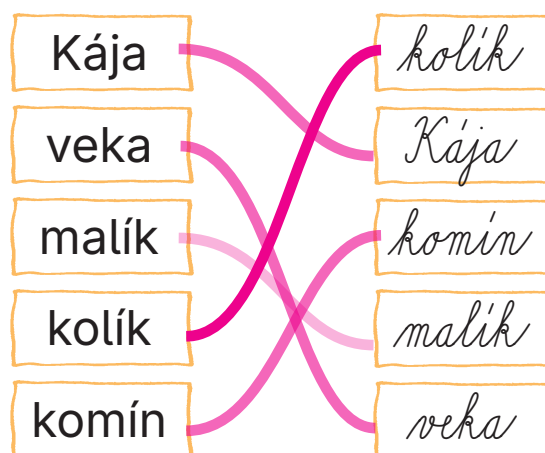
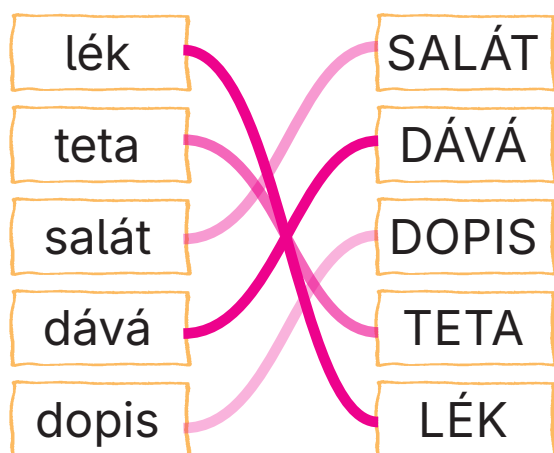
dává
podává
dodává

2. Rozděľ slova.

3. Čti. Spoj stejně znějící slova.

Babička v sukni

Radek měl moc rád svoji babičku a babička měla moc ráda Radka. Ti dva si spolu skvěle rozuměli. Oba milovali dobrodružství a oba moc rádi jezdili na výlety. Pokaždé si přitom užili spoustu legrace.

Jednou si tatínek sedl s Radkem ke stolu, aby s ním probral důležitou věc.

„Babička bude mít brzy narozeniny. Měli bychom vymyslet nějaký dárek,“ povídá.

„Co kdybychom jí koupili nějakou hezkou sukni?“ navrhnul Radek. „Ale měla by to být sukně, ve které se dobře chodí. Víš přece, že babička chodí moc ráda.“

Babička ta naše milá
písmenko R vykouznila.
Sukni pod krk uvázala,
velký krok v ní udělala!

Druhý den se Radek s tatínkem vypravili na nákup. Prošli několik obchodů, až konečně našli, co hledali. Pořádně širokou a dlouhou růžovou sukni.

„Tu bereme. Je krásná,“ radoval se Radek.

Doma Radek sukni pěkně zabalil a převázal růžovou mašlí.

Za pár dní se konala narozeninová oslava. Babička dostala spoustu krásných dárků. Největší radost ale měla z růžové sukně. Hned si ji musela vyzkoušet.

„Panečku, ta sukně je ale dlouhá,“ zasmála se babička při pohledu do zrcadla. „Mohla bych ji klidně nosit jako šaty.“

Babička byla pro každou legraci. Uvázala si sukni pod krkem, až jí z ní čouhala jenom hlava.

„Hehe,“ smál se Radek, „teď ještě vyzkoušej, jak se ti v ní bude chodit.“

Babička se pěkně narovnala a udělala pořádně dlouhý krok. Sukně jí v tom vůbec nepřekážela. Natáhla se stejně daleko jako babiččina noha!

„Babi, ty teď v té sukni vypadáš jako písmenko R,“ smál se Radek.

„Je to zkrátka růžová sukně od Radka,“ radovala se babička. „Až si ji zkrátím, hned spolu někam vyrazíme. V té se to bude chodit.“

Písmeno R

Písmenková pohádka R

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKU (čtenářské strategie)
- KKK (porozumění, vyjadřování, sdílení)
- KRP (tvořivost)

CÍLE HODINY

- Ž pozná písmeno R v tiskací podobě.
- Ž rozvíjí fonemický sluch – určuje hlásku R ve slově.
- Ž shrnuje příběh a odpovídá na otázky k textu.
- Ž dramaturguje scénku z příběhu.

POMŮCKY

- obrázky k pohádce (U balíček)
- pohádka k písmenku R (případně nahrávka pohádky v el. učebnici)
- mazací tabulka (Ž balíček)
- emotikony/smajlíci (Ž balíček)
- (volitelně) klobouk nebo čepice – pro horké křeslo
- (volitelně) růžová látka / sukně pro dramatizaci

Úvod – poslouchej!

(1.–5. min)

E

Forma: pohybová aktivita – po třídě

Průběh: U ukáže na tabuli tiskací R, r a připomene: „Dnes budeme poznávat nové písmenko – rrrrr jako Radek!“ U říká slova (např. rybník, stůl, Radek, dort, jablko, růžová, sukníčka...). Pokud slyšíš hlásku R, dřepni. Pokud ji neslyšíš, zůstaň stát. Mezi slovy chodíš po třídě.

Diferenciace ↓: Ž mohou vymýšlet další slova s R pro spolužáky.

Práce s příběhem – ověření porozumění

(6.–20. min)

U

Forma: práce ve dvojicích

Pomůcky: pohádka R

Průběh: U převypráví příběh pomocí obrázků (nebo pustí audionahrávku). Ž si pak ve dvojici sestaví příběh podle obrázků.

Otázky se smajlíky:

Jeli Radek s babičkou na výlet k rybníku? ANO/NE

Je babička líná? ANO/NE

Měla babička rovná záda? ANO/NE

Koupili Radek a tatínek zelenou sukní? ANO/NE

Vybral Radek dobrý dárek? ANO/NE (Ž zdůvodňují.)

Otevřené otázky (U vybere):

Proč chtěli Radek a tatínek koupit širokou sukní? Proč si babička mohla sukní obléct jako šaty? Jak víme, že babička měla ze sukně opravdu radost? Jak bys popsal/a babičku? Jaká je?

Diferenciace ↑: Ž tvoří vlastní otázky pro spolužáky.

Dramatická aktivita – horké křeslo

(21.–26. min)

Forma: v kruhu, horké křeslo

Průběh: Jeden Ž (nebo U) je babička, sedí v „horkém křesle“.

Ž kladou otázky, např. Proč jsi chtěla sukní? Kde jsi byla na výletě? Co děláš ráda?

U napovídá začátky otázek.

Dramatizace

(27.–40. min)

Forma: dramatizace ve skupinách

Průběh: Dramatizujeme scénku U dortu se sukni:

Rozdělení do skupin (3–4 žáci): Každá skupina si vylosuje nebo vybere role: Radek, babička, tatínek, volitelně vypravěč (může číst začátek nebo uvádět scénku).

Krátké připomenutí scény: U připomene, co se děje – babička dostane růžovou sukní, která je tak dlouhá, že si ji uváže pod krkem, zasměje se, udělá velký krok a tančí s Radkem kolem stolu.

Příprava a dramatizace: Skupiny si samy krátce nacvičí svou scénku (U chodí mezi nimi a pomáhá). Mohou si vymyslet i vlastní věty, důležitá je nálada – radost, smích, legrace.

Představení scénky: Každá skupina krátce zahraje svou verzi scény „U dortu se sukni“. Může se hrát přímo u tabule nebo v kruhu.

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: v kruhu

Pomůcky: mazací tabulka

Průběh: Napiš písmenko, o kterém byla pohádka. Ve kterém slově (nebo jménu) jsme nejčastěji slyšeli písmenko R?

Reflexe pohádky:

Co by Radek mohl babičce dát příště? Proč právě to?

Umiš si představit, co dalšího by mohli společně podniknout?

Rr

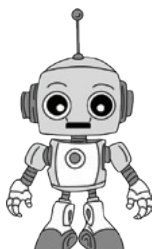
Babička ta naše milá
písmenko R vykouzila.
Sukni pod krk uvázala,
velký krok v ní udělala!

1. Skládej věty. Čti. Pojmenuj obrázky. Kde ve slovech slyšíš **R**?

loví
nese
sleduje

vysává
seká
umývá

2. Škrtni všechna **R**, **r**. Přečti slovo. Zakroužkuj správný obrázek.

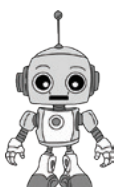
~~R~~ K ~~R~~ ~~X~~ ~~X~~ ~~X~~ O ~~R~~ ~~R~~ L ~~R~~ O

~~R~~ k ~~r~~ o ~~r~~ ~~R~~ r ~~r~~ e ~~R~~ l

3. Obtáhni správně napsaná **R**.

R **R** Я Я **R** Я **R**

Písmeno R

Čtyři podoby R

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKK (porozumění, vyjadřování, aktivní naslouchání)
- KKU (strategie učení)

CÍLE HODINY

- Ž rozliší čtyři tvary písmena R.
- Ž skládá věty z obrázků a slov.
- Ž rozliší slova s hláskou R.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- plakát R (U balíček)

Druhy ryb

(1.–4. min)

E

Forma: v kruhu

Průběh: U říká neúplná slova, Ž před tato slova přidávají písmeno R a tvoří tak druhy ryb.

Příklad: akr → kapr, lotice → plotice

TIP Je ve třídě Ž, jehož jméno začíná na hlásku R? Znáte další jména na hlásku R?

Demonstrační plakát a horní lišta učebnice

(5.–15. min)

Forma: v lavici, pohyb po třídě

Pomůcky: plakát R

Průběh: U upozorní na podoby písmene R. Ž popisují, co vidí na obrázku. Slova, která začínají nebo obsahují R, vytleskají/rozhláskují.

Zrakové postřehování: U beze slov ukazuje střídavě grafémy na plakátě. Když ukáže velké tiskací R, tak Ž stojí na špičkách, na malé tiskací r dřepnou. Na psací formy grafémů se otočí dokola kolem své osy.

TIP Pohybová hra: Ž chodí po třídě. U ukazuje a pojmenovává obrázky z plakátu. Když řekne slovo, které začíná na hlásku R, Ž se zastaví a řeknou hlásku R. Pokud U tleskne, Ž se opět rozhýbou a pokračují v chůzi. Příklad: U ukazuje obrázek „ryba“, říká: „ryba“ – Ž se zastaví a řeknou hlásku r. U pak tleskne a Ž se opět rozběhnou.

TIP Hádej, hádači: U vybere jedno slovo z plakátu. Napiše ho na tabuli tak, že místo každého písmena, které žáci neznají, napiše čárku. Ž hádají, které slovo učitel napsal. (Např. slovo ryba = RY_A = RYBA)

Grafická podoba všech 4 tvarů písmen + básnička

U upozorní Ž na horní lištu učebnice, kde jsou všechny 4 tvary písmene R. Společně se třídou přečte U všechny grafémy.

Následně U básničku přečte (Ž opakují, dále opakují s pohybem:

Babička ta naše milá, (Ž se pohladí po tváři.)

písmenko R vykouzila. (Ž naznačují pohyb kouzlení.)

Sukni pod krk uvázala, (Ž ukáží na krk.)

velký krok v ní udělala! (Ž udělají krok vpřed.)

Ž v básničce kroužkují malé r, velké R.

Cvičení 1

(16.–22. min)

U

Forma: práce ve dvojicích, v lavici

Průběh:

Pojmenuj obrázky. Kde ve slovech slyšíš hlásku R? Pak ze slov a obrázků skládej věty.

Ž nahlas ve dvojicích pojmenovávají obrázky a společně určují, kde v nich slyší R. Pak ve dvojicích skládají věty a čtou na střídačku.

TIP Co dalšího dělá rybář? Co dalšího může dělat robot?

Diferenciace ↑: Ž vymyslejí další slova na hlásku R a malují je na mazací tabulku.

Cvičení 2

(23.–32. min)

Forma: v lavici

Průběh:

Podívej se na všechna písmena a vyškrtej všechny podoby písmene R. Ze zbývajících písmen slož slovo. Zakroužkuj správný obrázek.

Ž mohou před aktivitou ve dvojici přečíst na střídačku všechna písmena v řádcích. Následně vyškrtnou všechny grafémy R a přečtou slova.

TIP Ruce (rozvoj sluchu): Ž stojí naproti sobě. U říká slova. Pokud slovo končí na R, Ž se vzájemně plácnou dlaněmi (tábor, metr, svetr, nábor, vor, humor, večer).

Cvičení 3

(33.–40. min)

Forma: v lavici

Průběh:

Robot Robert má důležitý úkol. Musí najít všechna správně napsaná písmenka R. Pomoz mu je najít. Až je najdeš, obtahní je, aby je Robert dobře viděl.

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: v lavici

Průběh: Jako propustku do další hodiny každý

Ž napíše na tabuli velké tiskací R.

Diferenciace ↑: Ž mohou napsat slovo s písmenem R (R v něm zakroužkovat).

TIP básnička: R je pro nás radost psát, stačí pod P nožku dát.

Na tuto hodinu navážeme:

Písanka ~

Písanka

Píšeme *Ů* a rozvíjíme čtenářské dovednosti

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (sebehodnocení, smysluplnost učení)
- K KU (strategie učení)

CÍLE HODINY

- Ž uvolňuje ruku a připraví ruku na psaní.
- Ž píše malé psací *r*.
- Ž upevňuje čtenářské dovednosti.
- Ž hodnotí vlastní práci a navrhuje vylepšení.

POMŮCKY

- písanka
- uvolňovací (grafomotorické) cviky A3 (dle potřeby)
- plakát R (U balíček)
- mazací tabulka (Ž balíček)
- U vybere dle potřeby: čtecí karta 15 / práce s básní Princezna Vilemína

Hádanka

(1.–4. min)

E

Forma: v lavici

Průběh: U řekne hádanku: *Mně je velká radost psát, stačí pod P nožku dát. Jsem písmenko, které drčí, najdeš mě ve slově „vrčí“.*

Ž poslouchají v kruhu, kdo zná řešení hádanky, ten písmeno napíše na mazací tabulku nebo prstem do vzduchu.

Diferenciace ↓: U básničku doprovodí psaním písmene.

TIP Ž zkusí písmeno R vytvarovat z provázku.

Demonstrační plakát

(5.–8. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: plakát R

Průběh: U připomene čtyři grafémy písmene R na plakátu. Ž si velké tiskací písmeno napíše ve vzduchu prstem.

Uvolňujeme ruku

(9.–14. min)

Forma: v lavici / v kruhu

Pomůcky: uvolňovací (grafomotorické) cviky A3 (dle potřeby)

Průběh: Ž píše písmeno prstem do dlaně. Pak v kruhu píše písmena na záda spolužákovi – nejdřív pravou, potom levou rukou.

Diferenciace ↓: Ž, kteří potřebují uvolnit ruku, pracují s uvolňovacími cviky A3.

Opakujeme

(15.–20. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: mazací tabulka

Průběh: Ž píše na tabulku všechna naučená písmena, na která si vzpomenu. Nejpovedenější zakroužkují.

Píšeme R

(21.–29. min)

U

Forma: v lavici

Pomůcky: písanka, mazací tabulka

Průběh: Ž otevře písanku na straně psací *r*. U napíše na tabuli malé psací *r*.

U napíše na tabuli malé psací *u*. *Jednou se písmenko u nechtělo dotýkat linky, řeklo si, že bude takové krásně rozvláté. A podívejte, vzniklo nové písmenko r.* (Učitel obtahuje psací *u*, žlábek nedělá až u dolní linky a naznačí nové písmenko *r*.)

Básnička: Začínáme na dolní tučné lince:

K lince honem pospíchám, (nahoru k pomocné lince) vlnku u ní udělám. (horní část písmene) Jedu šupem, to se mám, ocásek si přidělám. (dokončíme písmeno)

Nejprve zkusíme s básničkou ve vzduchu, na tabulce.

Důraz klást na: při tahu tvořícím dolní čáru dbáme na správný sklon.

Návazné aktivity

(30.–40. min)

Forma: v lavici, ve dvojici

Pomůcky: čtecí karta 15

Průběh: U vybere dle potřeb Ž jednu z následujících pomůcek: čtecí karta 15 / básnička Ta princezna Vilemína: *Které znáš princezny? Které jsou tvé oblíbené? V čem se od nich liší princezna Vilemína / čím se podobá? Chtěli byste ji za kamarádku? Proč?*

Princezna Vilemína

Ta princezna Vilemína
byla vždycky hodně jiná
než ostatní princezny,
co o princích doma sní.

Vilemína cestovala,
taky skvěle fotbal hrála.
Zvládla hravě natotata
přitlouct hřebík, natřít vrata.

Když pak draka potkala,
vůbec se ho nebála.
Za uchem ho podržela,
„Pojď se projet,“ povídala.

Drak hned rázem pookřál.
A jak že to bylo dál?
Batůžek si zabalil,
na cestu se vypravili.

Po světě si lítali,
moc se přitom nasmáli.
A když měli dlouhou chvíli,
tak pár princů zachránili.

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: v kruhu

Průběh: Ž si vzájemně ukazují, co napsali do písanka. Ukazují, co se jim povedlo a co by chtěli vylepšit. Ž vezmou zelenou pastelku a zakroužkují nejhezčí písmenko, které se jim povedlo.

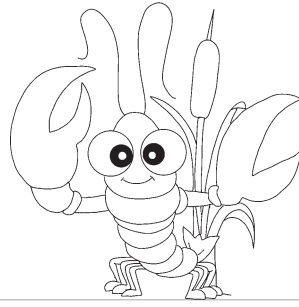
N

R

r

R

n

N N N N N N N N

N N

N N

ne na

no ny

Docvič:

Písmeno R

Čteme slabiky a slova R (Roláda a sýr)

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKK (porozumění, vyjadřování, sdílení)
- KRP (řešení problémů)

CÍLE HODINY

- Ž rozpozná tvary tiskacího r, R.
- Ž rozliší krátké a dlouhé slabiky na R.
- Ž čte s porozuměním slova a krátké věty.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- mazací tabulka (Ž balíček)
- skládací abeceda (U balíček)

Hádej, co to je!

(1.–6. min)

E

Forma: v kruhu

Průběh: U připraví slova obsahující písmeno R (např. ručník, ryba, rak, robot, roláda). Ž hádají slovo podle popisu U: „Je to zvíře, žije ve vodě, začíná na R.“ Když slovo uhádnou, pokusí se ho napsat/nakreslit na mazací tabulku.

Ž se nakonec ptáme: *Co mají všechna ta slova společného?* (Obsahují hlásku R.)

Diferenciace↑: Ž mohou vymyslet slovo/hádku pro spolužáky.

Diferenciace↓: U napoví první písmena ve slově nebo slovo hláskuje a pomáhá při psaní.

Cvičení 1

(7.–13. min)

U

Forma: v lavici, práce ve dvojici

Průběh:

Teo a Ela drží dvě tabule. Na jedné tabuli jsou slabiky a na druhé slova a obrázky. Nejdřív čti slabiky na první tabuli. Pak v druhé tabulce spoj slova se správným obrázkem.

Ž čtou slabiky v řádcích nebo ve sloupcích. U (nebo Ž sami sobě) zadávají úkoly: *Najdi RA, RÝ. Slovo radost začíná na jednu slabiku z tabulky, najdi ji...* (apod.). Ž spojí slova s obrázky.

Cvičení 2

(14.–21. min)

Forma: v lavici, práce ve dvojici

Průběh:

Přečti si slova ve sloupcích, můžeš si vybarvit obrázek našeho kamaráda, který je ve sloupečku. Pak hledej ve sloupcích slova, která uslyšíš.

Ž čtou slova ve sloupečcích. U zadává slova a Ž je hledají a kroužkují (příp. označují čísly: 1. kytara, 2. sekera, 3. pero).

Diferenciace↑: Ž vymýšlí další slova s písmenem R.

Diferenciace↓: U čte a obloučuje se Ž.

Vymysli slovo

(22.–29. min)

Forma: ve dvojici

Průběh: Ž ve dvojicích – jeden říká slabiku s písmenem R, druhý rychle vymýšlí slovo. Ž se střídají.

Cvičení 3

(30.–40. min)

Forma: v lavici

Průběh:

Přečti si příběh o kamarádech. Přečti si otázky a vybarvi správný obrázek.

Ž čtou věty. Ž čtou otázky, zakroužkují správnou možnost ANO/NE.

Diferenciace↑: Ž vymýšlí pokračování příběhu. Mohou i psát.

Diferenciace↓: U pomáhá se čtením, Ž si dělají obloučky pod slovy.

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: v kruhu

Pomůcky: mazací tabulka / skládací abeceda

Průběh: Ž napíše nebo poskládají slova, která dnes četli (a která si zapamatovali).

U se ptá: *Jak se ti dnes dařilo?* Palec nahoru – dolů – do strany.

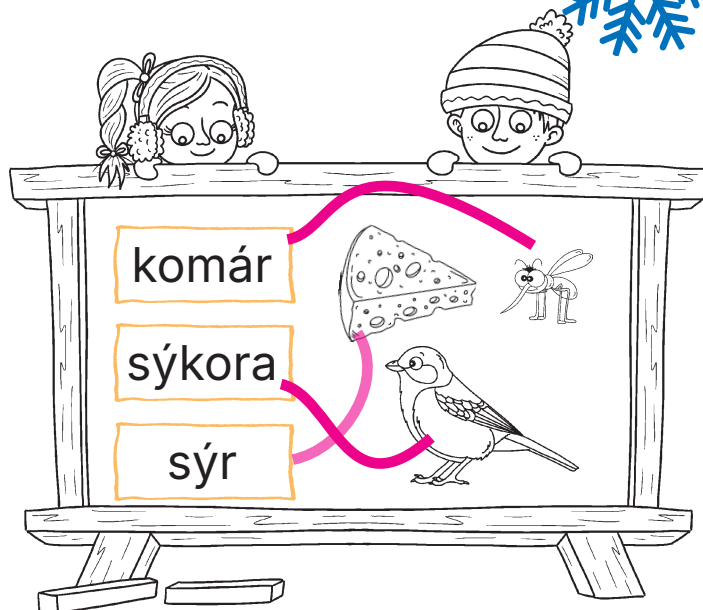
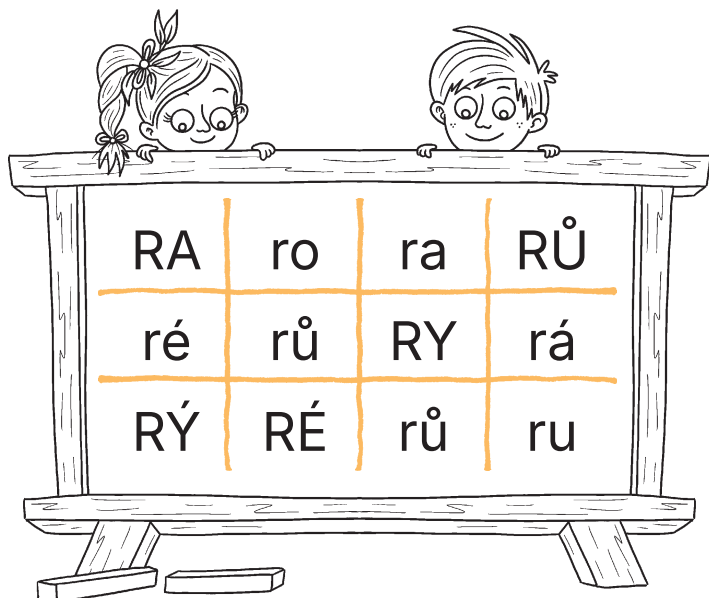
Na tuto hodinu navážeme:

Písanka *P, R*

Deník písmen a slabik R

1. Čti. Spoj slova s obrázky.

2. Čti.

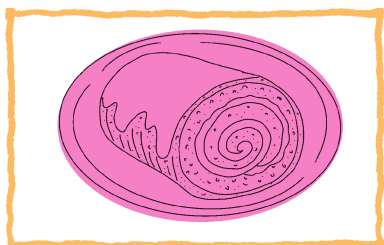
				
rosa	Míra	kytara	rok	<u>rýsoval</u>
ruka	Zora	raketa	rak	<u>korálek</u>
jaro	Rita	roleta	sýr	<u>papírek</u>
roky	Jára	korále	výr	<u>karamel</u>

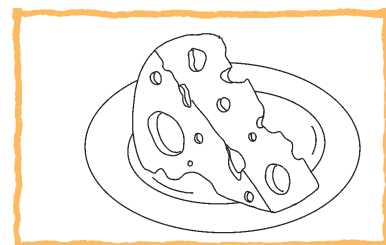
3. Čti. Vybarvi správnou odpověď.

ROLÁDA A SÝR

Zora je u Míry. Míra nese roládu a sýr. Zora jí roládu.
Míra jí sýr. Zora má ráda roládu. Míra má rád sýr.

Co jí Zora?

Písanka

Píšeme velké P R a rozvíjíme čtenářské dovednosti

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

- K KU (sebehodnocení, smysluplnost učení)
- K KU (strategie učení)

CÍLE HODINY:

- Ž uvolňuje ruku a připraví ruku na psaní.
- Ž píše velké psací P, R.
- Ž upevňuje čtenářské dovednosti.
- Ž hodnotí vlastní práci a navrhuje vylepšení.

POMŮCKY

- písanka
- uvolňovací (grafomotorické) cviky A3 (dle potřeby)
- plakáty P, R (U balíček)
- mazací tabulka (Ž balíček)

U vybere dle potřeby:

- čtecí karta 16 / hra Slož si větu (str. 28 v prac. uč.)

Hádanky

(1.-4. min)

E

Forma: v kruhu

Pomůcky: mazací tabulka (tip)

Průběh: U řekne hádanky: 1. Řekni slovo POPELÁŘ, dvakrát písmenko tam máš! (P)

2. Mně je zkrátka radost psát, stačí pod P nožku dát.

Jsem písmenko, které drčí, najdeš mě ve slově „vrčí“. (R)

Ž poslouchají v kruhu. Kdo zná řešení hádanky, ten písmenko napíše na mazací tabulku nebo prstem do vzduchu. U básničky může doprovodit psaním písmene.

TIP Ž pracují ve dvojicích, každý má tabulku, dle instrukcí U: Napište velké tiskací P a prohodte si tabulky. Z písmene P vytvořte přidáním jedné čárky písmeno velké tiskací R.

Demonstrační plakát

(5.-8. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: plakát k písmenku P, R

Průběh: U připomene čtyři grafémy písmene P, R na plakátu. Ž si velké tiskací písmeno napíše ve vzduchu prstem.

Píšeme na PC

(9.-14. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: uvolňovací (grafomotorické) cviky A3 (dle potřeby)

Průběh: Ž položí prsty na lavici tak, aby se dlaně nedotýkaly stolu. U: Představte si, že píšete na počítači.

Ž zvedají jednotlivé prsty, jako by psali na klávesnici.

Diferenciace: Ž, kteří potřebují uvolnit ruku, pracují s uvolňovacími cviky A3.

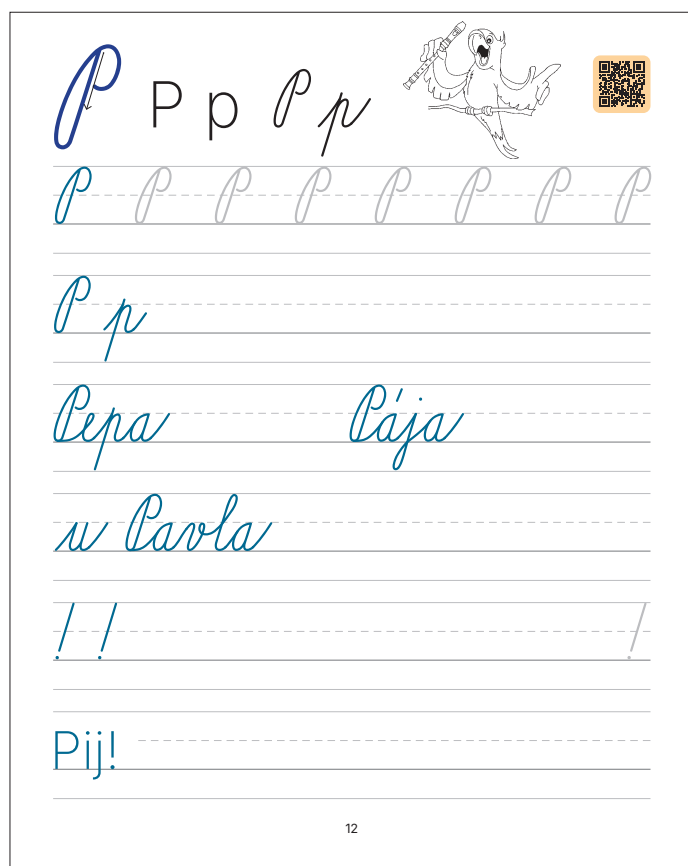
Řada písmen

(15.-20. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: mazací tabulka

Průběh: Ž na mazací tabulku zapisují rytmicky se opakující řadu z velkých psacích písmen P a R podle vlastního výběru. Například: P P R P P R. Cílem je vnímat rytmus, upevnit tvar písmen a procvičit jejich psaní.

Handwriting practice sheet for the letter P. It includes a cartoon parrot, a QR code, and various tracing and writing exercises for uppercase P and lowercase p.

Handwriting practice sheet for the letter R. It includes a cartoon fish, a QR code, and various tracing and writing exercises for uppercase R and lowercase r.

Píšeme

(21.–29. min)

U

Forma: v lavici

Pomůcky: písanka, mazací tabulka

Průběh: Ž otevřou písanku na straně psací P a R. U napíše na tabuli velké psací P: *Písmenka P a R jsou kamarádi. Dokáže někdo z vás barevnou křídou obtáhnout tu část, kterou mají tiskací písmenka společnou? Tihle kamarádi spolu rádi hrají ping-pong. Písmenko P u toho vždy přemýšlí, proto vidíte jeho hlavičku. Zato písmenko R hodně běhá, a proto má zdůrazněnou nožičku.* (U demonstruje na tabuli.)

Básnička P: Začínáme na horní lince: *Jedeme dolů, jedeme spolu. Doleva se otočíme, horní linku pohladíme. Nakonec pak hlavičku přiděláme k tělíčku.*

Básnička R: Začínáme na horní lince: *Jedeme dolů, jedeme spolu. Doleva se otočíme, horní linku pohladíme. Hlavička, klička, nožka k tomu, písmenko R kráčí z domu.*

Nejprve zkusíme s básničkou ve vzduchu, na tabulce.

Důraz klást na: Správný sklon písmene, po lince jedeme dole i nahoře, stejně velký tvar „hlavičky“ písmene.

Návazné aktivity

(30.–40. min)

Forma: v lavici, ve dvojici

Pomůcky: čtecí karta 16 / hra: Slož si větu

Průběh: U vybere dle potřeb Ž jednu z následujících pomůcek: čtecí karta 16 / hra: Slož si větu (str. 28 v prac. uč.): Ž nejdříve házejí kostkou a pojmenují pohádkové postavy. Pak hrají ve dvojicích. Házejí postupně kostkou a skládají věty. (Hodí poprvé: přečtou přídavná jména. Hodí podruhé: pojmenují pohádkovou postavu a zvolí, které přídavné jméno jí odpovídá (milý princ / milá princezna). Hodí potřetí a přečtou konec věty. Nakonec přečtou celou větu.

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: v kruhu

Průběh: Ž si vzájemně ukazují, co napsali do písank. Ukazují, co se jim povedlo a co by chtěli vylepšit. Ž vezmou zelenou pastelku a zakroužkují nejhezčí písmenko, které se jim povedlo.

1. Hoď kostkou a pojmenuj pohádkovou postavu.

2. Házej třikrát kostkou a skládej postupně věty.

učitelská učebnice

Český jazyk

pro 1. ročník základních škol
Analyticko-syntetická metoda

Olga Šulová, Jana Benešová, Ladislava Whitcroft
Učitelská učebnice (2. díl)

Fraus Klett, s. r. o.
Jičínská 2348/10, 130 00 Praha 3
info@fraus-klett.cz
www.fraus-klett.cz

Ilustrace: Zuzana Slánská, Monika Růžová

Obrazový materiál: Shutterstock

Nahrálo: ADK-Prague, Makovského 1338/18, 160 00 Praha 6

Korektura: Mgr. Hedvika Landová

Odpovědná redaktorka: Mgr. Ladislava Whitcroft, Ph.D.

Grafická úprava, sazba a zlom: Helis, s. r. o., Plavecká 4, 128 00 Praha 2

Tisk: D.R.J. Tiskárna Resl, s. r. o., Sokolská 1341, 547 01 Náchod